

ΕΕ ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚά

Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 36, 104 32 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210 5202 250 - 260 - 270

ΧΡΟΝΙΚΑ

Τεύχος 134 • Ιούλιος - Οκτώβριος 2006

**ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ
ΑΔΕΙΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ
Α΄ & Β΄ ΤΑΞΗΣ**

ΣΕΛ. 2 & 3

ΠΑΗΡΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Αριθμ. Συμβολής
22.200-200-0000091

18 Νοεμβρίου 2006

ημέρα Σάββατο

**ΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ
ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ Α' ΚΑΙ Β' ΤΑΞΗΣ**

**Χώρος διεξαγωγής
στην Αθήνα
Συνεδριακό Κέντρο
Εθνικής Ασφαλιστικής**

**Λ. Συγγρού 103-105,
έναντι Πάντειου Πανεπιστημίου**

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας Αρωγός στην Οικονομική – Κοινωνική Ανάπτυξη της Χώρας μας

Παρασκευάς Μ. Γιαννόπουλος
Πρόεδρος του Οικονομικού
Επιμελητηρίου της Ελλάδας

Το ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, με τη δραστηριότητα που έχει αναπτύξει το τελευταίο χρονικό διάστημα έχει αναδειχθεί ως ένας από τους κύριους οικονομικούς συμβούλους της Πολιτείας.

Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΕ από αυτό, ιδιαίτερα στον επιστημονικό τομέα, οδήγησε την Πολιτεία να το εμπιστεύεται όλο και περισσότερο.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ του πάνω σε διάφορα οικονομικά ζητήματα αξιολογούνται από την Πολιτεία και πολλές φορές υιοθετούνται και εφαρμόζονται ως εργαλεία σε δράσεις που σχετίζονται με την ανταγωνιστικότητα, τις επενδύσεις, τα χρηματοοικονομικά, την επιμόρφωση – κατάρτιση.

Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΤΑΝΟΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ και αισθάνεται την υποχρέωση να αναδείξει τον επιστημονικό χαρακτήρα του Οικονομικού Επιμελητηρίου. Εργάζεται ώστε ο Φορέας των 85.000 Ελλήνων Οικονομολόγων να καταστεί οργανισμός αναβάθμισης και παραγωγής της Οικονομικής Σκέψης.

ΘΕΩΡΕΙ ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ και εφαρμογή διαρθρωτικών μέτρων που θα δημιουργήσουν συνθήκες σωστής λειτουργίας των αγορών και του δημόσιου τομέα, και θα συμβάλουν πολύ σημαντικά στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων.

ΤΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΕΚΕΙΝΩΝ που θα έχουν στόχο την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική πρόοδο και την ευημερία όλων.

ΤΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ να έχουν κατεύθυνση στη ριζική αναδιάρθρωση - αναμόρφωση της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του τόπου και θα αφορούν στη φορολογική μεταρρύθμιση, στην επίλυση του ασφαλιστικού προβλήματος των τραπεζών, στην αναδιοργάνωση των μηχανισμών του Υπουργείου Οικονομικών για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στη μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας.

ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ ΑΥΤΩΝ πρωτοβουλιών θα πρέπει να είναι η αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας, η αύξηση της παραγωγικότητας και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, η αύξηση της απασχόλησης, οι στοχευόμενες δράσεις για τη μείωση του κινδύνου αποκλεισμού, και ιδιαίτερα η σύγκλιση των μισθών με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα.

ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΕΚΠΟΝΗΘΗΚΑΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΘΗΚΑΝ στα αρμόδια Υπουργεία, μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες για το Δημοσιονομικό Πρόβλημα στην Ελλάδα Σήμερα, τη δημιουργία εργαλείων για την αξιολόγηση επενδύσεων, την επιδότηση του επιτοκίου στις ΜΜΕ, τις Συμπράξεις μεταξύ του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΑΤΑΝΟΕΙ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΕΙ, προς όφελος των χιλιάδων επαγγελματιών, τα μηνύματα της αγοράς. Ενσκήπτει με μεγαλύτερη ευαισθησία στα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Επαγγελματίας Οικονομολόγος και συμβάλλει να καταξιωθεί στον Επαγγελματικό στίβο.

ΣΥΝΔΥΑΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΩ με την ορθολογική διαχείριση των οικονομικών των επιχειρήσεων αλλά και την αύξηση των Δημοσίων Εσόδων, ξεκινάει μόνο του ή σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών ή με τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), σεμινάρια επιμόρφωσης - κατάρτισης για τους Λογιστές Φοροτεχνικούς.

ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ είναι η λεπτομερής και ενδελεχής κατανόηση των θεσμών. Η σωστή εφαρμογή των νέων οικονομικών εργαλείων.

ΤΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΘΕΙ να γίνουν σε κάθε Περιφερειακό Τμήμα και στην Αττική, και θα αρχίσουν να υλοποιούνται από τον Ιανουάριο του 2007.

Είναι Δωρεάν και ως εισηγητές θα αναλάβουν εξειδικευμένα στελέχη του Υπουργείου Οικονομικών.

Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ κατάρτισης και πείρας των μελών του και η συμμετοχή του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας στην αναπτυξιακή πορεία του οικονομικού γίγνεσθαι της χώρας μας, αποδείχθηκε ότι είναι αναγκαία και επιβεβλημένη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ
ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ Β' ΤΑΞΗΣ

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας ανακοινώνει τη διεξαγωγή επιμορφωτικών σεμιναρίων για την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού Β' τάξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2515/1997 και του Π.Δ. 340/1998, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 17 του Ν. 3470/2006, ως ακολούθως:

1. Τα επιμορφωτικά σεμινάρια θα πραγματοποιηθούν στις 18 Νοεμβρίου 2006, ημέρα Σάββατο στην Αθήνα και στις πόλεις που θα ανακοινωθούν.
2. Δικαίωμα συμμετοχής στα επιμορφωτικά σεμινάρια έχουν:
  - α) τα μέλη του Ο.Ε.Ε. οι οποίοι έχουν διετή προϋπηρεσία ως λογιστές φοροτεχνικοί Γ' τάξεως,
  - β) οι πτυχιούχοι του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των ΤΕΙ οι οποίοι έχουν τετραετή προϋπηρεσία ως λογιστές φοροτεχνικοί Γ' τάξεως. Σημειώνεται ότι δικαίωμα συμμετοχής έχουν και οι πτυχιούχοι του Τμήματος Λογιστικής, οι οποίοι από τη λήψη της άδειας Γ' τάξης μέχρι την ημερομηνία υποβολής αιτήσεων συμμετοχής στα σεμινάρια ασκούν τουλάχιστον επί τρία έτη το επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού και
  - γ) οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των ΤΕΙ οι οποίοι έχουν τριετή προϋπηρεσία ως λογιστές φοροτεχνικοί Γ' τάξεως.
 Σημειώνεται ότι ο απαιτούμενος χρόνος άσκησης του επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού για τους κατόχους αναγνωρισμένου μεταπτυχιακού τίτλου στη Λογιστική - Ελεγκτική, Εσωτερικό Έλεγχο, Κοστολόγηση και Διοίκηση Επιχειρήσεων μειώνεται για χρόνο ίσο προς τη διάρκεια σπουδών για την απόκτηση του τίτλου τους.
3. Οι αιτήσεις συμμετοχής με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά θα υποβληθούν από τους ενδιαφερόμενους στην Κεντρική Υπηρεσία του Ο.Ε.Ε., 3ης Σεπτεμβρίου 36, Αθήνα, και στα γραφεία των εδρών των Περιφερειακών Τμημάτων του Ο.Ε.Ε., μέχρι 2 Νοεμβρίου 2006, ημέρα Πέμπτη και ώρα 15.00.
4. Απαιτούμενα δικαιολογητικά:
  - α. φωτοτυπία της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού Γ' τάξεως, η οποία πρέπει να είναι σε ισχύ (άρθρο 17 παρ. 6 του Ν. 3470/2006)
  - β. τα σχετικά έγγραφα για την απόδειξη της απαιτούμενης προϋπηρεσίας στην άσκηση επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού Γ' Τάξεως:
    1. μισθωτοί
      - βεβαίωση εργοδότη,
      - αντίγραφο κάρτας ενσήμων ΙΚΑ ή αποσπάσματα ατομικού λογαριασμού ασφάλισης ΙΚΑ ή βεβαιώσεις εργοδότη για την απόδειξη της ασφάλισης θεωρημένες από το ΙΚΑ ή αντίγραφο λογαριασμού ασφαλισμένου ΙΚΑ,
      - βεβαίωση Επιθεώρησης Εργασίας ή αντίγραφο της κάρτας πρόσληψης ή οποιοδήποτε άλλο σχετικό με το οποίο να αποδεικνύεται η ειδικότητα του λογιστή ή βοηθού λογιστή (τα εν λόγω δικαιολογητικά δεν απαιτούνται στην περίπτωση που προσκομίζεται αντίγραφο λογαριασμού ασφαλισμένου ΙΚΑ).
    2. ελεύθεροι επαγγελματίες:
      - επικυρωμένο αντίγραφο της έναρξης επιτηδεύματος
      - αντίγραφα εκκαθαριστικών ή δηλώσεων εισοδήματος
    - γ. εξουσιοδότηση προς το Ο.Ε.Ε. για αυτεπάγγελτη αναζήτηση ποινικού μητρώου γενικής χρήσης.
5. Το λεπτομερές πρόγραμμα των επιμορφωτικών σεμιναρίων (θεματολογία - διάρκεια), η ακριβής διεύθυνση των τόπων διεξαγωγής των σεμιναρίων και ο πίνακας όσων δικαιούνται συμμετοχής καθώς και των αποκλεισμένων από τα επιμορφωτικά σεμινάρια θα αναρτηθούν στην Κεντρική Υπηρεσία του Ο.Ε.Ε. και στα κατά τόπους γραφεία των εδρών των Περιφερειακών Τμημάτων του Ο.Ε.Ε. καθώς και στην ιστοσελίδα του Ο.Ε.Ε.: www.oe-e.gr

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ο.Ε.Ε.

Παρασκευάς Μ. Γιαννόπουλος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

**ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ
ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ Α΄ ΤΑΞΗΣ**

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας ανακοινώνει τη διεξαγωγή επιμορφωτικών σεμιναρίων για την απόκτηση αδείας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού Α΄ τάξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2515/1997 και του Π.Δ. 340/1998, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 17 του Ν. 3470/2006, ως ακολούθως:

1. Τα επιμορφωτικά σεμινάρια θα πραγματοποιηθούν στις 18 Νοεμβρίου 2006, ημέρα Σάββατο στην Αθήνα και στις πόλεις που εδρεύουν τα Περιφερειακά Τμήματα του Ο.Ε.Ε.
  2. Δικαίωμα συμμετοχής στα επιμορφωτικά σεμινάρια έχουν:
    - α) τα μέλη του Ο.Ε.Ε., που έχουν άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος και ασκούν επί τριετία το επάγγελμα του Λογιστή Φοροτεχνικού Β΄ τάξης,
    - β) οι πτυχιούχοι του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των ΤΕΙ, που ακούν επί τετραετία το επάγγελμα του Λογιστή Φοροτεχνικού Β΄ τάξης.
- Σημειώνεται ότι ο απαιτούμενος χρόνος άσκησης του επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού για τους κατόχους αναγνωρισμένου μεταπτυχιακού τίτλου στη Λογιστική - Ελεγκτική, Εσωτερικό Έλεγχο, Κοστολόγηση και Διοίκηση Επιχειρήσεων μειώνεται για χρόνο ίσο προς τη διάρκεια σπουδών για την απόκτηση του τίτλου τους (εκτός εάν έχει ήδη συνυπολογισθεί για τη λήψη της Β΄ τάξης)
3. Οι αιτήσεις συμμετοχής με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά θα υποβληθούν από τους ενδιαφερόμενους στην Κεντρική Υπηρεσία του Ο.Ε.Ε., 3ης Σεπτεμβρίου 36, Αθήνα, και στα γραφεία των εδρών των Περιφερειακών Τμημάτων του Ο.Ε.Ε., μέχρι την Πέμπτη 2 Νοεμβρίου 2006 και ώρα 15.00.
  4. Απαιτούμενα δικαιολογητικά:
    - α. φωτοτυπία της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού Β΄ τάξεως, η οποία πρέπει να είναι σε ισχύ (άρθρο 17 παρ. 6 του Ν. 3470/2006)
    - β. τα σχετικά έγγραφα για την απόδειξη της απαιτούμενης προϋπηρεσίας στην άσκηση επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού Β΄ Τάξεως και ειδικότερα:
      1. μισθωτοί:
        - βεβαίωση εργοδότη,
        - αντίγραφο κάρτας ενσήμων ΙΚΑ ή αποσπάσματα ατομικού λογαριασμού ασφάλισης ΙΚΑ ή βεβαιώσεις εργοδότη για την απόδειξη της ασφάλισης θεωρημένες από το ΙΚΑ ή αντίγραφο λογαριασμού ασφαλισμένου ΙΚΑ
        - βεβαίωση Επιθεώρησης Εργασίας ή αντίγραφο της κάρτας πρόσληψης ή οποιοδήποτε άλλο σχετικό με το οποίο να αποδεικνύεται η ειδικότητα του λογιστή ή βοηθού λογιστή (τα εν λόγω δικαιολογητικά δεν απαιτούνται στην περίπτωση που προσκομίζεται αντίγραφο λογαριασμού ασφαλισμένου ΙΚΑ)
      2. ελεύθεροι επαγγελματίες:
        - επικυρωμένο αντίγραφο της έναρξης επιτηδεύματος
        - αντίγραφα εκκαθαριστικών ή δηλώσεων εισοδήματος
      - γ. εξουσιοδότηση προς το Ο.Ε.Ε. για αυτεπάγγελτη αναζήτηση ποινικού μητρώου γενικής χρήσης
  5. Το λεπτομερές πρόγραμμα των επιμορφωτικών σεμιναρίων (θεματολογία - διάρκεια), η ακριβής διεύθυνση των τόπων διεξαγωγής των σεμιναρίων και ο πίνακας όσων δικαιούνται συμμετοχής καθώς και των αποκλεισμένων από τα επιμορφωτικά σεμινάρια θα αναρτηθούν στην Κεντρική Υπηρεσία του Ο.Ε.Ε. και στα κατά τόπους γραφεία των εδρών των Περιφερειακών Τμημάτων του Ο.Ε.Ε. καθώς και στην ιστοσελίδα του Ο.Ε.Ε.: www.oe-e.gr

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΟΕΕ

Παρασκευάς Μ. Γιαννόπουλος

- ▶ Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας Αρωγός στην Οικονομική - Κοινωνική Ανάπτυξη της Χώρας μας
Παρασκευάς Μ. Γιαννόπουλος, Πρόεδρος του Ο.Ε.Ε. 1

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- ▶ Επιμορφωτικά Σεμινάρια για την απόκτηση άδειας Λογιστή Φοροτεχνικού Β' Τάξης 2
- ▶ Επιμορφωτικά Σεμινάρια για την απόκτηση άδειας Λογιστή Φοροτεχνικού Α' Τάξης 3
- ▶ Αναβάθμιση των αδειών του Λογιστή - Φοροτεχνικού 5
- ▶ Διαρκής Κατάρτιση των Οικονομολόγων 7
- ▶ 71η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης 8
- ▶ 52η Σύνοδος της Αντιπροσωπείας 11
- ▶ Κατοχύρωση του Οικονομολόγου στον Δημόσιο Τομέα 13
- ▶ Τροποποίηση και Αναθεώρηση του Ν. 2190 «Περί Α.Ε.» 14

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Περιφερειακών Τμημάτων 18

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ

- ▶ Η Αναθεώρηση των Οικοδομικών Αδειών του Ορέστη Εμμ. Σεϊμένη, Φοροτεχνικού 20
- ▶ Νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική του Ιωάννη Αλεξιάδη, Οικονομολόγου 22
- ▶ Πρόταση για την Αποτελεσματικότερη Οργάνωση και Δράση του Ο.Ε.Ε. του Δημ. Μάρδα, Αν. Καθ. του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών 24
- ▶ Οι μέθοδοι και τα εργαλεία υπάρχουν, η πολιτική βούληση υπάρχει; του Παναγιώτη Αλεβιζάκη, Γεν. Γραμματέα του Ο.Ε.Ε. 26
- ▶ Οι επιπτώσεις από την εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Α. - I.F.R.S των Οικονομολόγων Δημ. Μυλωνά και Αθανασίου Νοτόπουλου ... 27
- ▶ Οικονομικές Διακυμάνσεις και Νομισματική Πολιτική του Δρα. Κώστα Λέωντα 28
- ▶ Το Φαινόμενο της Φοροδιαφυγής, του Οικονομολόγου Δημήτρη Πίσσα 29
- ▶ Εταιρική Διακυβέρνηση και ΔΕΚΟ του Οικονομολόγου Καραγιάννη Άγγελου 34
- ▶ Θεωρίες Συμπεριφοράς. Η Εναλλακτική Προσέγγιση στη Σύγχρονη Θεωρία του Χαρτοφυλακίου των Οικονομολόγων Νικολέττας Τεκιδάγλη και Διονύση Αρναουτόπουλου 38

ΠΑΡΑΤΑΞΕΙΣ 42

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ 47

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Παρασκευάς Μ. Γιαννόπουλος, Πρόεδρος του ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ Ο.Ε.Ε.:

Σπύρος Α. Μυρίντζος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:

Νικόλαος Καραντάνης, Αντιπρόεδρος του Ο.Ε.Ε.

Παναγιώτης Αλεβιζάκης, Γεν. Γραμματέας του Ο.Ε.Ε.

Ευφροσύνη Καραγιάννη, μέλος της Κ.Δ. του Ο.Ε.Ε.

Στέφανος Τζιμογιάννης, μέλος της Κ.Δ. του Ο.Ε.Ε.

Δημήτριος Δράκος, μέλος της Κ.Δ. του Ο.Ε.Ε.

Νίκος Καραθανασόπουλος, μέλος της Κ.Δ. του Ο.Ε.Ε.,

Διαφημίσεις: Τηλέφωνο 210 5202252

e-mail: ekdil_epik@oe-e.gr

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

3ης Σεπτεμβρίου 36, 10432, Αθήνα -

Τηλ.: 5202250-260-270, FAX: 5229167,

www.oe-e.gr, e-mail: oee@oe-e.gr

ECONOMIC CHAMBER OF GREECE

36, September 3rd, Str. 10432 ATHENS

Tel. 5202250-260-270, FAX: 5229167,

www.oe-e.gr, e-mail: oee@oe-e.gr

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

1. **ΘΡΑΚΗΣ**, Μ.Μ. Βασιλείου 3, όροφος 4ος 69100 Κομοτηνή, τηλ. 2531023035, fax 2531082992 e-mail: oee1pt@otenet.gr
2. **ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**, Μεραρχίας 14, 62100 Σέρρες, τηλ. 2321067970 e-mail: oeeam2s@otenet.gr
Γραφείο Καβάλας: Βενιζέλου 34, Καβάλα 65403
3. **ΚΕΝΤΡ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**, Αριστοτέλους 26 54623 Θεσ/νίκη τηλ. 2310275727-8 e-mail: oee-ptkm@otenet.gr
4. **Κ.Δ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**, Μαλακούση 10 59100 Βέροια τηλ. 2331029111, fax 2331072033 e-mail: oeekd4ver@hol.gr
5. **ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**, Κωστή Παλαμά 6, 50100 Κοζάνη τηλ. 2461037462, e-mail: oe-kozan@otenet.gr
6. **ΗΠΕΙΡΟΥ & ΝΗΣΩΝ**, Ν. Ζέρβα 28, 45332 Γιάννενα, τηλ. 2651070400 fax 2651072194
7. **ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**, Παπαναστασίου 21, 41222 Λάρισα τηλ. 2410531422 533123 e-mail: oeethess@otenet.gr
8. **ΚΕΝΤΡ. ΣΤΕΡ. ΕΛΛΑΔΑΣ**, Διάκου & Αιωνίων, 35100 Λαμία τηλ. 2231038882, e-mail: oee8pt@otenet.gr
9. **ΑΝ. ΣΤΕΡ. ΕΛΛΑΔΑΣ**, Λ. Χαϊνά 75 & 25ης Μαρτίου 34100 Χαλκίδα τηλ. 2221080710 - 60669. e-mail: ev9oee@otenet.gr
10. **Β - Δ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**, Ζαΐμη 21 26223 Πάτρα τηλ. 2610221645 - 2737767 - 241183 fax. 2610273767 e-mail: oeede@otenet.gr
Γραφείο Αγρινίου Χαριλάου Τρικούπη 7, 30100 Αγρίνιο, τηλ. 2641039898
Γραφείο Πύργου Μανωλοπούλου 42, 27100 Πύργος
11. **Ν.Α. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**, Πλ. Κολοκοτρώνη 8, 22100 Τρίπολη τηλ. 2710233582, e-mail: oee11pt@otenet.gr
12. **ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ**, Γ. Σεφέρη 80, 85100 Ρόδος τηλ. 2241066660, e-mail: ptdoee@otenet.gr
13. **ΑΝ. ΑΙΓΑΙΟΥ**, Ελ. Βενιζέλου 6, 81100 Μυτιλήνη, τηλ. 2251025634, e-mail: oee13pt@les.forthnet.gr
14. **ΑΝ. ΚΡΗΤΗΣ**, Εθν. Αντιστάσεως 105, 71306 Ηράκλειο τηλ. 2810224595, e-mail: oeetak@her.forthnet.gr
15. **ΔΥΤ. ΚΡΗΤΗΣ**, Κριάρη \$ Μυλωνογιάννη 21, 73100 Χανιά τηλ. 2821094505, e-mail: oee-dk@otenet.gr

Αναβάθμιση των αδειών του λογιστή – φοροτεχνικού

Η ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ του Οικονομικού Επιμελητηρίου για τη νομοθετική κατοχύρωση του επαγγέλματος λογιστή – φοροτεχνικού απέκτησε ιδιαίτερη σημασία, αφού είναι συνδυασμένη με:

- την επιτάχυνση της λογιστικής τυποποίησης
- τη δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού συστήματος ελέγχου, και συνεισφέρει σημαντικά στην αποτελεσματικότητα του φορολογικού μας συστήματος.

Με το Ν. 2515/97 οριοθετήθηκε το επάγγελμα του λογιστή φοροτεχνικού που ασκείται από τους αποφοίτους όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης (αποφοίτους λυκείου, πτυχιούχους Ανωτάτων Οικονομικών Σχολών), χωρίς κανένα αποκλεισμό και χωρίς να τίθεται κανένα επαγγελματικό δικαίωμα, με βάση τις γνώσεις που παρέχει το σύστημα εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Σε συνέχεια του Νόμου εκδόθηκε το Π.Δ. 340/98, με το οποίο περιγράφεται

- ✓ το περιεχόμενο της επαγγελματικής δραστηριότητας κατά κατηγορία αδειάς,
- ✓ η διαδικασία χορήγησης των αδειών, καθώς και άλλα θέματα.

Μεταξύ άλλων αναφερόταν ότι:

"Μετά τον απαιτούμενο χρόνο προϋπηρεσίας, οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Λογιστικής Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι., καθώς και τα μέλη μας κάτοχοι πτυχίου ανώτατης οικονομικής σχολής, είχαν τη δυνατότητα να αποκτήσουν την άδεια ανώτερης τάξης, με εξετάσεις σε μαθήματα που αναφέρονται στο άρθρο 10 του Π.Δ. 340/98".

Η Συνέλευση της Αντιπροσωπείας (Σ.Τ.Α.) των μελών

του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (Ο.Ε.Ε.), το ανώτατο διοικητικό όργανο του Ο.Ε.Ε., αποφάσισε την αντικατάσταση των εξετάσεων με την παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων σε λογιστικά φοροτεχνικά θέματα, τα οποία θα οργανώνονται από το φορέα μας ή από το Ινστιτούτο Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης του Ο.Ε.Ε.

Η Σ.Τ.Α. κατέληξε στην παραπάνω απόφαση, μετά τη διαπίστωση ότι οι εξετάσεις δεν πρόσφεραν στους επαγγελματίες λογιστές τα αναμενόμενα οφέλη. Αντιθέτως, ανάγκασαν τους υποψηφίους να απέχουν από τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις και επιπροσθέτως, να εξετάζονται σε ύλη που ήδη είχαν διδαχθεί στις Σχολές τους.

Ένα άλλο ζήτημα που απασχόλησε τη Συνέλευση της Αντιπροσωπείας (Σ.Τ.Α.) ήταν ο αρκετά μεγάλος χρόνος προϋπηρεσίας που απαιτείτο για την απόκτηση ανώτερης τάξης, με αποτέλεσμα πολλές φορές οι λογιστές να οδηγούντο σε επαγγελματικά αδιέξοδα.

Γι' αυτό αποφασίστηκε η μείωση των ετών προϋπηρεσίας για την απόκτηση της Β' και Α' τάξης.

Σε ό,τι αφορά τους αποφοίτους λυκείου, εκτός όσων έχουν υπογράψει ισολογισμούς τριών χρήσεων το χρονικό διάστημα 1965 – 1977 στους οποίους χορηγείται άδεια Α' τάξης, αποκτούν άδεια Γ' τάξης λογιστή φοροτεχνικού, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει το νομοθετικό πλαίσιο του Ο.Ε.Ε. Είναι γεγονός ότι οι λογιστές φοροτεχνικοί τα τελευταία χρόνια βιώνουν μια σκληρή καθημερινότητα.

Γίνονται συχνά αλλαγές στο φορολογικό σύστημα, οι οποίες συνοδεύονται από πλήθος διευκρινιστικών και πολλές φορές αλληλοαναιρουμένων εγκυκλίων μέχρι την τελική εφαρμογή τους.

Οι Φορολογούμενοι, οι φοροτέχνες και οι φορολογι-

κές αρχές βρίσκονται πολλές φορές σε αδυναμία να διευκρινίσουν το δέον γενέσθαι.

Το Οικονομικό Επιμελητήριο βρίσκεται δίπλα στους λογιστές – φοροτεχνικούς, οι οποίοι καθημερινά δίνουν εξετάσεις για την επαγγελματική τους καταξίωση και η αντικατάσταση των εξετάσεων με παρακολούθηση σεμιναρίων σε θέματα όπως: στο ΦΠΑ, Φόρο Εισοδήματος, Απόδοση φόρων, Κώδικα Βιβλίων Στοιχείων, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Κοστολόγηση και Αξιολόγηση, θα προσφέρει την εξειδίκευση και την επιμόρφωση των λογιστών.

Η νομοθετική κατοχύρωση του λογιστή – φοροτεχνικού ήταν αναγκαία και επιβεβλημένη.

Για την πληρέστερη ενημέρωση των συναδέλφων παραθέτουμε τις σχετικές διατάξεις του πρόσφατα ψηφισθέντος νόμου. (ν. 3470 28/07/06 ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ, αρ. Φύλλου 132).

Άρθρο 17

Ρυθμίσεις για το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας

1. Οι περιπτώσεις β', γ' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2515/1997 (ΦΕΚ 154 Α') αντικαθίστανται ως ακολούθως:

"β. Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Λογιστή Φοροτεχνικού Γ' τάξεως χορηγείται από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος στα μέλη του Ο.Ε.Ε. που έχουν άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος, στους πτυχιούχους του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και στους πτυχιούχους των Τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι., που ασκούν επί τετραετία από τη λήψη του πτυχίου τους το επάγγελμα του Λογιστή.

γ. Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Λογιστή Φοροτεχνικού Β' τάξεως χορηγείται από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος στα μέλη του Ο.Ε.Ε. που έχουν άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος μετά από διετή άσκηση του επαγγέλματος, Λογιστή Φοροτεχνικού Γ' τάξεως, στους πτυχιούχους του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι. μετά από τετραετή άσκηση του επαγγέλματος, Λογιστή Φοροτεχνικού Γ' τάξεως και στους πτυχιούχους των Τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι. μετά από τριετή άσκηση του επαγγέλματος Λογιστή Φοροτεχνικού Γ' τάξεως.

δ. Άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος Λογιστή Φοροτεχνικού Α' τάξεως χορηγείται στα μέλη του Ο.Ε.Ε. που έχουν άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγ-

γέλματος και ασκούν επί τριετία το επάγγελμα του Λογιστή Φοροτεχνικού Β' τάξεως και στους πτυχιούχους του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων που ασκούν επί τετραετία το επάγγελμα του Λογιστή Φοροτεχνικού Β' τάξεως."

2. Μετά την περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2515/1997 προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής: "ε. Για τους κατόχους αναγνωρισμένου μεταπτυχιακού τίτλου στη Λογιστική Ελεγκτική, Εσωτερικό Έλεγχο, Κοστολόγηση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, ο απαιτούμενος χρόνος άσκησης του επαγγέλματος Λογιστή Φοροτεχνικού για την απόκτηση άδειας ανώτερης τάξης μειώνεται για χρόνο ίσο προς τη διάρκεια σπουδών για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου."

3. Η περίπτωση ε' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2515/1997 αναριθμείται σε στ' και αντικαθίσταται ως εξής:

"στ. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος ανώτερης τάξεως πέραν των ετών υπηρεσίας θα αποκτάται μετά από πιστοποίηση παρακολούθησης επιμορφωτικών σεμιναρίων σε λογιστικά και φορολογικά θέματα και αξιολόγησης των υποψηφίων κατά τη διάρκεια παρακολούθησης αυτών.

Τα επιμορφωτικά σεμινάρια θα διενεργούνται τουλάχιστον μία φορά κάθε έτος από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος ή από το Ινστιτούτο Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης των Μελών του, που θα χορηγούν και το σχετικό πιστοποιητικό παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Οι πάσης φύσεως δαπάνες για τη διενέργεια των επιμορφωτικών σεμιναρίων βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος."

4. Η περίπτωση στ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2515/1997 αναριθμείται σε ζ'.

5. Η παρ. 4 του άρθρου 4 του Π.Δ. 340/1998 (ΦΕΚ 228 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Στην περίπτωση αίτησης για τη χορήγηση άδειας ανώτερης τάξεως, υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο επικυρωμένο αντίγραφο του προβλεπόμενου από την περίπτωση στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 2515/1997, όπως ισχύει, πιστοποιητικού παρακολούθησης επιμορφωτικών σεμιναρίων και αξιολόγησης του υποψηφίου."

6. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 4 του Π.Δ. 340/1998 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

"Η εν λόγω άδεια είναι σε ισχύ εφόσον έχει ανανεωθεί το δελτίο επαγγελματικής ταυτότητας κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο."

7. Στις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 5 του Π.Δ. 340/1998, αντί των φράσεων "επιτυχία εξέταση στα μαθήματα της ενότητας Α' του άρθρου 10 του παρόντος", "επιτυχία εξέταση στα μαθήματα της ενότητας Β' του άρθρου 10 του παρόντος", "επιτυχία εξέταση στα μαθήματα της ενότητας Γ' του άρθρου 10 του παρόντος" αντίστοιχα, τίθεται η φράση "παρακο-

λούθηση των προβλεπόμενων στην περίπτωση στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 2515/1997, όπως ισχύει, επιμορφωτικών σεμιναρίων και αξιολόγηση κατά τη διάρκεια παρακολούθησης αυτών".

8. Το άρθρο 6 του Π.Δ. 340/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 6 Επιμορφωτικά Σεμινάρια

Τα επιμορφωτικά σεμινάρια διενεργούνται τουλάχιστον μία φορά κάθε έτος με απόφαση της Κ.Δ. του Ο.Ε.Ε., η οποία ορίζει τους εισηγητές, το ύψος της αποζημίωσής τους, τη θεματολογία των σεμιναρίων, τον τρόπο αξιολόγησης των υποψηφίων, την ημέρα έναρξης των σεμιναρίων, τη διάρκειά τους, τον τόπο διεξαγωγής τους, την προθεσμία υποβολής αιτήσεων συμμετοχής, τα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Η σχετική ανακοίνωση δημοσιεύεται σε δύο (2) ημερήσιες πολιτικές και μία (1) ημερήσια οικονομική εφημερίδα πανελληνίας κυκλοφορίας και τοιχοκολλάται στην Κεντρική Υπηρεσία και στα κατά τόπους γραφεία των εδρών των Π.Τ. του Ο.Ε.Ε. Η τελευταία δημοσίευση γίνεται τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από την οριζόμενη ημερομηνία έναρξης των σεμιναρίων."

9. Το άρθρο 8 του Π.Δ. 340/1998 αναριθμείται σε άρθρο 7 και αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 7 Υποβολή αιτήσεων

Οι ενδιαφερόμενοι να μετάσχουν στα επιμορφωτικά σεμινάρια υποβάλλουν αίτηση στη Γραμματεία του Ο.Ε.Ε. τουλάχιστον δεκαπέντε (15) πλήρεις ημέρες πριν από την έναρξη των σεμιναρίων. Στην αίτηση επισυνάπτονται: α) αντίγραφο της άδειας την οποία κατέχουν, β) τα σχετικά έγγραφα, όπως στο άρθρο 20 του παρόντος ορίζεται, με τα οποία αποδεικνύεται η άσκηση του επαγγέλματος και γ) εξουσιοδότηση προς το Ο.Ε.Ε. για την υπ' αυτού αυτεπάγγελτη αναζήτηση αντιγράφου ποινικού μητρώου γενικής χρή-

σης περί μη καταδίκης επί των αναφερομένων στο άρθρο 19 του παρόντος αδικημάτων."

10. Το άρθρο 9 του Π.Δ. 340/1998 αναριθμείται σε άρθρο 8 και αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 8 Επιτροπή Σεμιναρίων

1. Με απόφαση της Κ.Δ. του Ο.Ε.Ε. ορίζεται τριμελής επιτροπή αποτελούμενη από μέλη του Ο.Ε.Ε., τα οποία είναι κάτοχοι άδειας άσκησης επαγγέλματος λογιστή φοροτεχνικού Α' τάξεως. Γραμματείς της Επιτροπής ορίζονται δύο μόνιμοι υπάλληλοι του Ο.Ε.Ε..

2. Η Επιτροπή των σεμιναρίων συνέρχεται μέσα σε τρεις (3) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου άρθρου και αφού ελέγξει τις αιτήσεις συμμετοχής και τα δικαιολογητικά καταρτίζει πίνακα, στον οποίο καταχωρίζονται με αλφαβητική σειρά οι υποψήφιοι που έχουν τις προϋποθέσεις να μετάσχουν στα επιμορφωτικά σεμινάρια. Οι υπόλοιποι αποκλείονται με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής. Ο παραπάνω πίνακας, καθώς και ο πίνακας των αποκλεισμένων από τα επιμορφωτικά σεμινάρια, τοιχοκολλάται στην Κεντρική Υπηρεσία και στα κατά τόπους γραφεία των εδρών των Π.Τ. του Ο.Ε.Ε.

3. Οι εισηγητές των σεμιναρίων υποβάλλουν στην Επιτροπή της προηγούμενης παραγράφου τις αξιολογήσεις των συμμετασχόντων, προκειμένου αυτή να καταρτίσει πίνακα παρακολούθησης και αξιολόγησης.

4. Στα μέλη της Επιτροπής σεμιναρίων και στους Γραμματείς χορηγείται αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μετά από γνώμη της Κ.Δ. του Ο.Ε.Ε."

11. Τα άρθρα 7, 10, 11, 12 και 13 του Π.Δ. 340/1998 καταργούνται και τα άρθρα 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 και 21 αναριθμούνται σε 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 και 16, αντίστοιχα.

Η διαρκής κατάρτιση των οικονομολόγων στόχος προτεραιότητας για το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας

ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ Επιμελητήριο της Ελλάδας έχοντας θέσει ως πρωταρχικό του στόχο τη διαρκή επαγγελματική κατάρτιση των μελών του και των Λογιστών Φοροτεχνικών, προωθεί προς αυτή την κατεύθυνση κατά το παρόν διάστημα, τις ακόλουθες σειρές εκπαιδευτικών συνεργασιών με τον ΟΑΕΔ, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Συνεργασία με τη θυγατρική εταιρεία του ΟΑΕΔ «Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε.» για την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την απόκτηση Βασικών Δεξιοτήτων σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Σε συνεργασία με τη θυγατρική εταιρεία του ΟΑΕΔ «Επαγγελματική Κατάρτιση Α.Ε.» το Ο.Ε.Ε. θα πραγματοποιήσει επιμορφωτικά σεμινάρια επάνω σε βασικές δεξιότητες πληροφορικής (Word, Excel, Internet κ.λπ.). Τα προγράμματα αυτά, που συγχρηματοδοτούνται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» θα απευθύνονται σε ελεύθερους επαγγελματίες μέλη του Οικονομικού Επιμελητηρίου και θα διεξαχθούν με τη συμμετοχή και των Περιφερειακών Τμημάτων του Ο.Ε.Ε.

Το έργο περιλαμβάνει δράσεις κατάρτισης για την απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων σε Τεχνολογίες Πληροφορίας & Επικοινωνιών (πακέτα λογισμικού MS WINDOWS, WORD, EXCEL, POWER POINT και INTERNET), διάρκειας 100 ωρών ανά καταρτιζόμενο και οδηγεί στη λήψη πιστοποίησης των γνώσεων των συμμετεχόντων μέσω εξετάσεων (ECDL), το κόστος των οποίων καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του έργου.

Επίσης, το πρόγραμμα καλύπτει το κόστος μεταβάσης όσων καταρτιζόμενων μετακινούνται για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα εκτός πόλεως μόνιμης κατοικίας.

Τα προγράμματα κατάρτισης θα υλοποιηθούν εντός της διετίας 2006-2008. Σημειώνουμε ότι η έναρξη των πρώτων σεμιναρίων εκτιμάται ότι θα πραγματοποιηθεί μετά το Σεπτέμβριο του 2006.

Ο προϋπολογισμός του έργου αποτελεί Δημόσια δαπάνη στο σύνολό του και καλύπτεται κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και κατά 25% από εθνικούς πόρους.

Συνεργασία με το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ για τη διαρκή επαγγελματική ενημέρωση των Λογιστών Φοροτεχνικών

Έχοντας ως δεδομένο την ανάγκη των επαγγελματιών Λογιστών για ενημέρωσή τους σε θέματα που αφορούν στις νέες διατάξεις Λογιστικού και Φορο-

λογικού αντικειμένου, το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας έχει αναπτύξει συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, που αποτελεί τον πλέον αρμόδιο φορέα για το σκοπό αυτό. Τα ενημερωτικά προγράμματα θα διοργανώνονται εφόσον υφίσταται η ανάγκη λόγω έκδοσης νέων διατάξεων. Οι εισηγήσεις θα διενεργούνται από εξειδικευμένα στελέχη του Υπουργείου. Τα εν

λόγω εκπαιδευτικά προγράμματα θα οργανωθούν στην Αθήνα αλλά και στην Περιφέρεια, με τη συνδρομή των Περιφερειακών Τμημάτων του Ο.Ε.Ε. Για τη διοργάνωση των ενημερωτικών σειρών και την παρακολούθηση των σεμιναρίων, η οποία θα παρέχεται δωρεάν από το Επιμελητήριο, οι ενδιαφερόμενοι θα ενημερώνονται από τις Υπηρεσίες του Ο.Ε.Ε.

71η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης

Ο Γ.Γ. του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Γεώργιος Μέργος, με τον Πρόεδρο του Ο.Ε.Ε., κ. Παρασκευά Γιαννόπουλο, στα εγκαίνια του περιπτέρου

Ο Πρόεδρος κ. Παρασκευά Γιαννόπουλος χαιρετίζει τους Συνάδελφους και τις Συναδέλφισσες Οικονομολόγους

Ο Γ.Γ. του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Γεώργιος Μέργος, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του

Ο Υφυπουργός Οικονομικών, Αντώνης Μπέζας, πλαισιωμένος από τον Πρόεδρο κ. Παρασκευά Γιαννόπουλο και τον Γ.Γ. της Κεντρικής Διοίκησης του Ο.Ε.Ε., κ. Παναγιώτη Αλεβιζάκη

Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, κ. Γιώργος Παπανδρέου, ενημερώνεται για τη δραστηριότητα του Οικονομικού Επιμελητηρίου από το μέλος της Τ.Δ. του 3ου Π.Τ. κ. Γρ. Χαντώλια

Συνάδελφοι Οικονομολόγοι που επισκέφθηκαν το περίπτερο του Οικονομικού Επιμελητηρίου

Η Γραμματέας του ΚΚΕ, κ. Αλέκα Παπαρήγα, όπως δήλωσε, παρακολουθεί από κοντά τη δράση του Ο.Ε.Ε.

Ο Υφυπουργός Οικονομικών, κ. Πέτρος Δούκας, πλαισιωμένος από την κ. Βάσω Σακαλή - Νάνου, τον κ. Γρ. Χαντώλια και τον κ. Σωτ. Χρυσάφη

Συνάδελφοι Οικονομολόγοι που επισκέφθηκαν το περίπτερο του Οικονομικού Επιμελητηρίου

Ο Πρόεδρος της ΓΣΕΕ, κ. Γιάννης Παναγόπουλος, με τον Πρόεδρο του Ο.Ε.Ε., κ. Παρασκευά Γιαννόπουλο

Ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κ. Προκόπης Παυλόπουλος, ήταν μεταξύ αυτών που επισκέφθηκαν το Περίπτερο του Ο.Ε.Ε.

Ο Υφυπουργός Οικονομικών, Αντώνης Μπέζας, ενημερώνεται από τον Πρόεδρο κ. Παρασκευά Γιαννόπουλο για τις δράσεις που έχει αναπτύξει τελευταία το Οικονομικό Επιμελητήριο

Μεταξύ αυτών που επισκέφθηκαν το περίπτερο του Ο.Ε.Ε. και ο Δ/νων Σύμβουλος του ΟΣΕ, καθηγητής κ. Διονύσης Χιόνης

Ο πρώην Υπουργός του ΠΑΣΟΚ κ. Άκης Τσοχατζόπουλος ήταν μεταξύ των επισήμων που επισκέφθηκαν το περίπτερο του Ο.Ε.Ε.

Ο πρ. Υπουργός κ. Τσιαρτσιώνης Ν. με τον πρόεδρο του Ο.Ε.Ε. κ. Παρασκευά Μ. Γιαννόπουλο και τη Γ.Γ. του Ζου Π.Τ. κ. Αγγελική Σαρδέλη

Ο Υφυπουργός κ. Αναστάσιος Νεράντζης με την κ. Βάσω Σακαλή -Νάνου, τ. Πρόεδρο του Ζου Π.Τ. του Ο.Ε.Ε., και τον κ. Κώστα Ταγίρη, μέλος της Κ.Δ.

Ο Γ.Γ. Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομικών, κ. Κουρής μεταξύ του μέλους της Κ.Δ. κ. Εφροσύνης Καραγιάννη και της κ. Βάσως Σακαλή

Ο Βουλευτής της Ν.Δ. κ. Γιάννης Ιωαννίδης με τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Ηπείρου, κ. Δημ. Πανοζάχο

Ο Δημοσιογράφος κ. Κύρτσος με τον Πρόεδρο του Οικονομικού Επιμελητηρίου κ. Παρασκευά Γιαννόπουλο

52η Σύνοδος της Αντιπροσωπείας του Ο.Ε.Ε.

Ο Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας, κ. Παρασκευάς Μ. Γιαννόπουλος

ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ που αντιμετωπίζουν οι συνάδελφοι Οικονομολόγοι επικεντρώθηκε η συζήτηση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των εργασιών της 52ης Συνέλευσης των Αντιπροσώπων του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας.

Ο Πρόεδρος του Ο.Ε.Ε., κ. Παρασκευάς Γιαννόπουλος, ενημερώνοντας τους Αντιπροσώπους για τη δραστηριότητα του Οικονομικού Επιμελητηρίου αναφέρθηκε στη σημασία του κοινού πλαισίου δράσης που αποφασίστηκε από τα μέλη της Κεντρικής Διοίκησης του Οικονομικού Επιμελητηρίου πριν ακριβώς από ενάμιση χρόνο.

Τα πρώτα θετικά αποτελέσματα για τον κλάδο των οικονομολόγων ήδη είναι εμφανή. Πολλά προβλήματα που έντονα απασχολούσαν τον κλάδο έχουν λυθεί ή έχουν δρομολογηθεί και αναμένεται η λύση

τους. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε, από τον Πρόεδρο του Ο.Ε.Ε., στην πρωτοβουλία του Οικονομικού Επιμελητηρίου που αφορά στη νομοθετική κατοχύρωση του επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού και στην τροποποίηση του άρθρου 38 του Κώδικα Βιβλίων και στοιχείων.

Όπως είναι γνωστό, σε προηγούμενη Συνέλευση των Αντιπροσώπων (Σ.Τ.Α.) του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (Ο.Ε.Ε.), για το θέμα της αναβάθμισης της τάξης, αποφασίστηκε η αντικατάσταση των εξετάσεων με την παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων πάνω στα λογιστικά φοροτεχνικά θέματα. Ήδη το αίτημα αυτό με νομοθετική ρύθμιση έχει τακτοποιηθεί.

Το έτος 2007 έχει χαρακτηριστεί ως έτος επιμόρφωσης και κατάρτισης, ιδιαίτερα για τους Ελεύθερους Επαγγελματίες (Λογιστές - Φοροτεχνικούς).

Σε όλη την Ελλάδα (Περιφερειακά Τμήματα και Αττική) το Οικονομικό Επιμελητήριο σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών θα διοργανώσει δωρεάν σεμινάρια πάνω σε θέματα που άμεσα ενδιαφέρουν τους επαγγελματίες Λογιστές Φοροτεχνικούς.

Αλλά και με τον ΟΑΕΔ εξετάζει το ενδεχόμενο πραγματοποίησης σεμιναρίων πάνω σε βασικές δεξιότητες της πληροφορικής.

Επίσης, το Οικονομικό Επιμελητήριο έχει ξεκινήσει και σχεδιάζει, σε συνεργασία με το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο την ανάπτυξη και διάθεση στο κοινό εκπαιδευτικών προγραμμάτων, που δίνουν τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες -κατόπιν

εξετάσεων- να αποκτήσουν πιστοποίηση επαγγελματικών δεξιοτήτων στις ειδικότητες «Οικονομολόγος Μελετητής» και «Αξιολογητής Επενδύσεων», από το ακαδημαϊκό έτος 2006 - 2007.

Στον επιστημονικό τομέα το Οικονομικό Επιμελητήριο εκπόνησε μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες για την ανάλυση και τυποποίηση των κριτηρίων αξιολόγησης των επενδύσεων, στο πλαίσιο του αναπτυξιακού νόμου 3299. Για την επιδότηση του επιτοκίου των μικρών Επιχειρήσεων, της οποίας το πρώτο μέρος έχει ήδη εκπονηθεί. Για τις εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Πρόσφατα ζητήθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας Δημοσίων Έργων (ΥΠΕΧΩΔΕ) να τοποθετηθεί το Οικονομικό Επιμελητήριο αναφορικά με τις κατηγορίες των μελετών των δημοσίων έργων (Ν. 3316/2005), καθώς και με το αντικείμενο των μελετητών στην κάθε κατηγορία.

Η Κεντρική Διοίκηση κατέληξε σε ένα σχέδιο προτάσεων που είναι:

1. Να ζητηθεί η συμμετοχή εκπροσώπου του Ο.Ε.Ε. στη γνωμοδοτική επιτροπή μητρώου, που λειτουργεί στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων.
2. Η 5η κατηγορία μελετών, που αφορά στις μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας, να αντικατασταθεί από δύο νέες κατηγορίες:
  - α. Μελέτες Οργάνωσης και Διοίκησης και
  - β. Μελέτες επιχειρησιακού σχεδιασμού και επιχειρησιακής έρευνας.

3. Να προβλεφθεί, ως προϋπόθεση, για την εγγραφή και την κατάταξη στο μητρώο των οικονομολόγων μελετητών, η κατοχή άδειας άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος.

4. Να ζητείται συμμετοχή οικονομολόγου μελετητή, κατόχου του αντίστοιχου πτυχίου, όταν παρουσιάζεται αναγκαία όπτα εργασιών οικονομικού περιεχομένου. Η συμμετοχή οικονομολόγου να ζητείται για όλες τις κατηγορίες μελετών, εκτός των κατηγοριών 3, που αφορά σε αμιγώς οικονομικές μελέτες και της κατηγορίας 5 που, όπως αναφέρθηκε, αφορά στις μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας.

5. Τέλος, κρίνεται απαραίτητη η έκδοση ειδικού προεδρικού διατάγματος, όπου θα καθορίζονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που θα αφορούν στην ένταξη και κατάταξη των οικονομολόγων μελετητών στο μητρώο μελετητών.

Η πρόταση της Κεντρικής Διοίκησης μπορεί να εμπλουτισθεί και από τις επιμέρους προτάσεις διαφόρων συναδέλφων. Στον τομέα των εκδηλώσεων έχει αποφασιστεί να πραγματοποιηθεί εκδήλωση με θέμα «Εβδομάδα Οικονομικής Σκέψης» και η συμμετοχή για δεύτερη χρονιά στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Οι Αντιπρόσωποι της 52ης Τακτικής Συνέλευσης

Το Προεδρείο της Συνόδου της Αντιπροσωπείας. Διακρίνονται από αριστερά οι κ. Χρ. Παππάς, Βασ. Λενταράκης - Προεδρεύων, και Εμμ. Σηφάκης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ 2005

Με βάση το άρθρο 22 του Π.Δ. 351/83 ο Οικονομικός Επόπτης κ. Πελοπίδας Καλλίρης παρουσίασε, εκ μέρους της Κεντρικής Διοίκησης, τον Οικονομικό Απολογισμό του έτους 2005, και ζήτησε από το σώμα της αντιπροσωπείας την έγκρισή του.

Ο Οικονομικός Επόπτης, κ. Πελοπίδας Καλλίρης, στο κέντρο, παρουσιάζει τον Οικονομικό Απολογισμό, δεξιά του η Υπεύθυνη των Οικονομικών Υπηρεσιών του Ο.Ε.Ε., κ. Δήμ. Μήττα, και αριστερά του ο Προεδρεύων, κ. Βασ. Λενταράκης

Κατά τη διάρκεια της αναλυτικής παρουσίασης των εσόδων και εξόδων κατά γενικές κατηγορίες ανέφερε ότι:

Η ανάλυση των εσόδων κατά κατηγορία έχει ως εξής:

(ποσό σε ευρώ)

I. Ίδια Έσοδα

2.156.060,53

Τα έσοδα αυτά αφορούν σε:

* Συνδρομές Μελών	341.410,12
* Δικαιώματα Εγγραφών	3.735,78
* Παράβολα Αδειών Οικονομικού Επαγγ/τος	102.499,80
* Παράβολα Αδειών Λογιστή - Φοροτ/κού	239.365,95
* Παράβολα Ανανέωσης Αδειών	877.753,06
* Έσοδα από Ελεγκτή Ν. 2190/20	523.120,02
* Λοιπά Έσοδα	68.175,80

II. Επιδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

30.555,59

Τα έσοδα αυτά αφορούν στη συμμετοχή του Ε.Κ.Τ. σε Κοινωνικά Προγράμματα που υλοποίησε το Ο.Ε.Ε.

III. Επιχορηγήσεις

263.754,07

Η κατηγορία αυτή των εσόδων συνίσταται στη χρηματοδότηση:

α. Από τον Τακτικό Προϋπολογισμό για λειτουργικές δαπάνες.	195.000,00
β. Από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.	68.754,07

IV. Έσοδα Ταμείου Πρόνοιας

20.211,90

V. Αντικριζόμενα Έσοδα

552.446,53

Η κατηγορία αυτή αφορά σε έσοδα τα οποία έχουν εισπραχθεί για να αποδοθούν (π.χ. ΙΚΑ υπαλλήλων, κρατήσεις υπέρ του Δημοσίου, Μ.Τ.Π.Υ. κ.λπ.).

ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

3.023.028,62

TAMEΙΑΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΧΡΗΣΗΣ 2004

3.566.520,20

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

6.589.548,82

Η ανάλυση των εξόδων κατά κατηγορία έχει ως εξής:

(ποσό σε ευρώ)

I. Έξοδα Λειτουργίας

3.040.052,14

1. Μισθοδοσία	1.093.655,93
2. Αποζημιώσεις Μελών Κ.Δ. και Τ.Δ.	400.014,96
3. Αμοιβές Τρίτων	87.097,24
4. Δαπάνες Συνεδρίων και Εκδηλώσεων	197.854,14
5. Οδοιπορικά Έξοδα	127.243,27
6. Μισθώσεις Κτιρίων	237.412,24
7. Λειτουργικές Δαπάνες	131.969,46
8. Δαπάνες Δημοσιεύσεων	13.164,45
9. Δαπάνες Εκδόσεων	159.172,76
10. Δαπάνες Εκτυπώσεων	37.558,65
11. Προμήθεια Βιβλίων και Εντύπων	14.561,55
12. Προμήθεια Μηχανογραφικών & Γραφικών Ειδών	15.198,38
13. Λοιπές Λειτουργικές Δαπάνες	90.570,73
14. Προμήθεια Παγίων Στοιχείων	62.125,62
15. Δαπάνες Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων	30.756,58
16. Δαπάνες για Επενδύσεις	330.000,00
17. Δαπάνες Προγράμ. Επιδότ. από Ε.Ε.	6.164,98
18. Πληρωμή Υποχρεώσεων έτους 2002.	5.531,20

II. Αποδόσεις

552.446,53

(κρατήσεων υπέρ τρίτων)

ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ

3.592.498,67

TAMEΙΑΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ για μεταφορά στην επόμενη χρήση.

2.997.050,15

Σημειώνεται ότι στο ανωτέρω υπόλοιπο περιλαμβάνεται ποσό που αφορά στο Αποθεματικό Επικουρικού Ταμείου του Προσωπικού του Ο.Ε.Ε.

172.786,59

Συνημμένως υποβάλλονται αναλυτικοί πίνακες που εμφανίζουν τα πιο πάνω στοιχεία.

Κατοχύρωση του Οικονομολόγου στο Δημόσιο Τομέα

Η ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ των επαγγελματικών δικαιωμάτων των μελών μας που εργάζονται στο Δημόσιο Τομέα ήταν το θέμα που απασχόλησε, στη μεταξύ τους συνάντηση, τον Υπουργό Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, κ. Προκόπη Παυλόπουλο, τον Πρόεδρο του Οικονομικού Επιμελητηρίου, κ. Παρασκευά Γιαννόπουλο, και το μέλος της Κεντρικής Διοίκησης κ. Νικόλαο Κούγκη.

Οι εκπρόσωποι του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας αναφέρθηκαν στο Π.Δ. 347/2003 και ζήτησαν από τον κ. Παυλόπουλο την καθιέρωση του κλάδου οικονομικού ή λογιστικού στο Δημόσιο Τομέα.

Συγκεκριμένα, υπογράμμισαν την αναγκαιότητα παρέμβασης του κυρίου Υπουργού τροποποίησης των οργανισμών των δημοσίων υπηρεσιών στην κατεύθυνση ώστε :

1. Η στελέχωση των υπηρεσιών οικονομικού αντικείμενου να γίνεται από υπαλλήλους του κλάδου οικονομικού ή λογιστικού, των οποίων το αντικείμενο σπουδών είναι συναφές με το περιεχόμενο της εργασίας τους και
2. Στις Γενικές Διευθύνσεις, Διευθύνσεις Τμήματα οικονομικού αντικείμενου να ηρῖστανται μόνο υπάλληλοι του κλάδου οικονομικού ή λογιστικού.

Μία τέτοια ενέργεια, τόνισαν, θα συμβάλει τα μέγιστα στη βελτίωση και εκσυγχρονισμό του συστήματος της οικονομικής διοίκησης.

Επίσης, ζήτησαν τη συνεργασία του Υπουργείου πάνω στον τομέα εκπαίδευσης επιμόρφωσης των οικονομολόγων του Δημοσίου Τομέα μέσα από επιμορφωτικά σεμινάρια.

Ο κύριος Παυλόπουλος συμφώνησε ότι η αναβάθμιση παροχής των υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα πρέπει να είναι αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας όλων μας, έκρινε τις προτάσεις των εκπροσώπων του Οικονομικού Επιμελητηρίου θετικές και υποσχέθηκε ότι το Υπουργείο άμεσα θα εξετάσει τις προτάσεις.

Αξιολόγηση Επενδύσεων στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Νόμου 3299/2004

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ Οικονομίας και Οικονομικών έχει αναθέσει στο Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας τη δημιουργία εργαλείων για την ανάλυση και τυποποίηση κριτηρίων αξιολόγησης επενδύσεων στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Νόμου 3299/2004.

Η εμπειρογνωμοσύνη που παραδόθηκε στο σύνολό της μέσα στον Ιούλιο του 2006 έχει στόχο

1. Την Υποβοήθηση των παραγόντων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών στην αξιολόγηση των επενδυτικών Σχεδίων του Ν. 3299/04 και για την άμεση και ασφαλή έκδοση της απόφασης υπαγωγής ή απόρριψης,
2. Την κάλυψη των μελετητών με πληρέστερα και επικαιροποιημένα υποδείγματα Οικονομοτεχνικών μελετών αλλά και στοιχείων τεκμηρίωσης και
3. Την ενίσχυση της Επενδυτικής δραστηριότητας προωθώντας την αξιόπιστη, αντικειμενική και γρήγορη αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων.

Η Ομάδα Επιστημόνων του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας μετά από εμπειριστατωμένη μελέτη παρέδωσε:

1. Ηλεκτρονική βάση στατιστικών στοιχείων και επεξεργασία τους στο κατάλληλο επίπεδο για τη βαθμολόγηση των κριτηρίων υπαγωγής στον επενδυτικό Νόμο,

2. Κατάλογο πηγών άντλησης κλαδικών στοιχείων.
3. Πίνακες με τα στοιχεία κόστους των βιομηχανικών επιχειρήσεων.
4. Υποδείγματα οικονομοτεχνικών μελετών και αναλυτικά:
  - α. Επιχειρηματικό Σχέδιο (Business Plan) και Μελέτη Σκοπιμότητας
  - β. Υπόδειγμα Ανάλυσης Τιμών Προϋπολογισμού Έργων Η/Μ
  - γ. Κατασκευή Βιομηχανικού Κτιρίου (Τιμολόγιο Εργασιών Έργου Πολιτικού Μηχανικού)
  - δ. Μελέτη Σκοπιμότητας για την ίδρυση και λειτουργία σταθμού αυτοκινήτων (γκαραζ)
  - ε. Οικονομοτεχνική Μελέτη Επιχειρηματικού Σχεδίου Εταιρείας Logistics
  - στ. Τεχνικοοικονομική Μελέτη Ολοκληρωμένης Μορφής Εκσυγχρονισμού Ξενοδοχείου.
5. Εγχειρίδιο ανάλυσης ισολογισμών.
6. Εγχειρίδιο για την ανάλυση της χρηματοοικονομικής δυνατότητας του φορέα να αναλάβει την επένδυση και τις μεθόδους πρόβλεψης μελλοντικών αποτελεσμάτων και δεικτών βιωσιμότητας και κερδοφορίας του.

Τέλος, το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας έχει αναλάβει την εκπαίδευση των στελεχών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών στη χρήση των εργαλείων αξιολόγησης που παρέδωσε το Ο.Ε.Ε.

Πρόταση Σχεδίου Νόμου για την Τροποποίηση και Αναθεώρηση του Κωδικοποιημένου Νόμου 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών»

ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ που, όπως και η Κυβέρνηση έχει διακηρύξει, η ανάγκη της διαφάνειας καθημερινά μεγαλώνει, η πρόταση της επιτροπής για κατάργηση του ελέγχου των «μικρών» επιχειρήσεων εκτός του ότι έχει οδηγήσει τους οικονομολόγους σε έντονες διαμαρτυρίες, των οποίων γινόμαστε καθημερινά κοινωνοί, προκάλεσε και σοκ στην κοινωνία, όταν βρίσκονται κάποιοι που πιστεύουν ότι δεν πρέπει να υπάρχει έλεγχος.

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας θεωρεί απολύτως απαραίτητη τη συνέχιση του ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων των Α.Ε. που προβλέπει το άρθρο 36α του Κ.Ν. 2190/1920 και εκτιμά την ανάγκη της αναβάθμισής του, ώστε να κατοχυρώνονται τα συμφέροντα της μειοψηφίας, των εργαζομένων σ' αυτές τις εταιρείες, των λοιπών συμβαλλομένων (προμηθευτών - πελατών - τραπεζών κ.λπ.), αλλά και του Δημοσίου και των Ασφαλιστικών Ταμείων.

Στην Πρόταση Σχεδίου Νόμου για την Τροποποίηση και Αναθεώρηση του Κωδικοποιημένου Νόμου 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών» που κατόρθωσε η αρμόδια Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή υπό την Προεδρία του καθηγητού κ. Περάκη Ευάγγελου, και που ήδη έχει δοθεί για δημόσια διαβούλευση, όχι μόνο δεν διασφαλίζουν τον **σημειώνοντα ρόλο που κατέχουν οι Έλληνες Οικονομολόγοι** στη λειτουργία των Ανωνύμων Εταιρειών, αλλά, αντίθετα, καταργούν τον έλεγχο των «μικρών» ανωνύμων εταιρειών.

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας, ως θεσμοθετημένος σύμβουλος της πολιτείας για τα ζητήματα των οικονομολόγων αλλά και για τα γενικότερα οικονομικά ζητήματα που αφορούν στην κοινωνία, είναι πάντα έτοιμο να συνεργασθεί με την Πολιτεία για την εκπόνηση «ειδικού σημειώματος ελέγχου», που θα περιλαμβάνει τις αρχές, διαδικασίες και το πρόγραμμα ελέγχου που θα πρέπει να τηρούν οι οικονομολόγοι - μέλη του επιμελητηρίου με ελάχιστη πείρα κατά τη διεξαγωγή αυτών των ελέγχων.

Ως εκ τούτου, η πρότασή του διαμορφώνει το σχετικό εδάφιο του άρθρου 36α ως ακολούθως:

1. Όταν, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, δεν προβλέπεται διενέργεια ελέγχου ανώνυμης εταιρείας από Ορκωτό ελεγκτή «.....ο έλεγχος διενεργείται από πρόσωπα που έχουν Άδεια άσκησης Οικονομολογικού Επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Π.Δ. 475/1991 (Φ.Ε.Κ. 176 Α').

Αυτό πιστεύουμε ότι θα εξασφαλίσει:

- Την αξιοπιστία των ελέγχων προς κάθε αντισυμβαλλόμενο, καθώς θα γίνεται ουσιαστικός και όχι ο τυπικός πολλές φορές, σημερινός έλεγχος των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Μια πιο δίκαιη σχέση μεταξύ προσφερόμενης εργασίας και αμοιβής, χωρίς να επιβαρύνονται ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, και
- Τη διατήρηση ενός ΗΔΗ νομοθετηθέντος τακτικού εσόδου για το Ο.Ε.Ε.

Με βάση όλα τα παραπάνω, καταθέτουμε και την πρότασή μας για τροποποίηση της ΚΟΙΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ Κ2-14504 (ΦΕΚ 76Β' /2000)

1. Αναπροσαρμόζουμε τα ελάχιστα όρια της αμοιβής για τον καθένα από τους Ελεγκτές των Ανωνύμων Εταιρειών ως εξής:

- Ποσοστό 0,04% επί του κύκλου εργασιών και μέχρι του ποσού των 600.000,00 €.

- Ποσοστό 0,03% επί του κύκλου εργασιών για το ποσό από 600.000,01 € μέχρι 900.000,00 €.

- Ποσοστό 0,025% επί του κύκλου εργασιών για το ποσό από 900.000,01 € μέχρι 1.800.000,00 €.

- Ποσοστό 0,02% επί του κύκλου εργασιών για το ποσό πέραν των 1.800.000,01 €.

2. Η αμοιβή για τον καθένα από τους ελεγκτές δεν μπορεί να είναι κατώτερη του ποσού των 200,00 €.

3. Η υπέρ του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας παρακράτηση επί της αμοιβής των ελεγκτών καθορίζεται σε ποσοστό 10% .

4. Οι ελεγχόμενες Ανώνυμες Εταιρείες υποχρεούνται να καταβάλλουν σε ειδικό λογαριασμό του Ο.Ε.Ε. στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας, το συνολικό ποσό της αμοιβής των δύο ελεγκτών, που προκύπτει σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 και 2 της παρούσας απόφασης, μόλις ολοκληρωθεί ο έλεγχος. Στο αντίστοιχο γραμμάτιο είσπραξης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδας θα αναγράφονται υποχρεωτικά, εκτός του ποσού κατάθεσης, η επωνυμία της εταιρείας και τα ονοματεπώνυμα των δύο ελεγκτών και ο αριθμός μητρώου του Ο.Ε.Ε. Το ένα αντίγραφο του γραμματίου είσπραξης θα παραδίδεται στους ελεγκτές προκειμένου αυτοί να εκδώσουν το προβλεπόμενο από τον Κ.Β.Σ. στοιχείο προς την εταιρεία, ενώ το άλλο αντίγραφο του γραμματίου είσπραξης θα συνοδεύει υποχρεωτικά το πιστοποιητικό ελέγχου προς την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης. Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας θα παρακρατεί το ποσοστό του 10% επί των καθαρών αμοιβών και στη συνέχεια θα αποδίδει στους ελεγκτές το υπόλοιπο ποσό, το αργότερο εντός του επομένου, από την κατάθεση της αμοιβής, μηνός.

Κύριε Υπουργέ,

Πέρα από την παραπάνω τροποποίηση του άρθρου 36α, θα θέλαμε να επαναλάβουμε και κάποιες άλλες προτάσεις που ως Οικονομικό Επιμελητήριο καταθέσαμε στην επιτροπή αλλά δεν περιλήφθηκαν στην τελική πρότασή της.

Ανακεφαλαιώνοντας, σας αναφέρουμε, ανά άρθρο, τις προτάσεις του Ο.Ε.Ε.

Άρθρο 9

ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ ΑΞΙΑΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

Η εξακρίβωση της αξίας των εταιρικών εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρείας, καθώς και σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της, γίνεται μετά από γνωμοδότηση τριμελούς επιτροπής εμπειρογνομόνων που αποτελείται από έναν υπάλληλο του Υπουρ-

γείου Ανάπτυξης (Τομέα Εμπορίου) ή της αρμόδιας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, πτυχιούχο ανωτάτης σχολής με άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος και με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία ή από έναν ορκωτό ελεγκτή-λογιστή ή ορκωτό εκτιμητή, κατά περίπτωση, από έναν εμπειρογνώμονα, εκπρόσωπο του αρμόδιου Επιμελητηρίου στο οποίο υπάγεται η εταιρεία και έναν εμπειρογνώμονα εκπρόσωπο του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος. Τα μέλη της επιτροπής δεν πρέπει να έχουν οποιαδήποτε εξάρτηση από την εταιρεία.

Άρθρο 35

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΜΕΛΩΝ Δ.Σ. ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

1. Μετά την ψήφιση του ισολογισμού η γενική συνέλευση αποφαινεται με ειδική ψηφοφορία, η οποία γίνεται διά ονομαστικής κλήσεως, περί απαλλαγής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των ελεγκτών καθώς και του προϊσταμένου του λογιστηρίου από κάθε ευθύνη αποζημίωσης. Η απαλλαγή αυτή καθίσταται ανίσχυρος για τις περιπτώσεις του άρθρου 22α.

Αιτιολογία: Είναι αναγκαία η τροποποίηση του τίτλου του άρθρου και της παραγράφου 1 για την απαλλαγή και του λογιστή με βάση το ίδιο σκεπτικό του νόμου.

Σημειώνεται ότι εφόσον τροποποιηθεί το άρθρο 35 ως ανωτέρω, θα πρέπει να τροποποιηθεί ανάλογα και το άρθρο 34 που αναφέρεται στις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης. Ειδικότερα να προστεθεί στο άρθρο 34 παρ. 1 στοιχ. β. η απαλλαγή του προϊσταμένου του λογιστηρίου από κάθε ευθύνη αποζημίωσης.

Άρθρο 39α

ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙ Α.Ε.

3. Αρμόδιοι υπάλληλοι της προηγούμενης παραγράφου νοούνται οι υπάλληλοι του Υπουργείου Ανάπτυξης, ως και οι υπάλληλοι των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, που υπηρετούν στις αρμόδιες υπηρεσίες ανωνύμων εταιρειών και εμπορίου, οριζόμενοι με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, κατηγορίας ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, κάτοχοι αδείας Άσκησης Οικονομολογικού Επαγγέλματος, οι οποίοι έχουν παρακολουθήσει υποχρεωτικό σεμινάριο ενημέρωσης για τον τρόπο ελέγχου των

Ανωνύμων Εταιρειών, το οποίο θα γίνεται με ευθύνη του Υπουργείου Ανάπτυξης. Η αμοιβή των ελεγκτών της παραγράφου αυτής καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και καταβάλλεται από την υπηρεσία τους ως πρόσθετη αμοιβή.

Αιτιολογία: Η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού τροποποιείται με σκοπό τον ουσιαστικό έλεγχο των Α.Ε., ενώ η αμοιβή των ελεγκτών πρέπει να καταβάλλεται από το κράτος και όχι να επιβαρύνονται οι εταιρείες. Άλλωστε, η επόμενη παράγραφος προβλέπει ποσοστό 7% επί των δημοσιεύσεων υπέρ των υπαλλήλων του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Άρθρο 40β

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ - ΠΡΟΣΟΝΤΑ

1. Οι κατά το προηγούμενο άρθρο ελεγκτές των ανωνύμων εταιρειών προέρχονται από ειδικό κατάλογο - μητρώο που τηρείται στο Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας και απαρτίζεται από μέλη του, που έχουν τις γνώσεις και την πείρα που απαιτούνται για τους ελέγχους αυτούς και διορίζονται κατά τον ακόλουθο τρόπο.

2. Με πρόσκληση του Υπουργού του Εμπορίου, το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας αποστέλλει στο Υπουργείο αυτό κατάλογο προσώπων, την καταλληλότητα των οποίων πιστοποιούν ο πρόεδρος της Κεντρικής Διοίκησης του Ο.Ε.Ε., όσον αφορά στις εταιρείες που εδρεύουν στο νομό Αττικής και οι πρόεδροι των Περιφερειακών Διοικήσεων όσον αφορά στις εταιρείες που εδρεύουν εκτός νομού Αττικής.

Αιτιολογία: Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού πρέπει να τροποποιηθούν, αφού είναι πλέον αναχρονιστικές. Το άρθρο αυτό αφορά στο δικαστικό έλεγχο των Α.Ε. και βεβαίως πρέπει να γίνεται από Οικονομολόγους και μόνο. Άλλωστε, το άρθρο 40ε υιοθετεί παρόμοια διάταξη όταν ο έλεγχος έχει ανατεθεί σε Ορκωτό Ελεγκτή του ΣΟΕΛ.

Άρθρο 42α

ΕΤΗΣΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ)

5. Για να ληφθεί από τη γενική συνέλευση έγκυρη απόφαση πάνω στις οικονομικές

καταστάσεις που έχουν εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο, πρέπει να έχουν υπογραφεί από τρία διαφορετικά πρόσωπα, ήτοι από: (α) τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ή τον αναπληρωτή του, (β) το διευθύνοντα ή εντεταλμένο σύμβουλο και, σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοιος σύμβουλος ή η ιδιότητά του συμπίπτει με εκείνη των ανωτέρω προσώπων, από ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου που ορίζεται από αυτό και (γ) τον προϊστάμενο του λογιστηρίου ο οποίος πρέπει να είναι κάτοχος αδείας Λογιστή - Φοροτεχνικού κατάλληλης τάξεως, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του Ν. 2515/97 (ΦΕΚ 154Α) και το άρθρο 3 του Π.Δ. 340/98 (ΦΕΚ 228Α), όπως ισχύουν κάθε φορά.

6. Κάθε εταιρεία η οποία κατά την ημερομηνία κλεισίματος του πρώτου μετά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου ισολογισμού της, δεν υπερβαίνει τα αριθμητικά όρια των δύο από τα παρακάτω τρία κριτήρια:

α. **σύνολο ισολογισμού, 2.000.000,00 ευρώ**, όπως αυτό προκύπτει από την άθροιση των στοιχείων Α μέχρι και Ε του ενεργητικού στο υπόδειγμα ισολογισμού που παραπέμπει το άρθρο 42γ, (Όπως η εντός εισαγωγικών φράση αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ. 1 του Π.Δ. 325/1994 (Οδηγία 90/604/ΕΟΚ).)

β. **καθαρός κύκλος εργασιών, 4.000.000,00 ευρώ**, (Όπως το εδ. β' αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ. 2 του Π.Δ. 325/1994.)

γ. **μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης, 50 άτομα**, μπορεί να δημοσιεύει συνοπτικό ισολογισμό, που να εμφανίζει μόνο τους λογαριασμούς, οι οποίοι στο υπόδειγμα που παραπέμπει το άρθρο 42γ, χαρακτηρίζονται με γράμματα και λατινικούς αριθμούς, με τον όρο ότι οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις θα διαχωρίζονται σε μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες, με την έννοια της παραγράφου 6 του άρθρου 42ε.

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, ως θεσμοθετημένος σύμβουλος της πολιτείας, για τα ζητήματα των οικονομολόγων αλλά και για τα γενικότερα οικονομικά ζητήματα που αφορούν στην κοινωνία, είναι πάντα έτοιμο να συνεργασθεί μαζί σας σε κάθε θέμα που αφορά στην εκπλήρωση του ρόλου του.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

«ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΟΥ Ο.Ε.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ – ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ»

Η υλοποίηση του έργου: «ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΟΥ Ο.Ε.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ – ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ» του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη. Η ανάλυση των αναγκών του Οργανισμού σε λογισμικό και υλικό έχει ολοκληρωθεί και έχει προδιαγραφεί με λεπτομέρεια το σύστημα. Ταυτόχρονα, μέσω του Έργου το Ο.Ε.Ε. έχει προμηθευτεί υπηρεσίες Τεχνικού Συμβούλου για την υποστήριξη των υπηρεσιών καθ' όλη τη διάρκεια του Έργου.

Το Έργο εντάσσεται στο Μέτρο 2.2. «Ηλεκτρονική κυβέρνηση για την εξυπηρέτηση του πολίτη» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας». Στοχεύει στη μηχανογραφική οργάνωση της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ο.Ε.Ε. και των Περιφερειακών Τμημάτων του, καθώς και στην αυτοματοποίηση διαδικασιών επικοινωνίας των Μελών με το Ο.Ε.Ε., για την αναβάθμιση της εξυπηρέτησης και της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών.

Στο έργο περιλαμβάνονται τρεις βασικοί άξονες δράσεις:

1. Η ανάπτυξη μιας ηλεκτρονικής πύλης (Portal) ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης και ενημέρωσης / πληροφόρησης των Μελών του Ο.Ε.Ε., αλλά και όλων των Πολιτών (ή Επιχειρήσεων / Φορέων) που εξυπηρετούνται από το Οικονομικό Επιμελητήριο η οποία θα υποστηρίζει κατ' ελάχιστο:
  - Ηλεκτρονική Πληροφόρηση: On-Line γενική και ειδική πληροφόρηση για τα Μέλη και για το Κοινό.
  - Υπηρεσίες Εξυπηρέτησης Μελών: Ηλεκτρονική παροχή υπηρεσιακών βεβαιώσεων, Ηλεκτρονική ενημέρωση οφειλών και Ταμειακή εξυπηρέτηση συναλλασσόμενων, Ηλεκτρονική επικοινωνία με Μέλη, Επαγγελματίες και Επιχειρήσεις, ενώ θα δίνει τη δυνατότητα μελλοντικών υπηρεσιών όπως η ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων για χορήγηση επαγγελματικών αδειών κ.λπ.
2. Η λειτουργία μιας ενιαίας και ολοκληρωμένης Βάσης Δεδομένων (Μητρώα Μελών, Επαγγελματικές Άδειες κ.ά.), με σύγχρονα χαρακτηριστικά, που θα επιτρέπει:
  - Δυνατότητα διαχείρισης από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ο.Ε.Ε. (κεντρικές και περιφερειακές).
  - Εύκολη και ασφαλή πρόσβαση στις ζητούμενες πληροφορίες από όλους τους εξουσιοδοτημένους χρήστες.
  - Δυνατότητα μηχανογραφικής διασύνδεσης με Φορείς της Δημόσιας Διοίκησης, που στόχους θα έχει τη διασφάλιση της νομιμότητας και τη βελτίωση της εξυπηρέτησης του πολίτη.
3. Η αναβάθμιση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός των υφισταμένων υποδομών πληροφορικής του Ο.Ε.Ε. για την κάλυψη των παραπάνω λειτουργιών:
  - Με την ανάπτυξη ενός ενιαίου Ευρυζωνικού Δικτύου μεταξύ της Κεντρικής Υπηρεσίας και των 15 Περιφερειακών Τμημάτων του Οργανισμού και την on-line επικοινωνία τους.
  - Με την ανάπτυξη ενός Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων (ERP), που θα καλύπτει τις ανάγκες οργάνωσης και λειτουργίας όλων των υπηρεσιών του Ο.Ε.Ε., σε μια τεχνολογικά προηγμένη πλατφόρμα με σύγχρονα εργαλεία ανάπτυξης, υποστηρίζοντας σε ενιαία βάση το σύνολο των διαδικασιών του Οργανισμού.

Με το έργο, το οποίο βρίσκεται σε διαδικασία υλοποίησης, εξασφαλίζεται αφενός η συγκροτημένη και ενιαία υπηρεσιακή λειτουργία του Οικονομικού Επιμελητηρίου, σε σύγχρονο και τεχνολογικά υποστηριζόμενο περιβάλλον, η εισαγωγή του Ο.Ε.Ε. στην ψηφιακή εποχή, και αφετέρου αναπτύσσονται οι υποδομές για την παροχή ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών (e-Services) διευκολύνοντας τις συναλλαγές με το Ο.Ε.Ε. και δημιουργώντας ένα πιο απλό, σταθερό και γρήγορο, άρα ευνοϊκότερο, επαγγελματικό / επιχειρηματικό περιβάλλον.

Γ' ΚΠΣ Ε.Π. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

ΜΕΤΡΟ 2.2 – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

«ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ» ΚΑΙ
«ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ»**ΓΕΝΙΚΑ:**

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας, σε συνεργασία με δύο από τα μεγαλύτερα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, σχεδιάζει την ανάπτυξη και διάθεση στο κοινό εκπαιδευτικών προγραμμάτων, που δίνουν τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες -κατόπιν εξετάσεων- να αποκτήσουν επαγγελματικές δεξιότητες στις ειδικότητες «Οικονομολόγος Μελετητής» και «Αξιολογητής Επενδύσεων», από το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007.

Τα Προγράμματα για την απόκτηση Επάρκειας Επαγγελματικών Γνώσεων έχει σχεδιάσει το Ο.Ε.Ε. από κοινού με το ΕΚΠΑ και το ΔΠΘ, γεγονός το οποίο προσδίδει Ακαδημαϊκό κύρος στην επαγγελματική υπόσταση του Πιστοποιητικού.

Τα προγράμματα θα διατίθενται από το ΚΕΚ του Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ η εκπαίδευση των καταρτιζομένων θα διεξάγεται με τη διαδικασία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (e-learning).

ΠΟΥ ΑΠΟΣΚΟΠΕΙ – ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟ:

Οι Ουσιαστικοί στόχοι των προγραμμάτων, όπως αυτοί έχουν καθοριστεί από τους οργανωτικούς συντελεστές τους, είναι:

(α) η αξιοποίηση των οικονομικών ακαδημαϊκών γνώσεων των «νέων» αποφοίτων των πανεπιστημιακών σχολών, στο πεδίο των Οικονομικών Μελετών και της Αξιολόγησης των Επενδύσεων, ώστε αυτοί να είναι σε θέση να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

(β) να παρέχεται Πιστοποιητικό, από τον επίσημο φορέα των οικονομολόγων στην Ελλάδα, σε όσους οικονομολόγους ασχολούνται με τη σύνταξη οικονομικών μελετών και την αξιολόγηση επενδυτικών σχεδίων (μελέτες και επενδυτικά πλάνα των Αναπτυξιακών Νόμων ή του ΥΠΕΧΩΔΕ, επιχειρηματικές επενδυτικές μελέτες βιωσιμότητας κ.λπ.) και

– σε απόφοιτους οικονομικών σχολών, οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν μια επαγγελματική εξειδίκευση αλλά και περαιτέρω επαγγελματική εκπαίδευση.

Στην Ελλάδα αυτή τη στιγμή υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επαγγελματιών που ασχολούνται με τη σύνταξη οικονομικών μελετών και την αξιολόγηση επενδύσεων ή λειτουργούν ως “Σύμβουλοι Επιχειρήσεων” – Consultants. Με τις Πιστοποιήσεις αυτές θα καλυφθεί, ουσιαστικά, ένα μεγάλο κενό που υπάρχει όλα αυτά τα χρόνια στην εξειδικευμένη επιμόρφωση πάνω στα συγκεκριμένα επαγγελματικά αντικείμενα, και στην αναβάθμιση των γνώσεων σε αυτές τις ειδικότητες.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι Πιστοποιήσεις θα απονέμονται στους υποψηφίους αφού παρακολουθήσουν συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό μέσω εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (e-learning) από το ΚΕΚ του Πανεπιστημίου Αθηνών και κατόπιν εξετάσεων που θα διεξαχθούν υπό την αιγίδα του Ο.Ε.Ε. Τα Προγράμματα «Οικονομολόγος Μελετητής» και «Αξιολογητής Επενδύσεων» θα είναι 9μηνης διάρκειας.

Το ύψος των διδάκτρων που θα καταβάλουν οι υποψήφιοι θα ανακοινωθούν σύντομα.

Επιδότηση Επιτοκίων

ΣΕ ΜΙΑ ΕΠΟΧΗ που επιχειρείται να αντιμετωπιστούν τα πολλά και συσσωρευμένα προβλήματα παραγωγικής υστέρησης και που, λόγω των διαρθρωτικών αδυναμιών της σύνθεσης του παραγωγικού ιστού και των συνεχών επενδυτικών αναγκών οι ελληνικές επιχειρήσεις, και ιδιαίτερα οι μικρομεσαίες, αντιμετωπίζουν προβλήματα ύπαρξης, το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (Ο.Ε.Ε.) επιχειρεί να συμβάλει με το δικό του τρόπο στην επιβίωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και την αναγέννηση της αυτοαπασχολούμενης επιχειρηματικότητας. Με στόχο την εξωστρέφεια, τα τελευταία δύο χρόνια το Ο.Ε.Ε. δραστηριοποιείται και επενδύει σε δράσεις που έχουν στόχο την Οικονομική σταθερότητα και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας της Ελληνικής οικονομίας.

Μέσα στο πλαίσιο των επιστημονικών του δραστηριοτήτων εκπόνησε πρόσφατα, για λογαριασμό του Υπουργείου Ανάπτυξης, μελέτη με θέμα «Η Επιδότηση του Επιτοκίου των Μικρών Επιχειρήσεων στην Ελλάδα». Ο σκοπός της μελέτης είναι να διερευνηθεί η δυνατότητα ενίσχυσης των ΜΜΕ με χρηματοδότηση χαμηλού κόστους, έτσι ώστε η παρατηρούμενη αυξημένη επιχειρηματική δραστηριότητα στην ίδρυση νέων επιχειρήσεων να συντηρηθεί και να καταστεί βιώσιμη μακροχρόνια.

Ο διαμεσολαβητικός εκείνος κρίκος που θα εξασφαλίζει τις ΜΜΕ με φθηνά κεφάλαια και που θα επιλύει τα χρόνια προβλήματα χρηματοδότησης, είναι το ζητούμενο για να αντιμετωπιστεί ο οξύτατος ανταγωνισμός, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

Η στήριξη της επιχειρηματικότητας με τη βελτίωση του βαθμού πρόσβασης των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων σε πηγές χρηματοδότησης και η μείωση του κόστους δανεισμού των ΜΜΕ, θα συμβάλει στην οικονομική ευρωστία των επιχειρήσεων αυτών, προκειμένου να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητά τους. Συνεπώς, θέτει τις βάσεις για διεθνοποίηση των δραστηριοτήτων τους, βγάζοντας αυτές από τον απομονωτισμό της εσωτερικής αγοράς και κύρια προσδίδοντας εξωστρεφή χαρακτήρα, που σε τελική ανάλυση αποτελεί και τη μόνη διέξοδο για τις Επιχειρήσεις.

Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Μακεδονίας

ΤΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ Τμήμα Ανατολικής Μακεδονίας του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας συμμετέχει με άλλους φορείς στην υλοποίηση του Ολοκληρωμένου Προγράμματος Τοπικής Παρέμβασης για την Απασχόληση.

Στο πλαίσιο του προγράμματος με τον Δήμο Καβάλας υλοποιεί την πράξη δημοσιότητα – ευαισθητοποίηση με τίτλο «Ενέργειες Ευαισθητοποίησης και Διοργάνωση Ημερίδων» και περιλαμβάνει την παραγωγή – δημιουργία τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σποτ και την υλοποίηση ημερίδας για την πληροφόρηση των

Σκοπός της δράσης αυτής είναι η κοινωνική και εργασιακή προετοιμασία των ωφελουμένων (συμμετασχόντων), η διερεύνηση αναγκών και παράλληλα η υποστήριξη για τη βελτίωση των επαγγελματικών προσόντων, και η βελτίωση της πρόσβασης και της συμμετοχής των ανέργων στην αγορά εργασίας.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε ανέργους εγγεγραμμένους στα μητρώα του ΟΑΕΔ και επιδιώκει να ενημερώσει και να ευαισθητοποιήσει τις επιχειρήσεις του Δήμου Φιλίππων να συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Οι ομάδες ωφελουμένων είναι:

- Οι παλιννοστούντες ομογενείς που προορίζονται για ελεύθεροι επαγγελματίες σε τεχνικά επαγγέλματα ή για εργαζόμενοι σε αντίστοιχες επιχειρήσεις
- Οι παλιννοστούντες

ομογενείς που προορίζονται να καταλάβουν θέσεις ως εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις εστίασης

- Οι παλιννοστούντες ομογενείς που προορίζονται για ελεύθεροι επαγγελματίες οικοτέχνες
- Νέοι απόφοιτοι μεταδευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που προορίζονται για ελεύθεροι επαγγελματίες στον κλάδο υποστήριξης επιχειρήσεων
- Νέοι απόφοιτοι μεταδευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που προορίζονται για στελέχη επιχειρήσεων με καθήκοντα την προώθηση των προϊόντων, τις πωλήσεις, τα προγράμματα χρηματοδότησης, το χειρισμό μηχανογραφικών συστημάτων
- Άνεργοι που προορίζονται για τεχνίτες εγκαταστάσεων μεταποίησης
- Νέοι αγρότες.

δυνητικών ωφελουμένων (συμμετασχόντων) ατόμων της περιοχής του Δήμου Καβάλας. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα χρηματοδοτείται κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και κατά 25% από το Ελληνικό Δημόσιο. Στόχος του σχεδίου δράσης είναι η προετοιμασία και υποστήριξη διαφορετικών κοινωνικών ομάδων προκειμένου να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους, να αυξήσουν τα επαγγελματικά τους προσόντα και, τέλος, να τοποθετηθούν σε βιώσιμες θέσεις εργασίας.

Επίσης, στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος, το Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Μακεδονίας του Οικονομικού Επιμελητηρίου δραστηριοποιείται στην κατηγορία της ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ.

Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας

«ΣΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια, βασικό ρόλο για την επιβίωση και ανάπτυξη της ελληνικής επιχείρησης διαδραματίζουν η ενίσχυση της έρευνας και ανάπτυξης, η είσοδος της καινοτομίας, οι σύγχρονες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Όμως, οι τεράστιες καταναλωτικές δαπάνες του δημόσιου τομέα, όπως επίσης η δυσλειτουργία του, η υπερβάλλουσα γραφειοκρατία και η εκάστοτε κυβερνητική ατολμία δεν επιτρέπουν την απελευθέρωση των δυνάμεων της αγοράς.

Απαιτούνται όραμα, στρατηγική, έμπνευση, νέες ιδέες, αποφασιστικότητα, πειθαρχία και ικανότητα για να περάσουν οι επιχειρήσεις σε επενδύσεις τεχνολογίας και γνώσεις.»

Αυτά είναι τα βασικά συμπεράσματα από την Ημερίδα με θέμα «Ηγεσία και Καινοτομία - ο ρόλος των Επιχειρήσεων» που διοργάνωσε το Περιφερειακό Τμήμα Αν. Στερ. Ελλάδας.

Περιφερειακό Τμήμα Θεσσαλίας

ΜΕΤΑ ΤΙΣ παραιτήσεις δύο μελών της Τοπικής Διοίκησης του Περιφερειακού Τμήματος Θεσσαλίας, η νέα σύνθεσή της έχει ως ακολούθως:

Πρόεδρος: Αιμιλιανός Νταγιάννης
Αντιπρόεδρος: Γεώργιος Κατσίκης
Γεν. Γραμματέας: Αριστείδης Παπανδρέου
Οικ. Επόπτης: Γεώργιος Εμμανουήλ
Μέλη: Αλέξανδρος Τέγος
Πασχάλης Τζιαστούδης
Ιωάννης Παπαμιχαήλ

Η δράση συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Υλοποιείται μέσω του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης 2000 - 2006

Κλεοπάκης Κωνσταντός
Γραφέας 2ον Π.Τ.

Περιφερειακό Τμήμα Θράκης

Ευάγγελος Βαρζόπουλος, Πρόεδρος του Περιφερειακού Τμήματος Θράκης

Ο ΝΕΟΣ Πρόεδρος της Τοπικής Διοίκησης του Περιφερειακού Τμήματος Θράκης είναι ο μέχρι πρότινος Αντιπρόεδρος κ. Ευάγγελος Βαρζόπουλος.

Η νέα σύνθεση της Τοπικής Διοίκησης που προέκυψε από την υπ' αριθ. 31 /30 - 08 - 06 συνεδρίαση της Τοπικής Διοίκησης είναι:

Πρόεδρος: Ευάγγελος Βαρζόπουλος

Αντιπρόεδρος: Μενέλαος Μαλτέζος

Γεν. Γραμματέας: Νικόλαος Μποζμπούζης

Οικ. Επόπτης: Απόστολος Χωρινόπουλος

Μέλη: Γεώργιος Βαλζαμίδης

Παναγιώτης Γκαμαράζης

Συμεών Πετρίδης

Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας

Στη φωτογραφία διακρίνονται η Γ. Γ. του 3ου Π.Τ. κ. Αγγελική Σαρδέλη, ο Πρόεδρος του 3ου Π.Τ. κ. Βασίλειος Γάκης, ο κ. Πάνος Μοσχανδρέου, Πρόεδρος του Δ.Σ. της Πινακοθήκης Σύγχρονης Τέχνης Αιτωλοακαρνανίας και ο κ. Γρηγόριος Χαντώλιας, μέλος του Δ.Σ. του 3ου Π. Τ. του Ο.Ε.Ε.

ΕΚΘΕΣΗ με θέμα "Το Ελληνικό Χαρτονόμισμα 1822 - 2002". "Από τις Συλλογές της Πινακοθήκης Μοσχανδρέου" διοργάνωσε το Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας σε συνεργασία με τον Δήμο Θεσσαλονίκης, την Πινακοθήκη Σύγχρονης Τέχνης Αιτωλοακαρνανίας Χρήστου και Σοφίας Μοσχανδρέου.

Τα εγκαίνια της έκθεσης έγιναν την Κυριακή 17 Σεπτεμβρίου 2006 και ώρα 19:30 στη Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης, Βασ. Όλγας 162 και θα διαρκέσει έως τις 20 Οκτωβρίου 2006.

Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Κρήτης

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ των Ζ' Εκδηλώσεων Οικονομικής Σκέψης, η Διοίκηση του Περιφερειακού Τμήματος Ανατ. Κρήτης τίμησε συναδέλφους που με τη δράση τους κατά τη διάρκεια της επτάχρονης δικτατορίας και την ενεργό συμμετοχή τους στο φοιτητικό κίνημα συνέβαλαν στην αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Ελλάδα, οι οποίοι είναι οι παρακάτω:

- Βαλαβάνη Νάντια
- Δραμουντάνης Γιώργος
- Κυριάκης Μανόλης
- Λουλουδάκης Αποστόλης
- Μπαστάκης Μανόλης
- Ξωμεριτάκης Μανόλης
- Σαββάκης Ανδρέας
- Σαλούστρος Σταύρος
- Σμαραγδής Δημοσθένης
- Σπανάκης Κώστας
- Σταματάκης Μανόλης
- Σταματάκης Νικηφόρος
- Σταυρακάκης Μηνάς
- Χάβα Κάλλια

Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΔΟΔΟΜΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ

Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ των Οικοδομικών Αδειών είναι ένα σημαντικό γεγονός στην εργασία των εργολάβων.

Με την αναθεώρηση της οικοδομικής άδειας επιλύονται θέματα η ύπαρξη των οποίων δυσχεραίνει την εργασία των κατασκευαστικών επιχειρήσεων. Οι λόγοι που αναγκάζουν τον εργολάβο να προχωρήσει στις ενέργειες για την αναθεώρηση της οικοδομικής άδειας, είναι:

- Μείωση του κόστους της οικοδομής
- Η αλλαγή ή παραίτηση του επιβλέποντος μηχανικού
- Η αλλαγή του ονόματος στο οποίο εκδόθηκε η άδεια
- Επίλυση προβλημάτων που απορρέουν από την πολεοδομική νομοθεσία
- Επίλυση προβλημάτων και ερίδων με τους γείτονες
- Επίλυση προβλημάτων που απορρέουν από την αρχαιολογική νομοθεσία
- Αύξηση του όγκου ή της επιφάνειας της οικοδομής
- Μείωση του κόστους ή της επιφάνειας της οικοδομής
- Η αύξηση ή μείωση του συντελεστή δόμησης που είχε χρησιμοποιηθεί αρχικά
- Η αλλαγή χρήσης του κτιρίου κ.λπ.

Η αναθεώρηση της οικοδομικής άδειας μπορεί

να γίνει και κατά τη διάρκεια της ισχύος της αρχικής άδειας.

Η διαδικασία της αναθεώρησης έχει και αυτή τη γραφειοκρατία της.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ : Οι οικοδομικές άδειες ισχύουν μέχρι την αποπεράτωση των προβλεπομένων οικοδομικών εργασιών, και όχι μετά την παρέλευση 4 ετών από την έκδοσή τους.

Ο χρόνος αυτός αυξάνει στα 6 χρόνια εάν πρόκειται :

**ΟΡΕΣΤΗΣ
Ε.Μ.Μ.
ΣΕΪΜΕΝΗΣ**

ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΣ -
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

- Για τα ξενοδοχεία με χωρητικότητα πάνω από 300 κλίνες
- Για βιομηχανικές εγκαταστάσεις εμβαδού πάνω από 5.000 μ² ή όγκου παραπάνω από 15.000 μ³.

Δεν χρειάζεται να αναθεωρηθεί η οικοδομική άδεια, όταν:

- Πρόκειται για τροποποιήσεις της αρχιτεκτονικής μελέτης μικρής σημασίας με τις οποίες δεν αλλάζει η χρήση ή όταν πρόκειται για τοπικές μεταβολές του φέροντος οργανισμού (σκελετού).
- Πρόκειται για μικρές μεταβολές των διαστάσεων του κτιρίου, εφόσον όμως δεν παραβιάζονται ο Συντελεστής δόμησης και οι υποχρεωτικές αποστάσεις του κτιρίου από τα όρια του Οικοπέδου (όχι μεταβολή μεγαλύτερη του 2% των μηκών των πλευρών του οικοπέδου κ.λπ.).

1. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ (σε οικόπεδο του εργολάβου)

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ - κ.λπ.:

- Έχει κατατεθεί πλήρης φάκελος στην Πολεοδομική Υπηρεσία μέχρι τις 25/11/2006
- Στη συνέχεια, και πριν από τη δήλωση έναρξης των εργασιών του καταστήματος, θα υποβληθεί αίτηση στη Δ.Ο.Υ. της έδρας της

επιχείρησης του εργολάβου-κατασκευαστή με τα παρακάτω δικαιολογητικά :

-Βεβαίωση από την Πολεοδομική Υπηρεσία, από την οποία να προκύπτουν το όνομα ή η επωνυμία του αιτούντος εργολάβου, η διεύθυνση του οικοπέδου, ο αριθμός και η ημερομηνία έκδοσης της οικοδομικής άδειας, καθώς και η κατάθεση πλήρους φακέλου μέχρι τις 25/11/2005, για την αναθεώρηση της άδειας της συγκεκριμένης οικοδομής.

-Ακριβές, επικυρωμένο αντίγραφο της άδειας της οικοδομής που αναθεωρείται από 1/1/2006.

• Μέ βάση τα παραπάνω, ο έφορος εκδίδει απόφαση με την οποία χορηγεί εξαίρεση από την εφαρμογή του Φ.Π.Α, χωρίς να λαμβάνει υπόψη του την έναρξη ή μη των εργασιών κατασκευής στην οικοδομή μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της αναθεωρημένης άδειας. Εάν μέχρι τις 30/6/2006 δεν έχει εκδοθεί η άδεια από την Πολεοδομική Υπηρεσία, αλλά συντρέχουν οι προϋποθέσεις της εξαίρεσης (πλήρης φάκελος μέχρι τις 25/11/2005), ο υποκείμενος εργολάβος υποβάλλει την αίτηση εξαίρεσης όταν εκδοθεί η άδεια κατασκευής.

2. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ (σε οικόπεδο τρίτου με το σύστημα της αντιπαροχής)

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ κ.λπ. :

- Έχει κατατεθεί πλήρης φάκελος στην Πολεοδομική Υπηρεσία μέχρι τις 25/11/2006
- Έχουν κατατεθεί το προσύμφωνο και το εργολαβικό συμβόλαιο στην Πολεοδομική Υπηρεσία μέχρι τις 25/11/2006
- Στη συνέχεια, και πριν από τη δήλωση έναρξης των εργασιών του καταστήματος, θα υποβληθεί αίτηση στη Δ.Ο.Υ. της έδρας της επιχείρησης του εργολάβου-κατασκευαστή με τα παρακάτω δικαιολογητικά:

-Βεβαίωση από την Πολεοδομική Υπηρεσία, από την οποία να προκύπτουν το όνομα ή η επωνυμία του αιτούντος εργολάβου, η διεύθυνση του οικοπέδου, ο αριθμός και η ημερομηνία έκδοσης της οικοδομικής άδειας, καθώς και η κατάθεση πλήρους φακέλου μέχρι τις 25/11/2005, για την αναθεώρηση της άδειας της συγκεκριμένης οικοδομής.

-Ακριβές, επικυρωμένο αντίγραφο της αδείας της οικοδομής που αναθεωρείται από 1/1/2006
 - Ακριβές επικυρωμένο αντίγραφο του Προσυμφώνου και του Εργολαβικού Συμβολαίου που υποβλήθηκε στην Πολεοδομική Υπηρεσία μέχρι την 25/11/2005, για την αναθεώρηση της αδείας τις συγκεκριμένης οικοδομής.

• Μέ βάση τα παραπάνω ο έφορος εκδίδει απόφαση με την οποία χορηγεί εξαίρεση από την εφαρμογή του Φ.Π.Α., χωρίς να λαμβάνει υπ' όψη του την έναρξη ή μη των εργασιών κατασκευής στην οικοδομή μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της Αναθεωρημένης αδείας.

Εάν μέχρι τις 30/6/2006 δεν έχει εκδοθεί η άδεια από την Πολεοδομική Υπηρεσία, αλλά συντρέχουν οι προϋποθέσεις της εξαίρεσης (πλήρης φάκελος μέχρι τις 25/11/2005), ο υποκείμενος εργολάβος υποβάλλει την αίτηση εξαίρεσης όταν εκδοθεί η άδεια κατασκευής.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ :

Το ΠΡΟΣΥΜΦΩΝΟ αφορά στη μεταβίβαση των χιλιοστών του οικοπέδου

Το ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟ αφορά στην εργολαβική σύμβαση κατασκευής.

Συνήθως οι δύο παραπάνω συμβάσεις υπογράφονται ταυτόχρονα, σε ένα ενιαίο συμβολαιογραφικό έγγραφο.

Μπορεί, όμως, να υπογραφούν και δύο ξεχωριστές συμβάσεις :

-Το προσύμφωνο μεταβίβασης των χιλιοστών του οικοπέδου θα είναι πάντα σε συμβολαιογραφικό έγγραφο.

-Η εργολαβική σύμβαση κατασκευής δεν υπόκειται σε ορισμένο τύπο, και συνεπώς μπορεί να υπογραφεί και σε ιδιωτικό συμφωνητικό.

-Όταν οι δύο συμβάσεις υπογράφονται σε ένα έγγραφο, τότε το έγγραφο αυτό είναι πάντα συμβολαιογραφικό.

(Δεν ισχύουν προσύμφωνα του προσυμφώνου, συνυποσχετικά κ.λπ.).

3. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ (σε οικόπεδο του εργολάβου)

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ κ.λπ.:

- Η οικοδομική άδεια έχει εκδοθεί μέχρι τις 31/12/2005
- Η αναθεώρηση γίνεται μετά την 1/1/2006 (άρθρο 6 Ν. 2859)
- Έχουν αρχίσει οι εργασίες κατασκευής μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της νέας αναθεω-

ρημένης αδείας

Στην περίπτωση αυτή η οικοδομή δεν υπάγεται στον Φ.Π.Α., αλλά στο Φόρο Μεταβίβασης (Φ.Μ.Α.).

Αφορά σε μεταβιβάσεις ακινήτων αποπερατωμένων ή ημιτελών ή τμημάτων μετά του οικοπέδου τους ή με τα ιδανικά μερίδια οικοπέδου. Επίσης αφορά σε μεταβιβάσεις ψιλής κυριότητας, σύσταση ή παραίτηση από το δικαίωμα της δουλείας, μεταβίβαση δικαιώματος άσκησης της επικαρπίας των ακινήτων.

4. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ (σε οικόπεδο τρίτου με το σύστημα της αντιπαροχής)

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ- κ.λπ.:

- Η οικοδομική άδεια έχει εκδοθεί μέχρι τις 31/12/2005
- Η αναθεώρηση γίνεται μετά την 1/1/2006 (άρθρο 6 Ν. 2859)
- Έχουν αρχίσει οι εργασίες κατασκευής μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της νέας αναθεωρημένης αδείας

Στην περίπτωση αυτή η οικοδομή δεν υπάγεται στον Φ.Π.Α. αλλά στο Φόρο Μεταβίβασης (Φ.Μ.Α.).

Αφορά σε μεταβιβάσεις ακινήτων αποπερατωμένων ή ημιτελών ή τμημάτων μετά του οικοπέδου τους ή με τα ιδανικά μερίδια οικοπέδου. Επίσης αφορά σε μεταβιβάσεις ψιλής κυριότητας, σύσταση ή παραίτηση από το δικαίωμα της δουλείας, μεταβίβαση δικαιώματος άσκησης της επικαρπίας των ακινήτων.

5. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ (σε οικόπεδο του εργολάβου)

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ κ.λπ.:

- Η οικοδομική άδεια έχει εκδοθεί μέχρι τις 31/12/2005
- Η αναθεώρηση γίνεται μετά την 1/1/2006 (άρθρο 6 Ν. 2859)
- Δεν έχουν αρχίσει οι εργασίες κατασκευής μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της νέας αναθεωρημένης αδείας.

Στην περίπτωση αυτή η οικοδομή υπάγεται στον Φ.Π.Α. και όχι στον Φόρο Μεταβίβασης (Φ.Μ.Α.).

Αφορά σε μεταβιβάσεις ακινήτων αποπερατωμένων ή ημιτελών ή τμημάτων μετά του οικοπέδου τους ή με τα ιδανικά μερίδια οικοπέδου.

Επίσης αφορά σε μεταβιβάσεις ψιλής κυριότητας, σύσταση ή παραίτηση από το δικαίωμα της δουλείας, μεταβίβαση δικαιώματος άσκησης της επικαρπίας των ακινήτων.

6. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ (σε οικόπεδο τρίτου με το σύστημα της αντιπαροχής)

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ κ.λπ.:

- Η οικοδομική άδεια έχει εκδοθεί μέχρι τις 31/12/2005
- Η αναθεώρηση γίνεται μετά την 1/1/2006 (άρθρο 6 Ν. 2859)
- Δεν έχουν αρχίσει οι εργασίες κατασκευής μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της νέας αναθεωρημένης αδείας.

Στην περίπτωση αυτή η οικοδομή υπάγεται στον Φ.Π.Α. και όχι στον Φόρο Μεταβίβασης (Φ.Μ.Α.).

Αφορά σε μεταβιβάσεις ακινήτων αποπερατωμένων ή ημιτελών ή τμημάτων μετά του οικοπέδου τους ή με τα ιδανικά μερίδια οικοπέδου.

Επίσης αφορά σε μεταβιβάσεις ψιλής κυριότητας, σύσταση ή παραίτηση από το δικαίωμα της δουλείας, μεταβίβαση δικαιώματος άσκησης της επικαρπίας των ακινήτων.

7. ΜΙΑ ΕΙΔΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ:

ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΕΑΝ Ο ΕΡΓΟΛΑΒΟΣ ΕΧΕΙ ΥΠΟΒΑΛΕΙ ΣΤΗΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΤΟ 2004 Ή ΤΟ 2005 ΚΑΙ Η ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙ ΝΑ ΕΚΔΩΣΕΙ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ, ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΤΕΛΙΚΩΣ ΘΑ ΕΚΔΩΣΕΙ ΤΟ 2006;

ΔΕΔΟΜΕΝΑ :

-Η καθυστέρηση έκδοσης της οικοδομικής αδείας οφείλεται στην πιθανή αντίρρηση της αρχαιολογικής υπηρεσίας ή -στην αντίδραση εκ μέρους των γειτόνων.

Στην περίπτωση αυτή και εφόσον η οικοδομική άδεια έχει εκδοθεί μετά την 1/1/2006, τότε η οικοδομή υπάγεται στον ΦΠΑ και ισχύουν γι' αυτήν όλες οι νέες διατάξεις του Ν. 3427/05.

Εάν ο εργολάβος-κατασκευαστής νομίζει ότι εξαιτίας της καθυστέρησης της έκδοσης της αδείας έχει ζημιωθεί οικονομικά, τότε θα μπορεί να προσφύγει στα δικαστήρια και να ζητήσει την αστική του αποζημίωση κ.λπ. ■

ΝΕΑ ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (Κ.Α.Π.)

Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Με τις αποφάσεις που πάρθηκαν στη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Οκτώβριο του 2002, εξασφαλίστηκε σε γενικές γραμμές η χρηματοδότηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.) μέχρι και το 2013.

Η ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ

Στην ίδια σύνοδο κορυφής προσδιορίστηκαν πρόσθετοι πόροι για τα 10 νέα κράτη - μέλη της διεύρυνσης. Αποφασίστηκε επίσης η σταδιακή αύξηση των επιδοτήσεων για τις χώρες αυτές, έτσι ώστε να εξισωθούν με το ύψος των επιδοτήσεων που θα λαμβάνουν τα 15 παλιά κράτη - μέλη το έτος 2014.

Αξίζει να σημειώσουμε, ότι εκτός από την Πολωνία και την Ουγγαρία, το μέγεθος της γεωργίας των άλλων χωρών της διεύρυνσης είναι μικρό και αμελητέο. Η συμφωνία προβλέπει ρητά, ότι οι προγραμματισμένοι χρηματικοί πόροι προορίζονται για 25 χώρες. Νέες διευρύνσεις, π.χ. Ρουμανία, Βουλγαρία, θα χρηματοδοτηθούν ξεχωριστά και πρόσθετα.

Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Μέχρι το 1993 η Κ.Α.Π. και οι αγροτικές πολιτικές των κρατών όλου του κόσμου μπορούσαν να επιδοτούν τις γεωργίες τους σχεδόν απεριόριστα και χωρίς διεθνή έλεγχο.

Με τη συμφωνία της GATT (1993) και μετέπειτα Π.Ο.Ε. (Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου), η παγκόσμια αγροτική πολιτική τέθηκε υπό έλεγχο. Οι επιδοτήσεις κατατάχθηκαν σε τρεις κατηγορίες: σε αυτές που επιτρέπονται χωρίς περικοπές, σε αυτές που επιτρέπονται μέχρι ορισμένου ορίου και σε αυτές που πρέπει σταδιακά να ελαχιστοποιηθούν. Η διαπραγμάτευση για την παγκόσμια νομιμοποίηση της Κ.Α.Π. κινείται γύρω από τους κανόνες που θεσπίστηκαν το 1993 και από την GATT πέρασαν στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), ο οποίος έχει 146 μέλη, μεταξύ των οποίων και η Κίνα, που προσχώρησε πρόσφατα.

Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ Κ.Α.Π.

Η μεταρρύθμιση της Κ.Α.Π. έχει ως στόχο να τεθούν οι επιδοτήσεις έξω από το στόχαστρο του Π.Ο.Ε. Βασική φιλοσοφία της Νέας Κ.Α.Π. είναι η αποδέσμευση της παραγωγής από τις ενισχύσεις και η στροφή σε καλλιέργεια προϊόντων που ζητά η αγορά και παρέχουν ικανοποιητικό εισόδημα στον παραγωγό.

Τις ενισχύσεις που ελάμβανε ο παραγωγός κατά την περίοδο αναφοράς 2000-2002, να τις παίρνει

στο εξής με τη μορφή επιταγής για ένα ενδιάμεσο - μεταβατικό στάδιο, το οποίο όμως πρέπει να αξιοποιήσει, για να προετοιμάσει την αναδιάρθρωση της εκμετάλλευσής του.

Γενική αρχή της Νέας Κ.Α.Π. και του καθεστώτος της Ενιαίας Αποδεσμευμένης Ενίσχυσης (Ε.Α.Ε.), σύμφωνα με το βασικό κανονισμό 1782/2003 είναι ότι τα δικαιώματα ενίσχυσης ανήκουν στον παραγωγό ο οποίος έλαβε πρωτοδοτήσεις για φυτική ή και ζωική παραγωγή κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς (2000-2002), ανεξάρτητα εάν ήταν ο ιδιοκτήτης ή ο ενοικιαστής της γης από την οποία προέκυψαν τα δικαιώματα της (Ε.Α.Ε.). Ειδικότερα για το λάδι, εκτός από τα πιο πάνω έτη, λαμβάνεται υπόψη και το έτος 1999.

Επομένως, σε περιπτώσεις αγοραπωλησίας εκμεταλλεύσεων ή δικαιωμάτων παραγωγής κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς ή μετά το τέλος αυτής, δικαιούχος της Ε.Α.Ε. είναι ο κατ' αναλογίαν κάτοχος κατά την περίοδο αναφοράς.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων γνωστοποίησε στην Ευρωπαϊκή Ένωση τον Ιούνιο του 2005 ότι προτιμά την ολική αποσύνδεση για σχεδόν όλα τα παραγόμενα προϊόντα, εκτός από το βαμβάκι, και τους σπόρους σποράς, που σημαίνει ότι ο παραγωγός θα μπορεί να εισπράττει ολόκληρο το ποσό αναφοράς που προκύπτει από την περίοδο αναφοράς (2000, 2001, 2002), αρκεί να δηλώνει στη δήλωση ΟΣΔΕ έκταση τουλάχιστον ίση με την έκταση των δικαιωμάτων του, χωρίς την υποχρέωση να την καλλιεργεί.

Για τη χώρα μας η νέα Κ.Α.Π. θα αρχίσει να εφαρμόζεται από το 2006, ενώ 10 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήδη την εφαρμόζουν από την 1-1-2005.

Από το μήνα Αύγουστο του 2005 οι αγρότες μας έλαβαν από τις κατά τόπους Ε.Α.Σ. το φύλλο προσωρινών ατομικών δικαιωμάτων. Μετά τις διορθώσεις που θα προκύψουν με την εξέταση των ενστάσεων (αιτήσεις αναθεώρησης) και τις σχετικές παρακρατήσεις (αναφέρονται παρακάτω), θα τους χορηγηθεί προς τα τέλη του έτους το φύλλο των οριστικών δικαιωμάτων τους. Τα ατομικά δικαιώματα προκύπτουν από το μέσο όρο των ενισχύσεων που έλαβε ο παραγωγός την τριετία αναφοράς 2000, 2001, 2002 (για το λάδι και το έτος 1999). Στοιχείο-κλειδί που χρησιμοποιήθηκε για την ταυτοποίηση, είναι ο ΑΦΜ κάθε παραγωγού. Στα ατομικά δικαιώματα περιλαμβάνονται:

- Το ποσό αναφοράς
- Ο αριθμός των εκταρίων (1 εκτάριο = 10 στρέμματα).

Ειδικές περιπτώσεις αποτελούν τα «ειδικά» δικαιώματα κτηνοτροφίας και τα δικαιώματα από παύση καλλιέργειας.

Ενεργοποίηση δικαιωμάτων - Εισπράξη αποδεσμευμένης ενίσχυσης

Για να εισπράττει ο παραγωγός από το 2006 και μετά ολόκληρο το ποσό αναφοράς (επιταγή), πρέπει να δηλώνει στη δήλωση ΟΣΔΕ:

α) Έκταση τουλάχιστον ίση με την έκταση (αριθμό εκταρίων) των δικαιωμάτων του. Κάθε παραγωγός πρέπει να ενεργοποιήσει την πρώτη χρονιά (2006) όλα τα δικαιώματά του. Όσα δικαιώματα δεν θα ενεργοποιηθούν την πρώτη χρονιά μεταφέρονται στο Εθνικό Απόθεμα.

β) Ατομικά δικαιώματα, εάν στη συνέχεια της πρώτης ενεργοποίησης μείνουν ανενεργά πέραν της τριετίας, τότε αφαιρούνται και μεταβιβάζονται στο Εθνικό Απόθεμα. Εξαιρέση από τον παραπάνω κανόνα αποτελεί η περίπτωση που ο γεωργός μπορεί να αποδείξει ότι η μη ενεργοποίηση των δικαιωμάτων του οφειλόταν σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή σε περιπτώσεις εξαιρετικές. Δικαιώματα που αποκτώνται από το Εθνικό Απόθεμα δεν μεταβιβάζονται πριν περάσουν πέντε (5) χρόνια από την απόκτησή τους και χάνονται αν δεν ενεργοποιηθούν έστω και ένα (1) χρόνο στη διάρκεια των πέντε (5) πρώτων χρόνων.

Ο δικαιούχος της Ενιαίας Αποδεσμευμένης Ενίσχυσης θα πρέπει να φροντίζει για την παραγωγική αξιοποίηση της γης του ή να διατηρεί αντίστοιχη έκταση γης σε καλή γεωργική κατάσταση.

Τι μπορεί να καλλιεργεί ο παραγωγός

Κάθε παραγωγός που έχει δικαιώματα, για να τα εισπράττει πρέπει να τα «αντιστοιχίζει» με δήλωση στο ΟΣΔΕ με έκταση ίση με την έκταση των δικαιωμάτων του.

Αυτή την έκταση δεν είναι υποχρεωμένος να την καλλιεργεί με την ίδια κατανομή των καλλιεργειών, όπως στο φύλλο ατομικών δικαιωμάτων. Μπορεί να καλλιεργεί ό,τι θέλει, εκτός από οπωροκηπευτικά (περιλαμβάνονται η πατάτα και βιομηχανική τομάτα) και μόνιμες καλλιέργειες (δέντρα), ενώ η μηδική επιτρέπεται με την προϋπόθεση ότι δεν θα είναι εγκατεστημένη για περισσότερα από 4 χρόνια.

Τις αποκλειόμενες παραπάνω καλλιέργειες, μπορεί ο παραγωγός αν θέλει να τις καλλιεργεί σε έκταση πέραν αυτής που ενεργοποιεί. Υπάρχει επίσης και η δυνατότητα εφαρμογής αγρανάπαυσης.

Παρακρατήσεις

1. Διαφοροποίηση: Από τις ενισχύσεις (αρχικό ποσό αναφοράς) θα παρακρατηθεί το 2006 ποσοστό 4% και από το έτος 2007 μέχρι και το 2012 5% για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Απαλλάσσονται από αυτή την παρακράτηση τα πρώτα 5.000 € ανά παραγωγό.

2. Ποιοτικό παρακράτημα: Ανάλογα με το προϊόν, μπορεί να γίνεται παρακράτηση (έως 10% το μέγιστο), προκειμένου να ενισχυθούν δράσεις για τη βελτίωση της ποιότητας και της εμπορίας των αγροτικών προϊόντων, για την προστασία ή τη βελτίωση του περιβάλλοντος κ.λπ.

3. Εθνικό απόθεμα: Τα κράτη - μέλη προβαίνουν σε γραμμική ποσοστιαία μείωση μέχρι 3% των ποσών αναφοράς, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα εθνικό απόθεμα, μιας δεξαμενής από την οποία θα υπάρχει δυνατότητα χορήγησης δικαιωμάτων σε ορισμένες κατηγορίες παραγωγών, που συγκεκριμένα είναι οι εξής:

Αιτήσεις για λήψη δικαιωμάτων από το Εθνικό Απόθεμα

α) Παραγωγοί που ενοικίασαν χωράφια με πολυετές συμβόλαιο (άνω των 6 ετών - κατατεθειμένο στη ΔΟΥ), μετά την περίοδο αναφοράς και μέχρι 15-5-2004.

β) Παραγωγοί που αγόρασαν γη, ζώα, δικαιώματα αιγοπροβάτων ή βοοειδών (ή τους κατανεμήθηκαν δικαιώματα, από το εθνικό απόθεμα) ή έγιναν κάτοχοι ποσώσεως καπνού από αγορά, μεταβίβαση, προσωρινή ή οριστική εκχώρηση (ή κατανομή από το εθνικό απόθεμα), μετά την τριετία αναφοράς και μέχρι 15-5-2004 και χρησιμοποίησαν τα παραπάνω για λήψη ενισχύσεων μετά την περίοδο αναφοράς, μπορούν να λάβουν υπό προϋποθέσεις, δικαιώματα (π.χ. η αγορά γης ή ζώων πρέπει να συνέβαλε σε αύξηση κατά 20% τουλάχιστον, της συνολικής έκτασης της εκμετάλλευσης ή του αριθμού των ζώων).

γ) Παραγωγοί ενταγμένοι σε σχέδια βελτίωσης ή άλλους αναπτυξιακούς νόμους, σε εφαρμογή των οποίων καλλιέργησαν ή υποχρεούνται να καλλιεργήσουν αυξημένες εκτάσεις σε σχέση με αυτές της τριετίας αναφοράς.

δ) Νέοι παραγωγοί ενταγμένοι στα σχετικά σχέδια δράσης (προγράμματα), σε εφαρμογή των οποίων καλλιέργησαν ή υποχρεούνται να καλλιεργήσουν αυξημένες εκτάσεις σε σχέση με αυτές της τριετίας αναφοράς και

ε) Παραγωγοί (κατά προτεραιότητα οι κάτω των 40 ετών), που πρωτοξεκίνησαν το γεωργικό επάγγελμα μετά την περίοδο αναφοράς (2003, 2004, 2005) και δεν έχουν καθόλου δικαιώματα.

Τέλος, μπορούν να υποβάλουν ένσταση και παραγωγοί που δεν εμπίπτουν σε κάποια από τις παραπάνω περιπτώσεις αλλά θεωρούν ότι έχουν βάσιμους λόγους να ζητήσουν τη χορήγηση δικαιωμάτων.

Πωλήσεις - Ενοικιάσεις Δικαιωμάτων

Μετά την οριστικοποίηση και ενεργοποίηση των δικαιωμάτων την πρώτη χρονιά, δηλαδή μετά τις 15-5-2006 τα δικαιώματα θα μπορούν να μεταβιβάζονται, να πωλούνται ή να ενοικιάζονται.

Ο κανόνας των 10 μηνών

Ποιος είναι ο κανόνας 10 μηνών: Οι δικαιούχοι της ενιαίας αποσυνδεδεμένης ενίσχυσης οφείλουν να έχουν στη διάθεσή τους για μια καθορισμένη περίοδο 10 μηνών ένα εκτάριο επιλέξιμη έκταση για κάθε δικαίωμα πληρωμής, που ενεργοποιούν.

Οι παραγωγοί έχουν τη διακριτική ευχέρεια να επιλέξουν ως έναρξη της 10μηνιας περιόδου, οποιαδήποτε ημερομηνία μεταξύ της 1ης Οκτωβρίου του έτους που προηγείται της αίτησης ενίσχυσης έως την 30ή Απριλίου του έτους υποβολής της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης.

Πότε θα καταβάλλεται η Ενιαία Αποσυνδεδεμένη Ενίσχυση

Οι κοινοτικοί κανονισμοί απαιτούν οι πληρωμές να γίνονται μεταξύ της 1ης Δεκεμβρίου του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης και της 30ής Ιουνίου του επόμενου έτους. Ο στόχος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι να πραγματοποιούνται οι πληρωμές όσο το δυνατόν πιο σύντομα.

Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΟΓΠ)

Οι κώδικες ορθής Γεωργικής Πρακτικής που περιλαμβάνονται στην Κοινή Γεωργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) 125347/568/20-1-2004 (ΦΕΚ 142/Β'/29-1-2004) όπου περιγράφονται οι κανόνες που πρέπει να ξέρουν όλοι οι αγρότες και ειδικότερα οι δικαιούχοι της εξισωτικής Αποζημίωσης και των Γεωργοπεριβαλλοντικών Μέτρων (Βιολογική Γεωργία, Βιολογική Κτηνοτροφία κ.λπ.) όχι μόνο για να μην υποστούν τις συνέπειες από τη μη τήρησή τους (μείωση ενισχύσεων), αλλά και ως ελάχιστη συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος και κατ'επέκταση στην υγεία των ιδίων, των παιδιών τους και γενικότερα του κοινωνικού συνόλου. Οι κώδικες ορθής Γεωργικής Πρακτικής εφαρμόζονται μόνο σε προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και όχι στις άμεσες ενισχύσεις. Για τις άμεσες ενισχύσεις εφαρμόζονται οι κανόνες της πολλαπλής συμμόρφωσης, κανονισμός 796/21-4-2004 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Πολλές φορές οι Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής καλύπτουν και απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης. Δηλαδή, ο γεωργός που εφαρμόζει αμειψισπορά με βάση τους ΚΟΓΠ στο σύνολο της εκμετάλλευσής του, δεν χρειάζεται να κάνει και την αντίστοιχη ενέργεια για την πολλαπλή συμμόρφωση.

Πολλαπλή Συμμόρφωση

Εκτός από τους Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΟΓΠ) που πρέπει να τηρεί ο γεωργός, προκειμένου να εισπράξει εξισωτική αποζημίωση και ό,τι άλλο από γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, ισχύει από 1-1-2005 και η πολλαπλή συμμόρφωση. Έτσι, σε εκτέλεση του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003 του Συμβουλίου εκδόθηκε η υπ' αριθ-

μόν 324032/24-12-2004 κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1921/Β/24-12-2004), όπου θεσπίζονται τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης. Ο γεωργός που θα λαμβάνει άμεσες ενισχύσεις υποχρεούται να προσαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 2 της πιο πάνω απόφασης, σε ό,τι απαιτείται από το παράρτημα IV του Κανονισμού 1782/2003. Στο άρθρο 2 περιγράφονται αναλυτικώς οι υποχρεώσεις των γεωργών στα πλαίσια της τήρησης της πολλαπλής συμμόρφωσης. Σε περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων στο άρθρο 2 της κοινής Υπουργικής Απόφασης επιβάλλεται μείωση ή αποκλεισμός από την ενίσχυση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003 του Συμβουλίου και 65,66 και 67 του κανονισμού ΕΚ 796/2004 της Επιτροπής.

Αναδιάρθρωση Καλλιεργειών στις Περιφέρειες

Αναμένεται από το Υπουργείο Γεωργίας η έγκριση των αρμόδιων αρχών της Κομισιόν για την προκήρυξη των 13 μελετών αναδιάρθρωσης καλλιεργειών στις αντίστοιχες Περιφέρειες της χώρας, προκειμένου να προχωρήσει στη δημοσιοποίηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Η προκήρυξη θα έχει τη μορφή ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού ανά Περιφέρεια και θα απευθύνεται κυρίως σε ιδιώτες και εταιρείες μελετών. Ο συνολικός διαθέσιμος προϋπολογισμός ανέρχεται σε 2,2 εκατομμύρια Ευρώ αλλά για κάθε περιφέρεια θα διαφοροποιείται ανάλογα με το μέγεθος του αγροτικού τομέα. Τα ποσά που θα διατεθούν θα κυμαίνονται μεταξύ των 150.000 και των 200.000 Ευρώ. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων θα είναι 52 ημέρες από τη δημοσιοποίηση της προκήρυξης στον τύπο.

Οι μελέτες, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Υπουργείου, θα αφορούν σε:

1. Επιπτώσεις της Νέας Κ.Α.Π. σε κάθε περιφέρεια.
2. Δυνατότητες αναδιάρθρωσης των υφιστάμενων καλλιεργειών λόγω της αναμενόμενης συρρίκνωσης ορισμένων καλλιεργειών, καθώς και του όγκου παραγωγής τους, με στόχο καλλιέργειες που θα αποδίδουν προϊόντα με καλύτερες τιμές, ώστε να παραμείνουν ανταγωνιστικές.
3. Αναμενόμενη ζήτηση αγροτικών προϊόντων και καταναλωτικές τάσεις τόσο στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και διεθνώς, ώστε οι προτεινόμενες καλλιέργειες να ανταποκρίνονται στην αναμενόμενη ζήτηση διεθνώς και στο εσωτερικό.
4. Νέες μέθοδοι καλλιέργειας για τη μείωση του κόστους παραγωγής, ώστε να σχηματίζουν βιώσιμες εκμεταλλεύσεις.
5. Τοπικές δυνατότητες μεταποίησης και τυποποίησης, ώστε να επιτευχθεί υψηλή προστιθέμενη αξία. ■

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (Ο.Ε.Ε.)

ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ Επιμελητήριο της Ελλάδας (Ο.Ε.Ε.), όπως και κάθε άλλο Επιμελητήριο, αποτελεί σύμβουλο της Πολιτείας σε θέματα της αρμοδιότητάς του. Έτσι, με προτάσεις και παρεμβάσεις του, επιδιώκει την προαγωγή των σχετικών με την οικονομική πολιτική της χώρας μέτρων και την κατάθεση προτάσεων που αφορούν στο επάγγελμα του οικονομολόγου.

Από τη μια πλευρά, λοιπόν, έχει την υποχρέωση να εκφράζει τεκμηριωμένες απόψεις και θέσεις για θέματα πολιτικής, που άπτονται της οικονομικής ζωής της χώρας, ενώ από την άλλη, οφείλει να επεξεργάζεται και να καταθέτει εισηγήσεις, προτάσεις και λύσεις για ζητήματα που αφορούν στη σωρεία των ειδικοτήτων που θεωρούνται ως υποσύνολα του οικονομολογικού επαγγέλματος.

Έχει, λοιπόν, λόγω της πληθώρας και ποικιλίας των εν λόγω θεμάτων ένα ευρύ πεδίο δράσης. Λόγω των πολλών ειδικοτήτων / δραστηριοτήτων στις οποίες αναφέρεται, ομοιάζει, ως προς τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας, με τα Επαγγελματικά Επιμελητήρια.

Με τις παρεμβάσεις του σε θέματα οικονομικής πολιτικής, κερδίζει έδαφος στα μάτια της κοινής γνώμης. Επίσης, αξιοποιεί όλες του τις δυνατότητες παράγοντας έργο, και κατ' επέκταση ασκώντας κριτική σε μέτρα οικονομικού χαρακτήρα.

Η κριτική δε συνδέεται απαραίτητα μόνο με την επισήμανση των αρνητικών ευρύτερων οικονομικών εξελίξεων ή των ακατάλληλων θεσμικών παρεμβάσεων των οικονομικών Υπουργείων. Στο πλαίσιο της κριτικής εντάσσεται και η επισήμανση των θετικών οικονομικών εξελίξεων, που, στο βαθμό κατά τον οποίο κρίνεται απαραίτητο, οφείλουν να συνοδεύονται από εισηγήσεις ικανές να βελτιώσουν το περιβάλλον στο οποίο αναφέρονται. Η εμμονή, όμως, του όποιου Επιμελητηρίου μόνο σε επισημάνσεις των θετικών

εξελίξεων της οικονομικής πολιτικής, το υποβαθμίζει και στην ουσία το αδρανοποιεί. Η μέχρι σήμερα πείρα, από τη συμπεριφορά των παλαιότερων του Ο.Ε.Ε. Επιμελητηρίων, μας οδηγεί στο ακόλουθο συμπέρασμα. Η εκάστοτε Κυβέρνηση υπολογίζει και λαμβά-

Του
ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΡΔΑ

Αν. καθηγητή του
Τμήματος Οικονομικών
Επιστημών
Μέλους της Σ.τ.Α.

νει σοβαρά υπόψη τα Επιμελητήρια εκείνα που με εύστοχες προτάσεις και θέσεις κριτικής, ιδιαίτερα σε ακατάλληλα μέτρα πολιτικής ή ρυθμίσεις, παρεμβαίνουν δυναμικά. Στην αντίθετη περίπτωση τα Επιμελητήρια παίζουν διακοσμητικό ρόλο.

Όταν εκλείπουν οι θέσεις, για κύρια ζητήματα της οικονομικής πολιτικής και κατ' επέκταση απουσιάζει η κριτική βούληση, ουδείς ασχολείται με τα όποια Επιμελητήρια και δικαιολογημένα πολλοί αμφισβητούν την ίδια του την ύπαρξη.

Τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με την παραγωγή έργου που οφείλει να δείξει το Ο.Ε.Ε. για το επάγγελμα του Οικονομολόγου, συνιστούν μια άλλη μορφή οργάνωσης, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Κύριο ζητούμενο της οργάνωσης αυτής είναι, εκτός των άλλων, η ενεργοποίηση των μελών του Ο.Ε.Ε. με σκοπό τη συμμετοχή τους στη διαδικασία διαμόρφωσης προτάσεων σε θέματα της μορφής που προαναφέρθηκε.

Ζητήματα οικονομικής πολιτικής με τα οποία θα μπορούσε να ασχοληθεί το Ο.Ε.Ε. και να

έχει σημαντικές παρεμβάσεις θα μπορούσαν να είναι τα εξής: i) ο κρατικός προϋπολογισμός, με την επισήμανση των θετικών και αρνητικών του δεδομένων και εξελίξεων ανά έτος ii) η πολιτική υπέρ των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ), iii) η καταπολέμηση της διαφθοράς με την επισήμανση λύσεων, iv) ζητήματα πολιτικής της εξωστρέφειας, v) θέματα Παιδείας και ειδικότερα της οικονομικής παιδείας της χώρας κ.ά.

Οι παρεμβάσεις του, από την άλλη πλευρά, σε θέματα, με σκοπό τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου και περιβάλλοντος εργασίας των διαφόρων ειδικοτήτων του οικονομολογικού επαγγέλματος, εξυπηρετούν όλους όσους εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο του Ο.Ε.Ε. Η εμμονή, όμως, μόνο στο ανωτέρω σκέλος των παρεμβάσεων εγκλωβίζει το Ο.Ε.Ε., με αποτέλεσμα να το απομακρύνει από το ρόλο που καλείται να παίξει, στο πλαίσιο της οικονομικής πολιτικής. Η εμμονή αυτή με τη σειρά της, ενέχει τον κίνδυνο της μετατροπής του σε κάποιας μορφής συνδικαλιστικό όργανο ορισμένων ειδικοτήτων, οπότε έτσι χάνεται μέρος της δυναμικής του.

Για όλα τα προαναφερθέντα ενδείκνυται μια άλλης μορφής οργάνωση, τόσο της Κεντρικής Διοίκησης όσο και των Περιφερειακών / Τοπικών Τμημάτων του Ο.Ε.Ε. Η οργάνωση αυτή είναι ικανή να κινητοποιήσει πολλά από τα μέλη του Ο.Ε.Ε., ιδίως τα νεαρά του μέλη (νέους πτυχιούχους), που δεν έχουν ακόμα εμπλακεί στην ψυχοφθόρα διαδικασία της οικονομικής τους επιβίωσης. Επίσης, μπορεί να δραστηριοποιήσει και άλλα παλαιότερα μέλη, που έχουν τη διάθεση και επιζητούν τη σύνδεση με το Ο.Ε.Ε. με σκοπό τη συμμετοχή τους στη διαμόρφωση προτάσεων προς την Πολιτεία.

Καταρχήν θεωρείται σκόπιμο να βελτιωθεί η επικοινωνία της Κεντρικής Διοίκησης και των μελών της, με την ευρύτερη χρήση του

ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εκ μέρους της Διοίκησης, τόσο με τα μέλη της ΣΤΑ όσο και με χιλιάδες μέλη του ΟΕΕ σε όλη την Ελλάδα. Τα παλαιότερα Επιμελητήρια δίνουν αρκετές -φθηνές- λύσεις στο θέμα αυτό. Η ψηφιακή τεχνολογία είναι αρωγός μιας τέτοιας προσπάθειας.

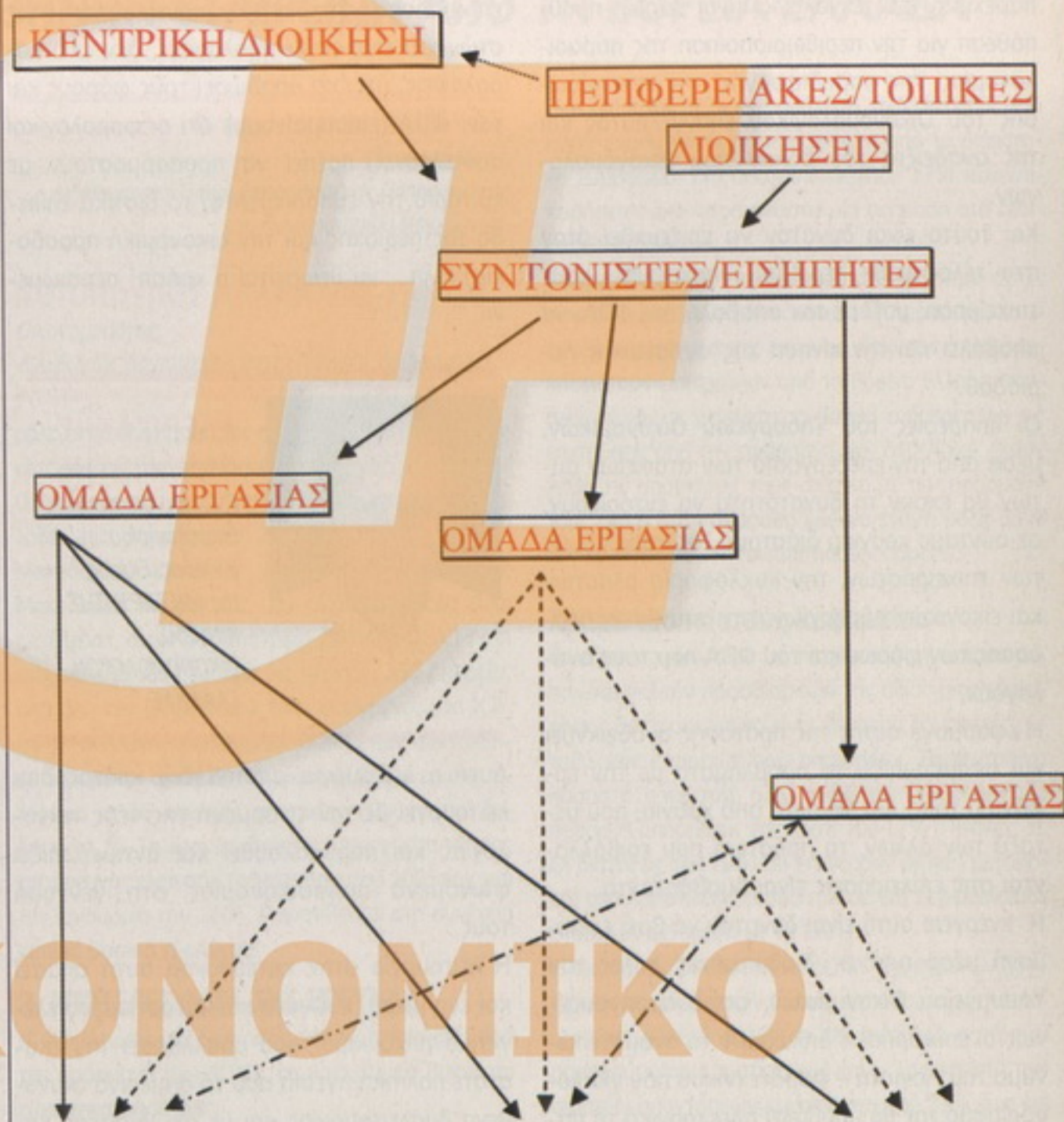
Ως προς την προτεινόμενη οργάνωση του ΟΕΕ για θέματα γενικού ή μη περιεχομένου, επισημαίνονται τα εξής: Για κάθε υπό επεξεργασία θέμα (π.χ. πολιτική υπέρ των ΜΜΕ, το επάγγελμα του οικονομολόγου-μελετητή, το επάγγελμα του Συμβούλου Επιχειρήσεων) θα ορίζονται από την Κεντρική Διοίκηση ένας συντονιστής και ένας εισηγητής, που θα είναι τα κύρια μέλη μιας «εικονικής» ομάδας εργασίας, καθώς η επικοινωνία όλων των μελών κάθε ομάδας προτείνεται να λαμβάνει χώρα με ηλεκτρονικό τρόπο. Τα μέλη της ομάδας αυτής θα προέρχονται φυσικά από όλα τα Τμήματα (νομούς) του ΟΕΕ της χώρας. Μετά τη σύσταση της οποίας ομάδας εργασίας, ο συντονιστής και ο εισηγητής θα προγραμματίζουν το έργο (χρονοδιάγραμμα εργασιών, διάχυση πληροφοριών προς τα μέλη της ομάδας εργασίας κ.λπ.) και θα συγκεντρώνουν όλες τις προτάσεις, που θα οδηγούν στη διαμόρφωση ενός κειμένου, προς τα όργανα διοίκησης του ΟΕΕ, (βλ. διάγραμμα).

Η ίδιας μορφής δραστηριοποίηση είναι δυνατό να λάβει χώρα με την ανάπτυξη μιας τέτοιας πρωτοβουλίας εκ μέρους ενός Περιφερειακού / Τοπικού Τμήματος, σε συνεννόηση πάντοτε με την Κεντρική Διοίκηση / Διοικητικό Συμβούλιο, για τον καλύτερο συντονισμό των εργασιών και την αποφυγή επικαλύψεων. Στην περίπτωση αυτή ο συντονιστής και ο εισηγητής θα προέρχονται από το εν λόγω Τμήμα, οπότε όλη η πρωτοβουλία θα εξελίσσεται υπό την αιγίδα των Τοπικών Διοικήσεων, με συμμετοχή φυσικά όλων των μελών του ΟΕΕ σε όλη την Ελλάδα.

Για θέματα βαρύνουσας σημασίας, όπου οι ρόλοι του συντονιστή και του εισηγητή θα είναι σημαντικοί και η συμμετοχή τους χρονοβόρα, ενδείκνυται να προβλεφθεί και μια αμοιβή.

Με τον τρόπο αυτό εκτιμάται αρχικά ότι θα

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ.
ΤΡΟΠΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΟΕΕ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

κινητοποιηθούν κάποια μέλη. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε μια εποχή γενικής αδράνειας. Κατά δεύτερο λόγο, θα συμμετέχουν όλοι όσοι ενδιαφέρονται να εκφράσουν μια άποψη για θέματα που διαθέτουν κάποιες γνώσεις, χωρίς να μετακινούνται και να επιβαρύνονται με οποιασδήποτε μορφής δαπάνες. Τρίτο, η πληθώρα των πληροφοριών που θα παραχθούν, θα συμβάλει στην πληρέστερη ολοκλήρωση μιας πρότασης μέσω της εν λόγω «εικονικής» ομάδας εργασίας. Και τέλος, είναι δυνατό να παρουσιαστεί ένα σημαντικό έργο με τη συμβολή και μόνο των μελών του ΟΕΕ. ■

Οι μέθοδοι και τα εργαλεία υπάρχουν, η πολιτική βούληση υπάρχει;

Η ΠΛΗΡΗΣ αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει η νέα τεχνολογία είναι βασική προϋπόθεση για την περιθωριοποίηση της παραοικονομίας, της φοροδιαφυγής, της κατοχύρωσης του Οικονομολογικού επαγγέλματος και της ανάδειξης του ρόλου των Οικονομολόγων.

Και τούτο είναι δυνατόν να επιτευχθεί όταν στο τέλος κάθε περιόδου υποχρεωθεί κάθε επιχείρηση, μαζί με την υποβολή του ΦΠΑ, να υποβάλει και την κίνηση της αντίστοιχης περιόδου.

Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, μέσα από την επεξεργασία των στοιχείων αυτών θα έχουν τη δυνατότητα να εντοπίζουν, σε σύντομο χρονικό διάστημα, τις παραλήψεις των επιχειρήσεων, την κυκλοφορία πλαστών και εικονικών τιμολογίων, την ασυνέπεια απόδοσης των φόρων και του ΦΠΑ που τους αναλογούν.

Η εφαρμογή αυτής της πρότασης αναδεικνύει και αντιμετωπίζει τα προβλήματα με την εμφάνισή τους, και όχι μετά από χρόνια, που μεταξύ των άλλων, τα πρόστιμα που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις είναι δυσβάσταχτα.

Η ενέργεια αυτή είναι δυνατόν να βρει εφαρμογή μέσα από τις διαδικτυακές πύλες του Υπουργείου Οικονομικών, αφού προηγουμένως οι επιχειρήσεις δηλώσουν το ονοματεπώνυμο του Λογιστή - Φοροτεχνικού που για λογαριασμό της θα υποβάλει ηλεκτρονικά τα παραπάνω στοιχεία και που απαραίτητα θα πρέπει να είναι κάτοχος αδείας και εγγεγραμμένος στο μητρώο του Οικονομικού Επιμελητηρίου.

Η ηλεκτρονική σύνδεση του Μητρώου του Οικονομικού Επιμελητηρίου με τις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών θα επιτρέψει στο Υπουργείο να γνωρίζει ποιος Λογιστής Φοροτέχνης είναι ο υπεύθυνος σε κάθε επιχείρηση, να περιορίσει την εξυπηρέτηση των «επιτηδευματιών», που με τη βοήθεια και τη συνδρομή «συναδέλφων» κάνουν ενάρξεις επιχειρήσεων-φαντασμάτων και λυμαίνονται την αγορά σε βάρος των υγιών επιχειρήσεων και των εσόδων του κράτους.

Με το τέλος κάθε χρήσης και μετά από επε-

ξεργασία των υποβαλλόμενων στοιχείων κάθε επιχείρησης -ότι δεν έχει κάνει χρήση πλαστών και εικονικών τιμολογίων, δεν έχει παραλήψεις, ότι έχει αποδώσει τους φόρους και τον ΦΠΑ (επισημαίνουμε ότι οι φορολογικοί συντελεστές πρέπει να προσαρμοστούν με κριτήρια την εμπορικότητα, το βιοτικό επίπεδο της περιοχής και την οικονομική προσδοκία) κ.λπ., να θεωρείται η χρήση περαιωμένη.

ΑΛΕΒΙΖΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Γ. Γ. του Οικονομικού
Επιμελητηρίου
Ελλάδας, Εκ/πος
της ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ
ΚΙΝΗΣΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ

Αυτή η λειτουργία απαιτεί ένα κράτος που λειτουργεί με την εφαρμογή της νέας τεχνολογίας και παρακολουθεί και αντιμετωπίζει φαινόμενα παραοικονομίας στη γέννησή τους.

Η λειτουργία στην κατεύθυνση αυτή απαιτεί και ένα μικρό, ευέλικτο και καταρτισμένο ελεγκτικό μηχανισμό, που απαλλάσσει την εκάστοτε πολιτική ηγεσία από τα σημερινά φαινόμενα δυσλειτουργίας και με όχι ιδιαίτερο κόστος εξυπηρέτησης.

Η λειτουργία στην κατεύθυνση αυτή αναδεικνύει την ελεγκτική εργασία των συναδέλφων που εργάζονται στις Δ.Ο.Υ., αναβαθμίζει την εργασία τους, περιορίζει φαινόμενα που δεν τιμούν μια σύγχρονη κοινωνία, προστατεύει τον επιχειρηματία και την επιχείρηση και θέτει προ των ευθυνών του τον Φοροτέχνη Λογιστή, αναβαθμίζοντάς τον και κατοχυρώνοντάς τον παράλληλα.

Το σύνολο των αναπτυγμένων χωρών για την εξυπηρέτηση του φορολογικού συστήματος χρησιμοποιεί τις δυνατότητες της νέας τεχνολογίας και μέσα από αυτή διενεργούνται πάσης φύσεως έλεγχοι, έγκαιρα επισημαίνονται δυσλειτουργίες και παίρνονται μέτρα, αποφεύγο-

νται υποκειμενικές παρεμβάσεις και γρήγορα και αποτελεσματικά ο φορολογικός μηχανισμός συμβάλλει στη λειτουργία των κρατών αυτών.

Φυσικά, στις ανεπτυγμένες αυτές χώρες υπάρχουν η πολιτική βούληση και η θέληση να οργανωθεί το φορολογικό σύστημα αντικειμενικά και αποτελεσματικά, άσχετα με το πολιτικό κόστος και τις αντιδράσεις συντεχνιών και συμφερόντων.

Ο ρόλος κάθε συμβαλλόμενου εταίρου είναι σαφής και οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις συγκεκριμένες.

Ο Λογιστής Φοροτεχνικός είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της υπάρχουσας νομοθεσίας, εργάζεται για λογαριασμό της επιχείρησης και έχει τη δυνατότητα να λέει όχι στις τυχόν ακόρεστες επιδιώξεις του επιχειρηματία.

Ο ελεγκτής χωρίς να υποβάλλεται σε αλόγιστες περιπέτειες, ελέγχει αν εφαρμόζει η επιχείρηση την υπάρχουσα νομοθεσία, αφού με τη χρήση της τεχνολογίας έχουν σε σημαντικό βαθμό ελεγχθεί η διακίνηση και η αλήθεια των συναλλαγών.

Ο επιχειρηματίας γνωρίζει ότι εύκολα μπορεί να επισημανθεί οποιαδήποτε παρανομία, ότι ελέγχεται καθημερινά, με νόμους που δεν αλλάζουν και δεν είναι απροσπάτετος από οποιονδήποτε κακοπροαίρετο και ούτε των αναγκών ενός Υπουργείου που καθημερινά απαιτεί εκβιαστικά έσοδα.

Ξεκάθαροι οι όροι και ο ρόλος κάθε συμβαλλόμενης πλευράς στα οργανωμένα κράτη και πάντα με τη χρήση της νέας τεχνολογίας.

Στη χώρα μας, που έχουμε τα μέσα και τη δυνατότητα εφαρμογής αυτών, η πολιτική ηγεσία πότε πάρει την απόφαση να κάνει χρήση αυτών, να παρακάμψει τις αντιδράσεις των συντεχνιών και να λειτουργήσει ως ένα σύγχρονο κράτος;

Οι Οικονομολόγοι έχουν τη γνώση, τα εργαλεία και τη θέληση.

Η κυβέρνηση μέχρι πότε θα σκέφτεται στη λογική της εξυπηρέτησης ομάδων και συντεχνιών εξυπηρετώντας τις σε βάρος των επιχειρήσεων, των εσόδων του κράτους και της επιβίωσης των συναδέλφων Οικονομολόγων; ■

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (ΔΠΧΑ - IFRS) ΣΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

1. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΔΠΧΑ

Οι παρατηρούμενες εξελίξεις των αγορών και η παγκοσμιοποίηση των οικονομιών δημιουργούν ανάγκες για πληρέστερη, ασφαλέστερη και «διαφανέστερη» παρακολούθηση των λογιστικών μεγεθών, που εν μέρει επιτυγχάνεται με τη θεσμοθέτηση κοινών κανόνων, που καλύπτουν όσο το δυνατόν περισσότερες από τις οικονομικές πράξεις (Μυλωνάς, 2006).

Η οικονομία και η λειτουργία της αγοράς στηρίζονται στην ύπαρξη εμπιστοσύνης μεταξύ των συναλλασσόμενων. Η μετάβαση στα νέα πρότυπα στοχεύει στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στα λογιστικά στοιχεία των επιχειρήσεων, συντελεί μακροπρόθεσμα στην εξυγίανση των εισηγμένων και μη εισηγμένων εταιρειών στο Χρηματιστήριο Αθηνών και συμβάλλει στη δυνατότητα αξιολόγησης και σύγκρισης μεταξύ των επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις, στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης της αγοράς και της συνεχούς επέκτασής τους, καλούνται να επαναπροσδιορίζουν τη φιλοσοφία, την κουλτούρα και τη στρατηγική τους στο νέο διεθνοποιημένο περιβάλλον. Η χρήση ενός κοινού λογιστικού κώδικα επικοινωνίας αποτελεί βασικό μέσο για την επίτευξη των στόχων των επιχειρήσεων. Σημαντικότερη συμβολή στην πραγματοποίηση αυτών αποτελεί η υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης. Χρησιμοποιώντας κοινές αρχές και κανόνες παρουσίασης των Χρηματοοικονομικών τους δεδομένων, οι επιχειρήσεις έχουν στα χέρια τους ένα πολύτιμο εργαλείο στην προσπάθεια μέτρησης των δυνάμεών τους στο παγκόσμιο, έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον (Μυλωνάς, 2006). Οι Διοικήσεις των εταιρειών έχουν τεράστια ευθύνη στη λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων, αλλά και ενεργότερο

Δρ. ΜΥΛΩΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Οικονομολόγος,
Διδάκτωρ στο Τμήμα Εφαρμοσμένης Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Οικονομολόγος,
Διευθυντής Λογιστηρίου στην Ελληνική Υφαντουργία

ρόλο στην αποτίμηση της πραγματικής περιουσιακής κατάστασης της επιχείρησης (Μυλωνάς, 2006).

Οι εταιρείες που έχουν την έδρα τους στη Βόρεια Ελλάδα -πιο συγκεκριμένα στις περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης- και οι μετοχές τους είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών (Χ.Α.) είναι στο σύνολό τους 41 από τις περίπου 350 εταιρείες από όλη την Ελλάδα που είναι εισηγμένες στο Χ.Α. Για τη συλλογή πρωτογενών δεδομένων συντάχθηκε δομημένο- άμεσο/ μη συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο με 16 κλειστές ερωτήσεις (Πρωτογενή δεδομένα). Το χρονικό διάστημα πραγματοποίησης της έρευνας είναι από το Νοέμβριο του 2005 έως και τον Ιανουάριο του 2006. Παρατίθενται στη συνέχεια κάποια βασικά ευρήματα.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η ενημέρωση της διοίκησης για τις επιπτώσεις από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ, σε ποιο σημείο βρίσκεται στην επιχείρησή σας;

Σχετικά με το βαθμό ενημέρωσης της διοίκησης των επιχειρήσεων προκύπτει ότι σε καμία επιχείρηση η διοίκησή της δεν έχει εμπλακεί ακόμη στην εφαρμογή των ΔΠΧΑ με κάποιο τρόπο. Πιο συγκεκριμένα (Πίνακας 2), περίπου στο 43% των επιχειρήσεων έχει

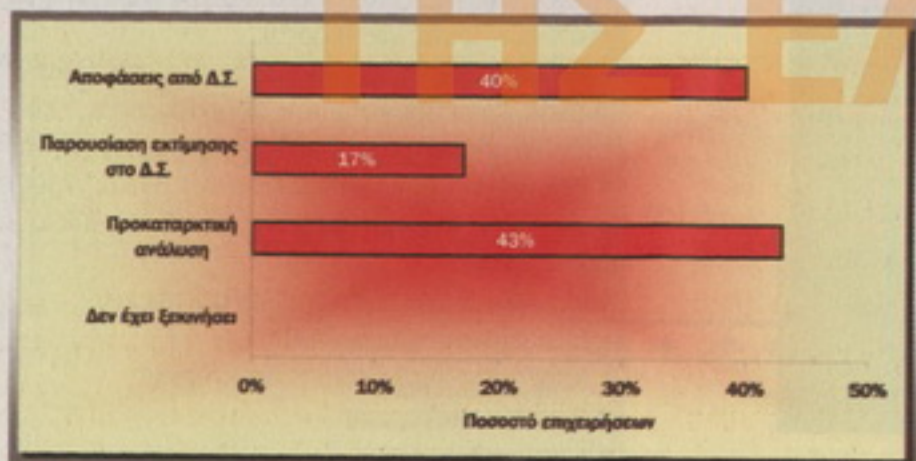
γίνει μια προκαταρκτική ανάλυση, ενώ στο 40% από αυτές έχουν ληφθεί και αποφάσεις από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στο υπόλοιπο περίπου 17% των επιχειρήσεων έχει παρουσιαστεί μία εκτίμηση στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Τα αποτελέσματα της έρευνας στο ερώτημα αυτό, συγκρινόμενα με τα αντίστοιχα της παραπάνω αναφερθείσας παγκόσμιας έρευνας, δείχνουν ότι οι διοικήσεις των εισηγμένων από τη Βόρεια Ελλάδα εταιρειών είναι σε μεγαλύτερο βαθμό ενήμερες για τις επιπτώσεις από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ και έχουν λάβει τις αποφάσεις τους σχετικά με την εφαρμογή τους (40% στην παρούσα έρευνα έναντι μόλις 11% της έρευνας της PricewaterhouseCoopers).

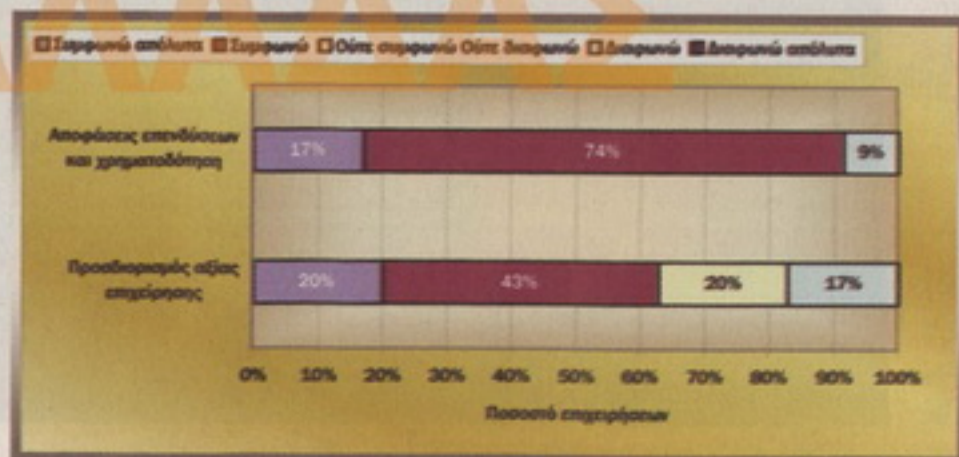
Χρήση του κόστους κεφαλαίου

Το κόστος κεφαλαίου ως παράγοντας που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της αξίας μιας επιχείρησης δεν φαίνεται να είναι ιδιαίτερα δημοφιλές μεταξύ των εταιρειών που απάντησαν. Συγκεντρώνει ποσοστό αποδοχής 63%, αλλά και ένα σημαντικό ποσοστό απόρριψης της τάξης του 17% (Πίνακας 3). Οι διατάξεις του ΔΛΠ 38 επιφέρουν ριζικές μεταβολές στο λογιστικό χειρισμό των άυλων περιουσιακών στοιχείων σε σχέση με τα ΕΛΠ.

Η εικόνα του βαθμού γνώσης των επιλεγμένων λογιστικών χειρισμών των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι αρκετά καλύτερη σε σχέση με αυτή των προηγούμενων ερωτήσεων 4 και 6. Τα ποσοστά των σωστών απαντήσεων κυμαίνονται από 71% έως και 91%, με αλγερινή εξαίρεση τις απαντήσεις για το λογιστικό χειρισμό των τόκων δανείων κατασκευαστικής περιόδου, που είναι μόλις 57% (Πίνακας 6). Το χαμηλό αυτό ποσοστό αυτό δεν είναι τυχαίο, καθώς είναι ακριβώς το ίδιο με εκείνο της ερώτησης 6. Κι

Πίνακας 1 : Ενημέρωση της διοίκησης

Πίνακας 2 : Χρήση του κόστους κεφαλαίου

αυτό γιατί ο λογιστικός χειρισμός των τόκων δανείων κατασκευαστικής περιόδου περιγράφεται στο ΔΛΠ 23.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η σωστή εφαρμογή της θεωρίας της λογιστικής επιστήμης οδηγεί, μεταξύ άλλων, στον προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής κατάστασης των οικονομικών μονάδων (περιουσιακή και κεφαλαιακή διάρθρωση).
- Η θεσμοθέτηση κοινών κανόνων (εν προκειμένω των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων), που καλύπτουν όσο το δυνατόν περισσότερες από τις οικονομικές πράξεις, ικανοποιεί εν μέρει την ανάγκη για ομοιόμορφη, πληρέστερη, ασφαλέστερη και «διαφανέστερη» παρακολούθηση των λογιστικών μεγεθών και απεικόνιση αυτών στις συντασσόμενες οικονομικές καταστάσεις.
- Η εκτίμηση του συνολικού κόστους κεφαλαίων μιας εταιρείας μπορεί να γίνει ακριβέστερη με τη χρησιμοποίηση δεδομένων για την κεφαλαιακή δομή από Οικονομικές Καταστάσεις με τα παραπάνω χαρακτηριστικά.
- Στις περιπτώσεις που ο δείκτης Ξένα προς Συνολικά Κεφάλαια είναι αρκετά χαμηλός (κάτω από 0,5) και το κόστος δανεισμού είναι πολύ χαμηλό σε σχέση με το κόστος των ιδίων κεφαλαίων, τότε οποιαδήποτε αύξηση της τιμής του δείκτη αυτού θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση και του μέσου σταθμικού κόστους κεφαλαίου (WACC). Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση δεν έχει εξαντλήσει τα περιθώρια αύξησης του δανεισμού της, μιας και δεν έχει φθάσει στο σημείο στο οποίο κάθε περαιτέρω αύξηση του δανεισμού της θα έχει ως συνέπεια και την αύξηση του μέσου σταθμικού κόστους κεφαλαίου (WACC), δηλαδή δεν έχει φθάσει ακόμη στο σημείο της βέλτιστης κεφαλαιακής διάρθρωσης. Με άλλα λόγια, η πιθανή αύξηση των υποχρεώσεων με ποσοστό μεγαλύτερο από την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων ως

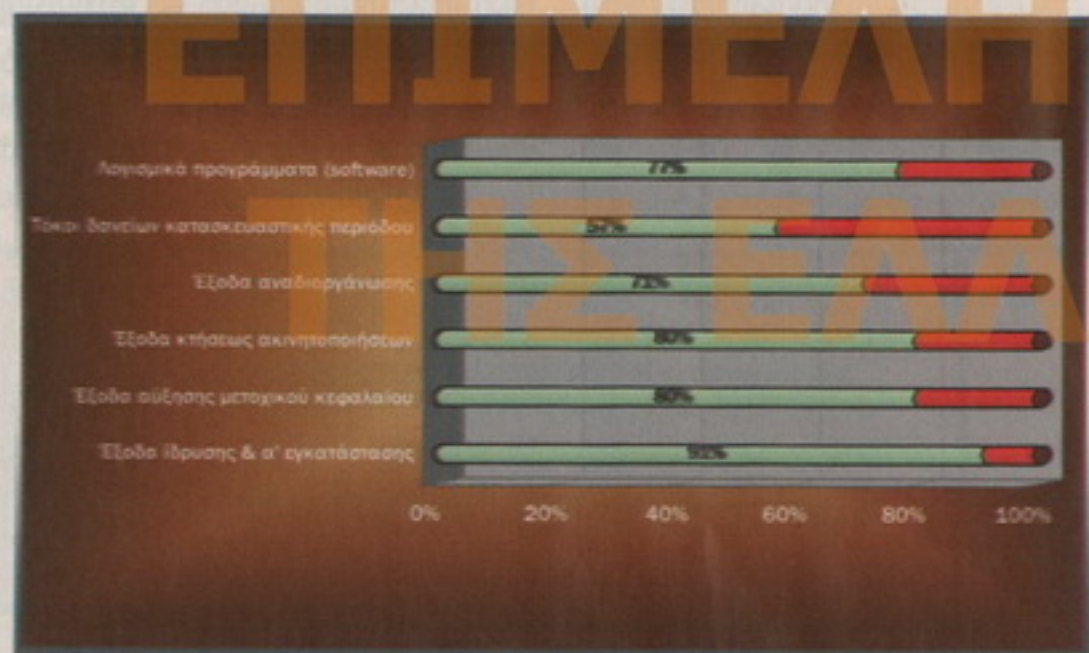
επακόλουθο της εφαρμογής των ΔΠΧΑ, έχει αντίκτυπο στο κόστος κεφαλαίου της επιχείρησης ανάλογα με το βαθμό στον οποίο χρησιμοποιεί Ξένα κεφάλαια, δηλαδή από τη σχέση Ξένα προς Συνολικά Κεφάλαια.

- Η χρησιμοποίηση παγίων περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν αντικείμενο σύμβασης leasing έχει ως συνέπεια, κατά την εφαρμογή των ΔΠΧΑ, την αύξηση τόσο των μακροπρόθεσμων τραπεζικών υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένης και της αναβαλλόμενης φορολογίας που προκύπτει) όσο και των βραχυπρόθεσμων, μέσω του πληρωτέου ποσού μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων στην επόμενη χρήση αλλά και της αναβαλλόμενης φορολογίας που προκύπτει.
- Η απόσβεση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων με βάση την ωφέλιμη ζωή τους, έχει ως συνέπεια την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας, λόγω μειωμένου ποσού αποσβέσεων που θα έπρεπε να περιλαμβάνεται στα Κέρδη εις νέον, αλλά και αύξηση των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων λόγω της αναβαλλόμενης φορολογίας που προκύπτει.
- Η μη αναγνώριση των κονδυλίων των άυλων περιουσιακών στοιχείων προκαλεί επιβάρυνση των ιδίων κεφαλαίων κατά το ποσό του αναπόσβεστου υπολοίπου με βάση τα Ε.Λ.Π.
- Η συντριπτική πλειοψηφία των εταιρειών που απάντησαν, δείχνει να υιοθετεί τα συμπεράσματα της θεωρητικής ενασχόλησης σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν και προσδιορίζουν το κόστος κεφαλαίου. Αν και σε κάποιους από αυτούς τους παράγοντες, όπως ο τρόπος που αξιολογούν οι επενδυτές τα χρεόγραφα της εταιρείας και η αβεβαιότητα και ο κίνδυνος του χρόνου, τα ποσοστά συμφωνίας ήταν αρκετά χαμηλά.
- Το κόστος κεφαλαίου, ως παράγοντας που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της αξίας μιας επιχείρησης δεν φαίνεται να είναι ιδιαίτερα δημοφιλής μεταξύ των εταιρειών που απάντησαν.

- Θεωρητικά εργαλεία και μοντέλα της χρηματοοικονομικής διοίκησης, όπως το πρότυπο αποτίμησης κεφαλαιακών στοιχείων (CAPM), αφενός μεν δεν χρησιμοποιούνται ευρέως από τις εισηγμένες της Βόρειας Ελλάδας και αφετέρου, δεν είναι καν γνωστά σ' αυτές.
- Η επίτευξη της βέλτιστης διάρθρωσης των κεφαλαίων μιας επιχείρησης δεν αντιμετωπίζεται ως βασική επιδίωξη των εταιρειών που απάντησαν.
- Η μη γνώση κάποιας από τις θεωρίες διερεύνησης της σχέσης μεταξύ της κεφαλαιακής διάρθρωσης και της αξίας της επιχείρησης από τη συντριπτική πλειοψηφία των εταιρειών που απάντησαν.
- Η ύπαρξη κονδυλίων παγίου ενεργητικού στις οικονομικές καταστάσεις σχεδόν όλων των εταιρειών καθιστά πολύ ικανοποιητική τόσο τη γνώση των διατάξεων του σχετικού ΔΛΠ 16 όσο και των διαφορών με τα Ε.Λ.Π.
- Οι εταιρείες που χρησιμοποιούν τη μέθοδο του leasing για τη χρησιμοποίηση παγίων περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζουν απόλυτη γνώση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το σχετικό ΔΛΠ 17.
- Ο χαμηλός βαθμός γνώσης του λογιστικού χειρισμού των κρατικών επιχορηγήσεων σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π., είναι ένα ιδιαίτερα αρνητικό στοιχείο που προέκυψε από τις απαντήσεις των εταιρειών.
- Ιδιαίτερα αρνητική είναι και η εικόνα του χαμηλού ποσοστού γνώσης των προβλεπόμενων από το σχετικό ΔΛΠ 23 για το λογιστικό χειρισμό του κόστους δανεισμού.
- Η γνώση του λογιστικού χειρισμού των άυλων περιουσιακών στοιχείων με βάση το σχετικό ΔΠΧΑ 38 παρουσιάζεται σε πολύ ικανοποιητικά επίπεδα.

4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Φίλος Ι., (2003), Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα – Οδηγός πρώτης εφαρμογής, Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα.
- Πρωτοψάλτης Ν., Βρουστούρης Π., (2002), Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα & Διερμηνείες, Εκδόσεις Σύμμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, Αθήνα.
- Μυλωνάς Δ., (2006), Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες, Θεσσαλονίκη.
- Γρηγοράκος Θ., (1996), Ανάλυση – Ερμηνεία του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, Εκδόσεις Σάκουλας, Αθήνα.
- Global training, (2004), Πρακτικό εγχειρίδιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, Τόμος β.
- Βρουστούρης Π., Πρωτοπαπιάς Α., (2004), Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, Εκδόσεις International forum training & consulting, Αθήνα.
- International Accounting Standards Board, (2004), International Financial Reporting Standards (IFRSs) – Bound Volume.
- http://europa.eu.int/comm/internal_market/accounting/committees_en.htm
- <http://www.iasplus.com/efrag/efrag.htm>
- <http://www.efrag.org>
- <http://www.ase.gr>
- <http://www.pwc.com/ifrs>

Πίνακας 3 : Βαθμός γνώσης του λογιστικού χειρισμού των άυλων περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με το ΔΛΠ 38

Οικονομικές Διακυμάνσεις και Νομισματική Πολιτική

Εισαγωγή

Οι οικονομικές διακυμάνσεις αποτελούν ένα από τα πλέον ενδιαφέροντα, αλλά και ταυτόχρονα ένα από τα πιο δυσεπίλυτα θέματα της οικονομικής θεωρίας και πολιτικής. Το ερώτημα σχετικά με τις οικονομικές διακυμάνσεις είναι: Τι είναι αυτό που προκαλεί την άνοδο και την ύφεση στην οικονομική δραστηριότητα;

Σύμφωνα με τους Burns και Mitchell¹, στους οποίους αποδίδεται η απαρχή των σύγχρονων μεθόδων έρευνας των οικονομικών διακυμάνσεων, οι οικονομικές διακυμάνσεις συνίστανται σε ένα επαναλαμβανόμενο πρότυπο από υφέσεις, συρρικνώσεις και ανόδους της οικονομικής δραστηριότητας, γύρω από μια νοητή, «φυσιολογική» μακροχρόνια τάση. Ο επαναλαμβανόμενος χαρακτήρας αυτού του προτύπου δικαιολογεί τις εκφράσεις «κυκλικές διακυμάνσεις» και «οικονομικός κύκλος», παρά το γεγονός ότι οι κινήσεις που παρατηρούνται δεν έχουν συνήθως ούτε σταθερή περίοδο ούτε σταθερό πλάτος. Μια πρώτη εντύπωση για τις οικονομικές διακυμάνσεις δίνεται στο Διάγραμμα 1, όπου παρουσιάζονται μια υποθετική μακροχρόνια τάση και μια κυκλική διακύμανση.

Η αντίληψη που έχουν οι οικονομολόγοι για τις οικονομικές διακυμάνσεις δεν είναι η ίδια διαχρονικά. Πριν από τον Κέινς οι ερευνητές των οικονομικών διακυμάνσεων διέκριναν περιόδους ευημερίας και περιόδους κρίσης. Όμως, τη δε-

Επιμέλεια κειμένου:

MARTIN ΚΟΥΚΑ

Πτυχιούχος του New York College και Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΔΡ. ΚΩΣΤΑΣ ΛΕΩΝ

Διδάσκων Οικονομετρίας στο New York College, Αθήνα.

καετία του 1930 οι οικονομολόγοι είχαν καταλάβει ότι η διάκριση αυτή δεν εξέφραζε την πραγματικότητα, διότι ναι μεν κατά τη διάρκεια της οικονομικής ανάπτυξης υπάρχει ευημερία, ενδέχεται δε να υπάρχει και ανεργία, κάτι που συνιστά κρίση. Για αυτόν το λόγο οι λέξεις ευημερία και κρίση αντικαταστάθηκαν από τις λέξεις κορυφή (peak) και κατώτατο σημείο (trough). Η κορυφή αντιστοιχεί στο μέγιστο σημείο του ΑΕΠ της τελευταίας χρονικής περιόδου της οικονομικής άνθησης.

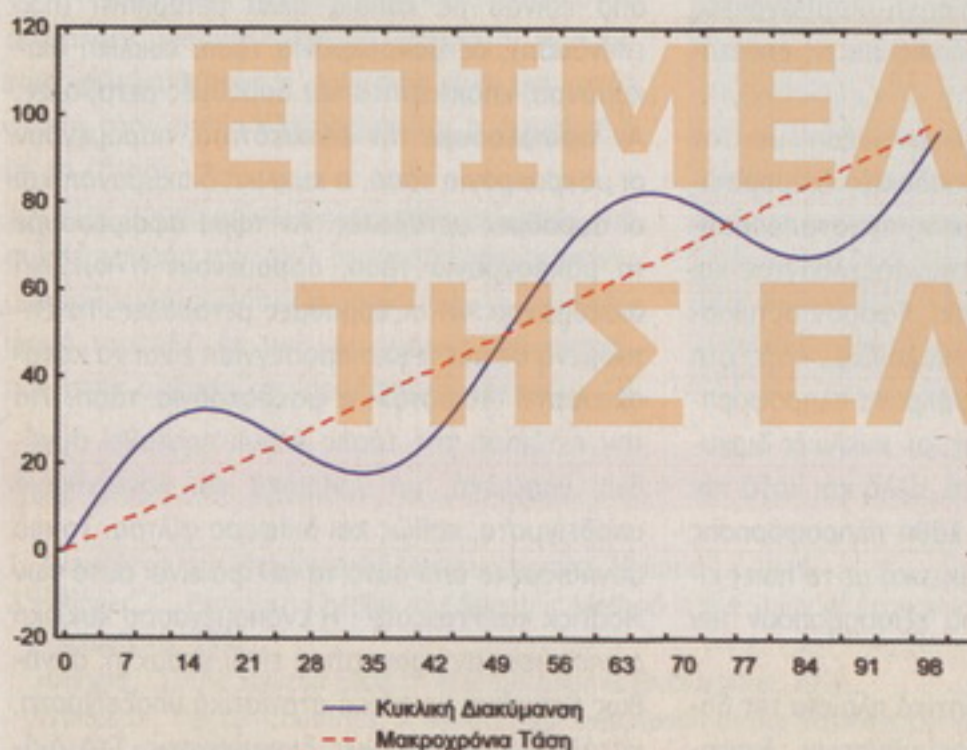
Παρομοίως, το κατώτατο σημείο αντιστοιχεί στην τελευταία χρονική περίοδο κατά την οποία παρατηρείται μείωση της οικονομικής δραστηριότητας. Στην πρώτη φάση έχουμε μεγάλη ανάπτυξη της οικονομίας με ρυθμούς μεγαλύτερους από αυτούς της τάσης. Αυτό είναι το ξεκίνημα της ανάκαμψης. Στη δεύτερη φάση παρατηρείται μείωση του ρυθμού ανάπτυξης η οποία καταλήγει στο ανώτατο σημείο του κύκλου, δηλαδή την κορυφή. Στην τρίτη φάση παρατηρείται μείωση

της οικονομικής δραστηριότητας η οποία καταλήγει στο κατώτατο σημείο του κύκλου. Συνήθως ο πλήρης κύκλος διαρκεί 6 – 9 έτη². Σε έναν τέτοιο κύκλο η πρώτη φάση διαρκεί περίπου 2-3 έτη, η δεύτερη 3-4 έτη και η τρίτη 1-2 έτη. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η έννοια του οικονομικού κύκλου δεν αναφέρεται σε μία μόνο μεταβλητή, π.χ. στο ΑΕΠ, αλλά επεκτείνεται σχεδόν σε όλες τις οικονομικές μεταβλητές, όπως στην κατανάλωση, την επένδυση, τις τιμές, τις δημόσιες δαπάνες, κ.λπ. Η μεταβλητότητα στις κυκλικές διακυμάνσεις δεν είναι η ίδια. Τυπικό παράδειγμα αποτελεί ο κύκλος της επένδυσης ο οποίος έχει σημαντικά μεγαλύτερη μεταβλητότητα από αυτήν του κύκλου του ΑΕΠ. Αν θεωρήσουμε ως γενικό δείκτη της οικονομικής δραστηριότητας το ΑΕΠ, τότε οι άλλες μεταβλητές, π.χ. η επένδυση ή η κατανάλωση, είναι δυνατόν να συμπεριφέρονται, να προηγούνται ή να έπονται του ΑΕΠ. Μια μεταβλητή συμπεριφέρεται με το ΑΕΠ αν η κορυφή της συμπίπτει χρονικά με την κορυφή του ΑΕΠ.

Αν η κορυφή της μεταβλητής αυτής εμφανίζεται χρονικά πρώτη σε σχέση με την κορυφή του ΑΕΠ, τότε αυτή η μεταβλητή ηγείται του κύκλου του ΑΕΠ. Στην αντίθετη περίπτωση, η μεταβλητή αυτή έπεται του κύκλου του ΑΕΠ. Επιπλέον, ορισμένες μεταβλητές κινούνται κατά αντίθετη φορά. Για παράδειγμα, η άνοδος του ΑΕΠ συνοδεύεται από πτώση της ανεργίας. Οι μεταβλητές με

Διάγραμμα 1

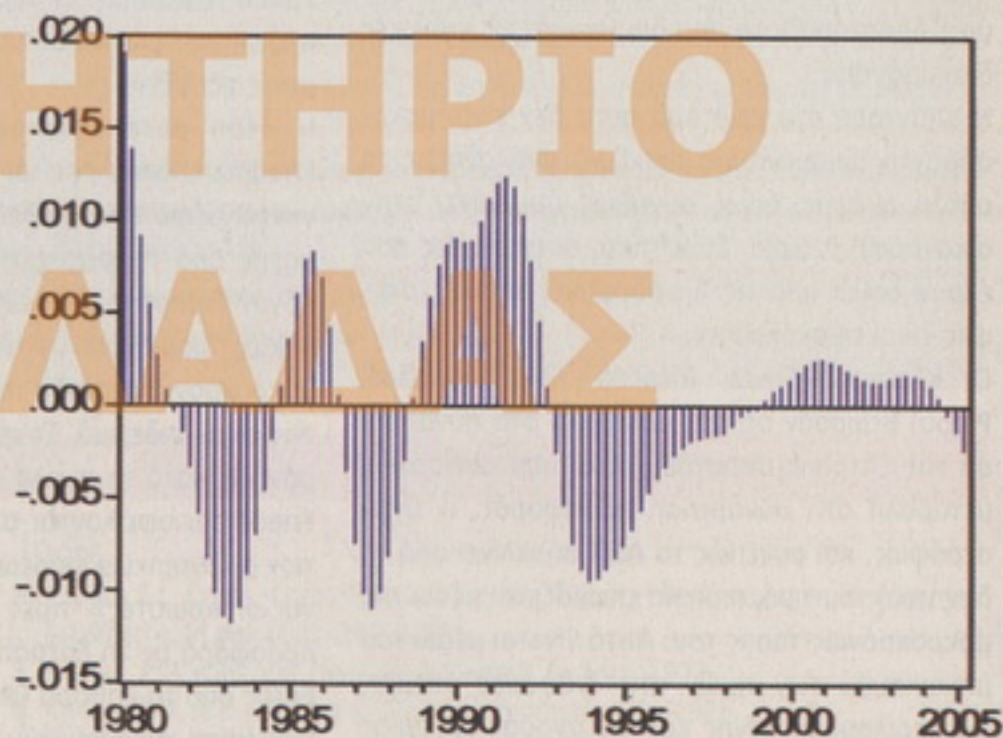
Υποθετική Μακροχρόνια Τάση και Κυκλική Διακύμανση

Σημείωση: Η διάρκεια του κύκλου αυτού είναι 50 περίοδοι (οι κορυφές είναι στις 15η και 65η περιόδους).

Διάγραμμα 2

Κυκλική Διακύμανση του ΑΕΠ της Ελλάδας 1980 – 2005

Σημείωση: Στο διάγραμμα έχει γίνει εξομάλυνση της κυκλικής διακύμανσης με το φίλτρο Hodrick – Prescott.

αυτό το χαρακτηριστικό λέγονται αντικυκλικές. Αντίθετα, οι μεταβλητές των οποίων η κυκλική διακύμανση είναι θετικά συσχετισμένη με την κυκλική διακύμανση του ΑΕΠ, λέγονται προκυκλικές. Η κατανάλωση, η επένδυση, η απασχόληση, η προσφορά και η ζήτηση χρήματος αποτελούν παραδείγματα προκυκλικών μεταβλητών. Υπάρχει και το ενδεχόμενο να μην υπάρχει καμία θετική ή αρνητική συσχέτιση με το ΑΕΠ. Οι μεταβλητές αυτές λέγονται ακυκλικές. Παράδειγμα ακυκλικής μεταβλητής αποτελεί το πραγματικό επιτόκιο.

Θεωρίες και Εμπειρική Διερεύνηση των Κυκλικών Διακυμάνσεων

Τα αίτια των οικονομικών διακυμάνσεων έχουν γίνει αντικείμενο εκτεταμένης ενασχόλησης των οικονομολόγων. Στο χώρο της ελληνικής οικονομικής φιλολογίας σημαντική αναφορά γίνεται από τους Βαρελά και Κασκαρέλη.³ Η αφετηρία των ζητημάτων των οικονομικών διακυμάνσεων ανάγεται στον 19ο αιώνα με τον Juglar⁴, ο οποίος μελέτησε κύκλους μέσης διάρκειας, περίπου 9 - 10 ετών, και τον Kitchin⁵ για βραχυχρόνιους κύκλους 3,5 ετών. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η συνεισφορά του Kondratieff⁶, γνωστού για την έρευνά του στα «μακρά κύματα», δηλαδή κύκλους διάρκειας 50 ετών. Αξίζει ιδιαίτερα να σημειωθεί ότι οι ερευνητές αυτοί ενδιαφέρθηκαν πρωτίστως να θεμελιώσουν στατιστικά την ύπαρξη των κύκλων αυτών παρά να τους εξηγήσουν οικονομικά. Ο Mitchell, για παράδειγμα, ήδη από το 1913, υπέδειξε ένα πλήθος από στατιστικές τεχνικές οι οποίες χρησιμοποιούνται ακόμα και σήμερα για τη μελέτη του οικονομικού κύκλου.

Γιατί, όμως, υπάρχουν αυτοί οι κύκλοι; Ποιο ακριβώς είναι το ασταθές στοιχείο στην οικονομική δραστηριότητα που δημιουργεί τις κυκλικές διακυμάνσεις;

Η απάντηση στο ερώτημα αυτό δεν είναι μονοσήμαντα ορισμένη και ποικίλλει ανάλογα με τη σχολή σκέψης, όπως συνήθως συμβαίνει στην οικονομική θεωρία. Συνοπτικά, οι ερμηνείες που έχουν δοθεί από τις διαφορετικές σχολές σκέψης είναι οι ακόλουθες:

Οι Κλασικοί (Smith, Ricardo, Mills, Marshall, Pigou) θεωρούν ότι μια μεταβολή στη συνάρτηση της ζήτησης αντισταθμίζεται από αντίστοιχη μεταβολή στη συνάρτηση προσφοράς, ή αντίστροφα, και συνεπώς το ΑΕΠ αποκλίνει από τη δυναμική του τιμή, η οποία εκφράζεται μέσω της μακροχρόνιας τάσης του. Αυτό γίνεται μέσω του μηχανισμού των τιμών στις διάφορες αγορές, συμπεριλαμβανομένης και της αγοράς εργασίας την οποία οι Κλασικοί είδαν ως ένα δευτερεύουσα σημασίας φαινόμενο, με μεταβατικό μόνο

χαρακτήρα. Συνεπώς, οι τιμές αποτελούν τον εξισορροπητικό / διορθωτικό παράγοντα ο οποίος εξασφαλίζει την ισότητα μεταξύ πραγματικού και δυναμικού ΑΕΠ, άρα και την αποφυγή κυκλικών διακυμάνσεων.

Οι Κεϊνσιανοί θεωρούν ότι ο μηχανισμός των τιμών δεν είναι επαρκής για να εμποδίσει τη δημιουργία κυκλικών διακυμάνσεων και από την πλευρά της ζήτησης και από την πλευρά της προσφοράς. Από την πλευρά της ζήτησης θεωρούν ότι η επένδυση, και κατά συνέπεια το ΑΕΠ, δεν ανταποκρίνεται επαρκώς στην αύξηση της προσφοράς χρήματος ή στο επιτόκιο. Επιπλέον, η προσφορά δεν ανταποκρίνεται επαρκώς λόγω ακαμψίας στην αγορά εργασίας. Αυτό σημαίνει ότι οι μισθοί δεν ελαττώνονται πέραν ενός σημείου το οποίο καθορίζεται εξωγενώς από ιστορικούς, κοινωνικούς και θεσμικούς παράγοντες. Οι Μονεταριστές θεωρούν ότι ο μηχανισμός των τιμών στην αγορά εργασίας είναι καθοριστικός στο μηχανισμό της εξισορρόπησης μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Ωστόσο, κατά τον πιο επιφανή εκπρόσωπό τους, τον Friedman, οι εργαζόμενοι δεν έχουν πλήρη πληροφόρηση σχετικά με τις συνθήκες που επικρατούν στη γενικότερη αγορά εργασίας, αλλά μόνο στην αγορά εργασίας στην οποία εργάζονται. Συνεπώς, η πιθανή μετακίνηση από τη μια αγορά εργασίας σε μια άλλη η οποία θα μπορούσε να εξισορροπήσει την προσφορά και τη ζήτηση, δεν πραγματοποιείται λόγω ακριβώς της έλλειψης πλήρους πληροφόρησης.

Η σχολή των Νέων Κλασικών (New Classical), με σημαντικότερο εκπρόσωπο τον Lucas, αποδέχεται τη θέση του Friedman σχετικά με τα λάθη πληροφόρησης στην αγορά εργασίας, αλλά οι προσδοκίες εδώ διαμορφώνονται με ορθολογικό τρόπο (rational expectations), λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες εκτιμήσεις για τις επερχόμενες εξελίξεις.

Η θέση αυτή έρχεται σε αντίθεση με τον Friedman, όπου εκεί οι προσδοκίες διαμορφώνονται μέσω του υποδείγματος της αναπροσαρμογής από τα σφάλματα του παρελθόντος και μόνον (adaptive expectations). Εφόσον οι προσδοκίες διαμορφώνονται ορθολογικά, τότε στη μακροχρόνια περίοδο τα σφάλματα πληροφόρησης είναι μηδενικά. Συνεπώς, οι κυκλικές διακυμάνσεις κατά τη σχολή αυτή, αλλά και κατά τον Friedman, οφείλονται στα λάθη πληροφόρησης των οικονομικών φορέων σχετικά με το ποιες είναι οι «σωστές» τιμές που εξισορροπούν την προσφορά με τη ζήτηση.

Εκτός από το καθαρά θεωρητικό πλαίσιο της δημιουργίας οικονομικών διακυμάνσεων, διαφοροποιήσεις παρατηρούνται και στο μεθοδολογικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα, παρατηρείται μια δια-

φορά μεταξύ των οικονομολόγων των παλιότερων δεκαετιών (1930 - 1950) και των νεότερων. Τα νεότερα θεωρητικά υποδείγματα διατυπώνονται σε περιβάλλον αβεβαιότητας (στοχαστικό περιβάλλον) έναντι των παλαιότερων υποδειγμάτων σε συνθήκες βεβαιότητας (προσδιοριστικά υποδείγματα). Σε αυτή τη μετάβαση συνέβαλε η αλματώδης ανάπτυξη της οικονομετρίας και των ηλεκτρονικών υπολογιστών, και η συνακόλουθη ταχύτατη επίλυση των προβλημάτων μαθηματικής αριστοποίησης.

Η εμπειρική διερεύνηση των κυκλικών διακυμάνσεων, δηλαδή η στατιστική ανάλυση των αριθμητικών δεδομένων, περιλαμβάνει την εκτίμηση της διάρκειας, της μεταβλητότητας και της έντασης των κυκλικών διακυμάνσεων συγκεκριμένων σημαντικών μεταβλητών, όπως το ΑΕΠ, η κατανάλωση, η επένδυση, οι τιμές, κ.λπ. Επίσης, εξετάζεται η προήγηση ή η υστέρηση των μεταβλητών αυτών ως προς ένα γενικότερο δείκτη οικονομικής συγκυρίας, ο οποίος συνήθως είναι το ΑΕΠ. Θα πρέπει, ωστόσο, να σημειωθεί ότι, όπως και στις περισσότερες περιπτώσεις στην οικονομική επιστήμη, η εμπειρική διερεύνηση δεν προσδιορίζει ή, ακόμα περισσότερο, δεν αποδεικνύει την ορθότητα συγκεκριμένης θεωρητικής τοποθέτησης έναντι άλλων εναλλακτικών θεωρητικών προσεγγίσεων. Στην εμπειρική έρευνα των οικονομικών διακυμάνσεων μπορούμε να διακρίνουμε δύο προσεγγίσεις: υποδείγματα μιας εξίσωσης και συστήματα εξισώσεων.

Στα υποδείγματα μιας εξίσωσης σημαντική θέση κατέχει το υπόδειγμα των μη παρατηρούμενων συνιστωσών (the unobserved components model). Η βασική ιδέα είναι να διαχωριστεί η μεταβλητή που μας ενδιαφέρει, συνήθως το ΑΕΠ από κοινού με κάποια άλλη μεταβλητή (π.χ. επένδυση), σε μακροχρόνια τάση, κυκλική διακύμανση, εποχικότητα και άρρυθμες μεταβολές. Αν αφαιρέσουμε την εποχικότητα, παραμένουν οι μακροχρόνια τάση, η κυκλική διακύμανση και οι άρρυθμες μεταβολές. Αν τώρα αφαιρέσουμε τη μακροχρόνια τάση, παραμένουν η κυκλική διακύμανση και οι άρρυθμες μεταβολές. Το ζητούμενο σε μια τέτοια προσέγγιση είναι να κατασκευαστεί «σωστά» η μακροχρόνια τάση. Για την εκτίμηση της τάσης έχουν προταθεί συνήθως γραμμικά, μη γραμμικά και λογαριθμικά υποδείγματα, καθώς και διάφορα φίλτρα. Το πιο συνηθισμένο από αυτά τα φίλτρα είναι αυτό των Hodrick και Prescott⁷. Η εναπομένουσα κυκλική συνιστώσα, αν πραγματικά είναι υπαρκτή, συνήθως εκτιμάται με ειδικά στατιστικά υποδείγματα, κατάλληλα για κυκλικές διακυμάνσεις. Στο Διάγραμμα 2 παρουσιάζεται η κυκλική διακύμανση του ελληνικού ΑΕΠ για τα έτη 1980 έως 2005.

Στα συστήματα εξισώσεων για την εμπειρική διερεύνηση του οικονομικού κύκλου σημαντική είναι η συνεισφορά των υποδείγματων της Διανυσματικής Αυτοπαλινδρόμησης (VAR). Ουσιαστικό στοιχείο στα υποδείγματα αυτά είναι η ώθηση (shock) η οποία ορίζεται ως τυχαία διαταραχή. Η ακολουθία τέτοιων τυχαίων διαταραχών επιφέρει μεταβολές στο ΑΕΠ με τη μορφή «επαναλαμβανόμενων κύκλων». Αυτή η ακολουθία «κύκλων» είναι ο οικονομικός κύκλος.

Νομισματική Πολιτική και Οικονομικές Διακυμάνσεις

Δεδομένου ότι σημαντικό παράγοντα προσδιορισμού του ΑΕΠ αποτελούν οι επενδύσεις, οι οποίες με τη σειρά τους καθορίζονται, μεταξύ άλλων, από νομισματικές μεταβλητές όπως το επιτόκιο, προκύπτει ότι η νομισματική πολιτική είναι συστατικό στοιχείο των κυκλικών διακυμάνσεων. Συνεπώς, και οι αντίστοιχες θεωρίες της σχέσης μεταξύ του νομισματικού και του πραγματικού τομέα της οικονομίας αντανακλούν δύο βασικές οικονομικές σχολές σκέψης, με αντίστοιχες ιδεολογικές προεκτάσεις. Η πρώτη κατεύθυνση είναι η Κείνσιανή, για την οποία ο ιδιωτικός τομέας θεωρείται ότι δεν είναι σταθερός από τη φύση του, και συνεπώς είναι αναγκαία η κρατική παρέμβαση, π.χ. μέσω της δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής. Η δεύτερη κατεύθυνση υποστηρίζεται από τους Μονεταριστές, Κλασικούς και Νεοκλασικούς, και γενικώς από τους φιλελεύθερους οικονομολόγους. Αυτοί θεωρούν τον ιδιωτικό τομέα από τη φύση του σταθερό υπό την έννοια της τάσης για αυτορρύθμιση. Και για τις δύο σχολές σκέψης η έννοια «ισορροπία» είναι θεμελιώδης, αν και η ερμηνεία είναι διαφορετική. Για τους Κείνσιανούς η ισορροπία εκφράζει μια κατάσταση στην οποία δεν υπάρχει τάση για μεταβολή, ενώ για τους φιλελεύθερους η ισορροπία είναι μια κατάσταση στην οποία εξισορροπείται η προσφορά με τη ζήτηση.

Έχοντας προσδιορίσει ένα πλαίσιο ανάλυσης της συμπεριφοράς του ΑΕΠ σε τυχαίες διαταραχές, μπορούμε να ρωτήσουμε ποια είναι η συμπεριφορά του ΑΕΠ σε μια νομισματική διαταραχή, π.χ. στην αύξηση της προσφοράς χρήματος. Η

θεωρητική και η εφαρμοσμένη οικονομική έρευνα έχει δείξει μέχρι τώρα ότι οι διαταραχές του ΑΕΠ στις νομισματικές ωθήσεις διέπονται από ιδιότητες ευστάθειας. Συνεπώς, μια νομισματική διαταραχή έχει πεπερασμένη χρονικά επίδραση στο ΑΕΠ.

Αυτό συνεπάγεται ότι το ΑΕΠ, παρά την αρχική του άνοδο στα πρώτα στάδια της αντίδρασης στη νομισματική διαταραχή, θα επανέλθει στο επίπεδο πριν από τη διαταραχή. Προφανώς, για τη διατήρηση του ΑΕΠ σε υψηλότερο επίπεδο χρειάζεται και η αντίστοιχη μεταβολή του υπόλοιπου πραγματικού τομέα (π.χ. επενδύσεων), και σε πιο μακροχρόνιο ορίζοντα απαιτείται ανάπτυξη της παραγωγικής βάσης της οικονομίας (μεταβολή της τεχνολογίας και των ανθρώπινων πόρων).

Προεκτάσεις

Οι κυκλικές διακυμάνσεις αποτελούν ένα από τα πλέον ενδιαφέροντα, αλλά και αμφιλεγόμενα ζητήματα της μακροοικονομικής θεωρίας και πολιτικής. Ακόμα και αν υπάρχει συμφωνία σχετικά με την ύπαρξη των κύκλων, η διαφωνία παραμένει σημαντική ως προς το τι προκαλεί αυτούς τους κύκλους.

Σε τελική ανάλυση, το ζήτημα ανάγεται, για μία ακόμα φορά, στο κατά πόσον ο ιδιωτικός τομέας διέπεται από σύμφυτη ευστάθεια ή χρειάζεται, και σε ποιο βαθμό, και την παρέμβαση του κρατικού τομέα για τον περιορισμό των κυκλικών διακυμάνσεων. Από τα όσα παρουσιάσαμε

πιο πάνω, παρατηρείται διαχρονικά μια στροφή από τα αμιγώς προσδιοριστικά υποδείγματα κυκλικών διακυμάνσεων στα στοχαστικά και από τα υποδείγματα μιας εξίσωσης σε υποδείγματα πολλών εξισώσεων, δίνοντας έμφαση με αυτό τον τρόπο σε προσεγγίσεις γενικής μάλλον, παρά μερικής ισορροπίας. Σε ό,τι αφορά την επίδραση της νομισματικής πολιτικής στις κυκλικές διακυμάνσεις, αυτό που φαίνεται να γνωρίζουμε με σχετική βεβαιότητα είναι ότι οι διαταραχές του ΑΕΠ που προέρχονται από νομισματικές ωθήσεις, διέπονται από ιδιότητες ευστάθειας. Ωστόσο, πέρα από τα μεθοδολογικά ζητήματα και τα ερευνητικά εργαλεία (μαθηματικά και οικονομετρία), το ζήτημα του τι προκαλεί τις οικονομικές διακυμάνσεις δεν φαίνεται να επιλύεται ικανοποιητικά, ούτε σε θεωρητικό αλλά ούτε και σε εμπειρικό επίπεδο, και οι διαφωνίες στις σχολές της οικονομικής σκέψης επί του ζητήματος αυτού δεν αμβλύνονται. Και αυτό, κατά τη γνώμη μου, γίνεται διότι οι θέσεις των οικονομολόγων σχετικά με το θεμελιώδες ζήτημα της ευστάθειας του ιδιωτικού τομέα, αντανακλούν μια γενικότερη στάση τους απέναντι στην κοινωνία και την οργάνωσή της, μια στάση που η ορθότητά της «αποδεικνύεται» με αναφορά περισσότερο σε αξιολογικές - δεοντολογικές κρίσεις και λιγότερο σε «αναλύσεις της αντικειμενικής πραγματικότητας» μέσω λογικών θετικιστικών προσεγγίσεων, είτε θεωρητικών είτε εμπειρικών.

Βιβλιογραφία

- Βαρελάς, Ε. και Κασκαρέλης, Ι., Τυποποιημένα Γεγονότα και Μακροοικονομικά Υποδείγματα για τη Μεταπολεμική Ελλάδα της Περιόδου 1960 - 1990, Αθήνα 1996.
- Hillinger, C., Paradigm Change and Scientific Method in the Study of Economic Fluctuations, 1992.
- Hillinger, C., The Stylized Facts of Macroeconomic Fluctuations, 1992.
- Hodrick, R. and E. Prescott, Postwar U.S. Business Cycles: An Empirical Investigation, Journal of Money, Credit and Banking, 29:1, 1997.
- Juglar, C., Crises Commerciales et Leur Retour Periodique en France, en Angleterre, et aux Etats-Unis, 1862.
- Kitchin, J., Cycles and Trends in Economic Factors, 1923.
- Kondratieff, N.D., The Long Wave Cycle, 1928.
- Kondratieff, N.D., The Long Waves in Economic Life, 1926.
- Woitek, U., The G7-Countries: A Multivariate Description of the Business Cycle Stylized Facts, 1993.

Υποσημειώσεις

1. Αναφέρεται στο Handbook of Macroeconomics, Volume 1a, 1946.
2. Hillinger, C., Paradigm Change and Scientific Method in the Study of Economic Fluctuations, 1992.
3. Hillinger, C., The Stylized Facts of Macroeconomic Fluctuations, 1992.
4. Woitek, U., The G7-Countries: A Multivariate Description of the Business Cycle Stylized Facts, 1993.
5. Βαρελάς, Ε. και Κασκαρέλης, Ι., Τυποποιημένα Γεγονότα και Μακροοικονομικά Υποδείγματα για τη Μεταπολεμική Ελλάδα της Περιόδου 1960 - 1990, Αθήνα 1996.
6. Juglar, C., Crises Commerciales et Leur Retour Periodique en France, en Angleterre, et aux Etats-Unis, 1862.
7. Kitchin, J., Cycles and Trends in Economic Factors, 1923.
8. Kondratieff, N.D., The Long Waves in Economic Life, 1926.
9. Kondratieff, N.D., The Long Wave Cycle, 1928.
10. Hodrick, R. and E. Prescott, Postwar U.S. Business Cycles: An Empirical Investigation, Journal of Money, Credit and Banking, 29:1, 1997.

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ της Φοροδιαφυγής (Tax Evasion) δεν θεωρείται από τα πιο συναρπαστικά θέματα της Οικονομικής. Ακόμα και στον κλάδο των Δημοσίων Οικονομικών, σπάνια αντιμετωπίζεται ως αντικείμενο άξιο προς μελέτη. Η πρόσφατη εμφάνισή του στην αναλυτική βιβλιογραφία και η απουσία του από τα περισσότερα βιβλία οικονομικής θεωρίας φανερώνουν τη στάση της Οικονομικής Επιστημής απέναντί του.

Την ίδια στιγμή, το φαινόμενο της φοροδιαφυγής αποτελεί ένα θέμα που εξάπτει τη φαντασία του κοινού. Πολύ συχνά διαβάζουμε στις εφημερίδες για τη "μαύρη οικονομία" και ακούμε τους πολιτικούς να μιλούν για την καταπολέμηση της "παράνομης εργασίας". Δημιουργείται η εντύπωση ότι ένας σκοτεινός κίνδυνος παραμονεύει στην αγορά και απειλεί την ορθή λειτουργία του οικονομικού συστήματος.

Οι οικονομολόγοι χρησιμοποιούν τον όρο "Φοροδιαφυγή" για να περιγράψουν τη σκόπιμη αποτυχία δήλωσης της φορολογίσιμης οικονομικής δραστηριότητας. Οι εταιρείες κρύβουν ένα μέρος από τα κέρδη τους, οι εργάτες από τους μισθούς τους και οι καταναλωτές από τα καταναλωτικά τους έξοδα, έτσι ώστε να μειωθεί η φορολογική τους βάση και οι φορολογικές τους πληρωμές. Η φοροδιαφυγή πρέπει να διαχωρίζεται από τη φοροαποφυγή όπου δηλώνει την αναδιοργάνωση της οικονομικής δραστηριότητας προκειμένου να μειωθούν τα φορολογικά βάρη. Η φοροαποφυγή είναι νόμιμη, ενώ η φοροδιαφυγή είναι παράνομη.

Η οικονομική κοινότητα έστρεψε την προσοχή της στη μελέτη του φαινομένου στα τέλη της δεκαετίας του εξήντα (1960) και στις αρχές του εβδομήντα (1970). Ο κύριος λόγος ήταν η δημοσίευση μιας σειράς ερευνών που τόνιζαν τη μεγάλη έκτασή του σε πολλές Δυτικές χώρες. Παρότι οι εκτιμήσεις του πραγματικού μεγέθους της φοροδιαφυγής κατά την περίο-

δο εκείνη στηρίζονταν σε στατιστικές μεθόδους επιρρεπείς σε σημαντικά στατιστικά λάθη, η εντύπωση που δημιουργήθηκε ήταν ότι η φοροδιαφυγή αποτελούσε ένα σημαντικό κομμάτι οικονομικής δραστηριότητας στο οποίο οι οικονομικοί δρώντες αφιέρωναν πολύ χρόνο και οικονομικούς πόρους.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΙΣΣΑΣ

Οικονομολόγος
Υποψήφιος Διδάκτωρ
Πανεπιστημίου
Αθηνών
UADPhilEcon

Μία από τις πρώτες εμπειρικές έρευνες πραγματοποιήθηκε από τον M. Rey το 1965. Ο M. Rey μελέτησε την περίπτωση του Ιταλικού γενικού φόρου πωλήσεων (Italian General Sales Tax) ο οποίος επιβαλλόταν στην πλειονότητα των καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών. Υπολόγισε ότι από το σύνολο των προβλεπόμενων εσόδων μόνο το 52,46% αυτών εισπράχθηκαν. Ο Gutman το 1976 υπολόγισε ότι το 10% του συνόλου της οικονομικής δραστηριότητας της Αμερικανικής οικονομίας διεξαγόταν στη μαύρη αγορά, ενώ ο Feige την ίδια περίοδο υπολόγισε ότι 369 δισεκατομύρια δολάρια διακινούνταν έξω από τη νόμιμη αγορά. Από εκεί και ύστερα, κανένας οικονομολόγος δεν μπορούσε να αρνηθεί την ανάγκη ενός θεωρητικού υποδείγματος που να εξηγεί τη συμπεριφορά του φαινομένου. Το βασικό θεωρητικό μοντέλο μελέτης του φαινομένου αναπτύχθηκε από τους Allingham και Sandmo το 1972 και τον Yitzaki το 1974. Ένας ορθολογικός οικονομικός δρων προσπαθεί να επιλέξει το άριστο επίπεδο εισοδήματος που θα δηλώσει στις φορολογικές αρχές σε ένα

αβέβαιο περιβάλλον με σταθερές συνιστώσες το αρχικό του εισόδημα, την πιθανότητα να αποκαλυφθεί η απάτη του, το φορολογικό συντελεστή και το πρόστιμο. Το μοντέλο, πιστό στη φιλοσοφία του νεοκλασικού υποδείγματος, προσδιορίζει σχέσεις αλληλεξάρτησης μεταξύ των προαναφερθεισών συνιστωσών και χαράσσει τις κατευθύνσεις της οικονομικής πολιτικής που θα πρέπει να ακολουθηθεί για να περιοριστεί το μέγεθος της φοροδιαφυγής.

Το υπόδειγμα κάνει μια βασική υπόθεση για τη φύση της φοροδιαφυγής: η φοροδιαφυγή είναι μία αρνητική εξωτερικότητα η οποία επιβάλλεται στην κοινωνία λόγω της μεγιστοποιητικής συμπεριφοράς του ατόμου. Είναι εξωτερικότητα διότι αφενός μειώνει την ποσότητα των προσδοκόμενων εσόδων του κράτους και αφετέρου οδηγεί σε ανεπιθύμητη αναδιανομή του εισοδήματος.

Ένα από τα βασικά μηνύματά του είναι η αρνητική σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ του μεγέθους της φοροδιαφυγής και του φορολογικού συντελεστή: όταν ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται, το μέγεθος του φοροδιαφεύγοντος εισοδήματος μειώνεται. Το συμπέρασμα αυτό ερχόταν σε αντίθεση με την επικρατούσα διαισθητική άποψη του οικονομικού κόσμου, ότι όσο πιο μεγάλος είναι ο φορολογικός συντελεστής τόσο πιο μεγάλα τα φορολογικά βάρη του ατόμου, άρα τόσο μεγαλύτερο θα είναι και το μέγεθος της φοροδιαφυγής. Οι Allingham, Sandmo και Yitzaki απέδειξαν ότι αυτό δεν ισχύει. Παρότι το μοντέλο στηριζόταν στην υπόθεση ενός ατόμου που χαρακτηρίζεται από αποστροφή στον κίνδυνο (risk averse agent), το συμπέρασμα αυτό αποτέλεσε σήμα κατατεθέν της επιστημονικής βιβλιογραφίας του φαινομένου της φοροδιαφυγής.

Ένα από τα μεγάλα μειονεκτήματα του βασικού μοντέλου ήταν η απουσία του κράτους ως ενεργός οικονομικός παρά-

γοντας. Ο Kolm από το 1973 δήλωνε ότι δεν μπορούμε να κατανοήσουμε σε βάθος το φαινόμενο της φοροδιαφυγής χωρίς να λάβουμε υπόψη μας το ρόλο του κρατικού φορέα στην όλη διαδικασία. Οι κρατικές αρχές επιβάλλουν το εκάστοτε φορολογικό σύστημα και τους μηχανισμούς προστασίας αυτού και άρα επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τη συμπεριφορά των ατόμων. Πρέπει, λοιπόν, να εξετάσουμε σε βάθος τους στόχους του κρατικού φορέα και τις μεθόδους επίτευξης αυτών.

Η εισαγωγή του κρατικού φορέα στο μοντέλο ανάλυσης της φοροδιαφυγής πραγματοποιήθηκε από τον Sandmo το 1981. Ο στόχος του κράτους δεν είναι απλώς να συλλέξει έσοδα, αλλά να μεγιστοποιήσει την κοινωνική ευημερία. Η χρησιμοποίηση της συνάρτησης κοινωνικής ευημερίας έδωσε νέα προοπτική στην όλη ανάλυση του φαινομένου.

Μία από τις σημαντικότερες συνέπειες της νέας προσέγγισης ήταν η αλλαγή της στάσης της οικονομικής επιστήμης απέναντι στη φοροδιαφυγή. Από τη στιγμή που η συνάρτηση κοινωνικής ευημερίας περιέχει και την ευημερία των φοροδιαφευγόντων ατόμων, η καταπολέμησή της μπορεί να οδηγήσει σε πτώση της κοινωνικής ευημερίας. Αυτό σημαίνει ότι η φοροδιαφυγή παύει να είναι μια αρνητική εξωτερικότητα. Η παρουσία της φοροδιαφυγής στην

οικονομία μπορεί να διορθώσει στρεβλώσεις που προκλήθηκαν από την επιβολή φόρων και να οδηγήσει σε αποτελεσματικότερη αναδιάρθρωση των παραγωγικών πόρων. Ακόμα μπορεί να οδηγήσει σε εξομάλυνση των εισοδηματικών ανισοτήτων εάν το μεγάλο μέρος των φοροδιαφευγόντων ατόμων ανήκει σε χαμηλά εισοδηματικά στρώματα.

Παρότι η εκτενής εισαγωγή του κρατικού φορέα στα μοντέλα της φοροδιαφυγής διέυρνε τους αναλυτικούς ορίζοντες των οικονομολόγων, δημιούργησε ασάφεια στις αρχικές συναρτησιακές σχέσεις των βασικών παραγόντων του φαινομένου. Ξεκίνησε, λοιπόν, τη δεκαετία του '80 μία σειρά εμπειρικών μελετών προκειμένου να αποσαφηνιστεί η επίδραση των φόρων, των προστίμων και των πιθανοτήτων αποκάλυψης της απάτης στο μέγεθος της φοροδιαφυγής. Το αποτέλεσμα ήταν συναρπαστικό. Αντί να αποσαφηνιστούν οι βασικές σχέσεις, άρχισε να δημιουργείται η εντύπωση ότι με βάση τα πραγματικά μεγέθη των προσδιοριστικών παραγόντων στις περισσότερες χώρες του Δυτικού κόσμου, το μέγεθος της φοροδιαφυγής ήταν πολύ μικρό!

Το ενδιαφέρον των οικονομολόγων από τη δεκαετία του ενενήντα μέχρι σήμερα επικεντρώθηκε στο αίνιγμα της νομιμοφροσύνης απέναντι στα φορολογικά βάρη

(Tax Compliance Puzzle). Οι εμπειρικές έρευνες της προηγούμενης δεκαετίας ανέδειξαν νέους, μη οικονομικούς παράγοντες που μπορεί να επηρεάζουν τις αποφάσεις των ατόμων.

Μεταξύ αυτών οι πιο σημαντικοί είναι οι ηθικοί φραγμοί, το ψυχολογικό κόστος, οι κοινωνικές νόρμες, η εμπιστοσύνη προς την εκάστοτε κυβέρνηση κ.λπ. Όλοι αυτοί οι παράγοντες φαίνεται να επηρεάζουν με ανασταλτικό τρόπο την απόφαση των ατόμων να αποκρύψουν μέρος των πραγματικών οικονομικών μεγεθών τους από τις φορολογικές αρχές.

Η δυσκολία ποσοτικοποίησης των παραπάνω ποιοτικών μεταβλητών είναι μεγάλη. Η ανάγκη για περαιτέρω έρευνα του φαινομένου είναι φανερή. Αλλά η οικονομική κοινότητα δεν θα μείνει με σταυρωμένα χέρια μπροστά σε αυτές τις δυσκολίες. Η εξελικτική διαδικασία της οικονομικής σκέψης τρέφεται από αυτές τις δυσκολίες. Σήμερα δεκάδες οικονομολόγοι σε όλο τον κόσμο ασχολούνται με τη μελέτη του φαινομένου της φοροδιαφυγής. Η μέρα της δημιουργίας ενός μοντέλου, ικανού να δώσει απαντήσεις σε όλα τα οικονομικά και κοινωνικά ερωτήματα θα έρθει.

References

Δημήτρης Πίσσας, 2006, "The Phenomenon of Tax Evasion: a Survey", Working paper. ■

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Εταιρική Διακυβέρνηση και ΔΕΚΟ

1. Εισαγωγή

Η εταιρική διακυβέρνηση αποτελεί ένα σύνολο νομικών, θεσμικών και εθιμικών ρυθμίσεων, οι οποίες πρέπει να χαρακτηρίζουν τη δραστηριότητα κυρίως των εισηγμένων στα χρηματιστήρια εταιρειών, αλλά όχι μόνον αυτών. Απαντά δε, στα ερωτήματα ποιος και πώς ελέγχει τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων, καθώς και σε ποιους κατανέμονται τα οφέλη, αλλά και οι κίνδυνοι που απορρέουν από την εταιρική δραστηριότητα.

Η εταιρική διακυβέρνηση, αν την επεκτείνουμε ως έννοια, υπερβαίνει το στενό πλαίσιο της διοίκησης των εταιρειών. Έχει εκτός από τις προφανείς νομικές και οικονομικές διαστάσεις, σαφείς κοινωνικές και πολιτικές προεκτάσεις.

Ανεξάρτητα από την πολυπλοκότητα των εννοιών, η διεθνής βιβλιογραφία δεν έχει κατασταλάξει σε έναν καθολικό ορισμό. Πρακτικά ο όρος «Εταιρική Διακυβέρνηση» ή «Σύστημα Εταιρικής Διακυβέρνησης» αναφέρεται:

- ▶ στο εταιρικό καταστατικό
- ▶ στο νομικό πλαίσιο λειτουργίας της εταιρείας
- ▶ στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- ▶ στην κατανομή των δικαιωμάτων ψηφοφορίας
- ▶ στην κατανομή των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας (μετοχών)
- ▶ στα δικαιώματα των πιστωτών για παρέμβαση στη Διοίκηση της επιχείρησης και στην άσκηση ελέγχου
- ▶ στα δικαιώματα των προμηθευτών, εργαζομένων και πελατών για παρέμβαση στη διοίκηση της επιχείρησης και στην άσκηση ελέγχου
- ▶ στη διαδικασία πτώχευσης
- ▶ στους κανονισμούς γνωστοποίησης εταιρικών πληροφοριών
- ▶ στους κανονισμούς και μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου
- ▶ στους κανονισμούς σχετικά με τη διαχείριση εμπιστευτικών πληροφοριών

Του Οικονομολόγου

ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

▶ στους κανονισμούς και διαδικασίες προσαρτησίων των συμφερόντων των μικρομετόχων.

Η αναγκαιότητα εφαρμογής συστημάτων εταιρικής διακυβέρνησης ξεκίνησε από τον ιδιωτικό τομέα στις αρχές του 1990 κάτω από την πίεση να προστατευτούν τα συμφέροντα των μετόχων, πιστωτών και άλλων φορέων που αντλούν τα συμφέροντά τους από την επιχείρηση.

Η έννοια της εταιρικής διακυβέρνησης στο δημόσιο τομέα δεν είναι νέα, αλλά με τη μορφή ενός συστήματος με θεσμικό, νομικό και εθιμικό πλαίσιο κάνει τα πρώτα βήματά της μετά το 2000.

Είναι προφανές ότι η υιοθέτηση και εφαρμογή συστημάτων εταιρικής διακυβέρνησης στο δημόσιο τομέα είναι επιβεβλημένη, γιατί θα συμβάλει στην εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, στον περιορισμό της σπατάλης και στη βελτίωση της λειτουργίας του κράτους. Με βάση την ίδια αρχή της προστασίας του μέλλοντος των πολιτών, το Δημόσιο οφείλει να εφαρμόσει κανόνες διακυβέρνησης και στις υπηρεσίες του, αποδεικνύοντας έμπρακτα ότι αυτό που επιβάλλει στους ιδιώτες, το κάνει πράξη και το ίδιο.

Στην Ελλάδα το κράτος ασκεί οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα μέσα από δύο κυρίως φορείς: τη Δημόσια Διοίκηση και τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς (ΔΕΚΟ), τον «στενό» και τον «ευρύτερο» δημόσιο τομέα αντίστοιχα, ως είθισται να αποκαλούνται.

Η δραστηριότητα της Δημόσιας Διοίκησης (περιλαμβανομένων των ΟΤΑ όλων των βαθμίδων) αφορά στην παροχή εκείνων των συλλογικών υπηρεσιών που ένα οργανωμένο κράτος είναι υποχρεωμένο να προσφέρει στους πολίτες του (εξωτερική και εσωτερική ασφάλεια, δικαιοσύνη, παιδεία, υγεία, πρόνοια, περιβάλλον, πολιτισμός, εν γένει υποδομή). Αντίθετα, η δραστηριότητα

των ΔΕΚΟ επεκτείνεται πέρα από τα όρια των υποχρεώσεων του κράτους και κυριαρχεί απόλυτα ή συμμετέχει με μεγάλη αναλογία σε κλάδους όπως ενέργεια, επικοινωνίες, μεταφορές, τράπεζες, ακόμα και μεταποιητικές επιχειρήσεις.

Καθένας από τους δύο αυτούς τομείς κρατικής δραστηριότητας έχει το δικό του έργο να επιτελέσει και τους δικούς του πόρους και δαπάνες να διαχειριστεί και μάλιστα με τρόπο όσο γίνεται πιο αποτελεσματικό προς όφελος του συνόλου της οικονομίας και κοινωνίας, απ' όπου άλλωστε και οι δύο αυτοί τομείς αντλούν εμμέσως και αμέσως το σύνολο των πόρων που διαχειρίζονται. Ο μεν πρώτος, η δημόσια διοίκηση, αντλεί πόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό, ο δε δεύτερος, οι ΔΕΚΟ, αντλεί απευθείας από το καταναλωτικό κοινό, συχνά, όμως, και από τον κρατικό προϋπολογισμό για την κάλυψη των ελλειμμάτων του.

Γενική είναι η διαπίστωση ότι στη φάση που βρίσκεται η οικονομία επιβάλλεται να αναπροσαρμοστούν ορισμένες βασικές αρχές και λειτουργίες του συστήματος, ώστε να καταστεί δυνατή η αύξηση της παραγωγικότητας και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

Στο παρόν άρθρο θα επικεντρωθούμε στον καλούμενο «ευρύτερο» Δημόσιο Τομέα, που περιλαμβάνει τις ΔΕΚΟ και τη χαμηλή ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρει στους πολίτες, σε συνδυασμό πάντοτε και με τους ανεπαρκείς πόρους που τίθενται στη διάθεσή του για το σκοπό αυτό.

2. Εταιρική Διακυβέρνηση και ΔΕΚΟ: Η Ελληνική περίπτωση.

Τα αρχικά ΔΕΚΟ σημαίνουν «Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί». Η νομική μορφή των Δημοσίων επιχειρήσεων είναι κυρίως ανώνυμη εταιρεία (Α.Ε.), αλλά υπάρχουν περιπτώσεις που είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) ή άλλες ενδιάμεσες καταστάσεις. Στις παραπάνω εταιρείες το ελλη-

νικό δημόσιο ασκεί άμεσα ή έμμεσα «αποφασιστική επιρροή», το οποίο σημαίνει (απόλυτη) πλειοψηφία του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Είναι γνωστό ότι οι στόχοι των Δημόσιων Επιχειρήσεων (ΔΕΚΟ) είναι είτε κοινωνικής είτε ιδιωτικοοικονομικής φύσεως ή και τα δύο μαζί. Επιπλέον, υπάρχουν επιμέρους στόχοι που αφορούν στην απασχόληση, στην παραγωγικότητα, στη συνεισφορά στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) και γενικότερα στην ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Δυστυχώς, υπάρχουν πολλά παραδείγματα δημόσιων επιχειρήσεων που βρίσκονται κάτω από τον ασφυκτικό εναγκαλισμό της κεντρικής εξουσίας και έτσι η εφαρμογή ποιοτικών συστημάτων εταιρικής διακυβέρνησης δεν είναι εφικτή. Στις μελέτες που έγιναν για τις δημόσιες επιχειρήσεις έχουν επισημανθεί αυτά τα μεγάλα ζητήματα, που αποτελούν χρόνια προβλήματα: Η οργάνωση και λειτουργία τους, η τιμολογιακή πολιτική τους, η πολιτική επενδύσεων, οι σχέσεις τους με το κράτος και οι σχέσεις τους με τον πολίτη.

Πιο συγκεκριμένα, οι οργανωτικές δομές των δημοσίων επιχειρήσεων μαζί με το συγκεντρωτικό και γραφειοκρατικό τρόπο λειτουργίας έχουν οδηγήσει σε πρακτικές εργασίας και συνήθειες που λίγο σχετίζονται με τη σύγχρονη επιχειρηματική εξέλιξη και πείρα. Επισημαίνεται ιδιαίτερα η παρέμβαση της πολιτικής εξουσίας για κομματικούς, εκλογικούς, ψηφοθηρικούς και μικροπολιτικούς λόγους. Η πολιτική εξουσία παρεμβαίνει με το δικαίωμα διορισμού των Διοικήσεων των ΔΕΚΟ με κριτήρια πολιτικά και κομματικά και σπάνια με βάση προσόντα και ικανότητες.

Έτσι, η προσοχή των διοικήσεων είναι μόλις στραμμένη προς την πολιτική εξουσία και όχι προς την αγορά και τους πελάτες. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι οι επικεφαλής των δημοσίων επιχειρήσεων θεωρούνται πολιτικά πρόσωπα. Επίσης, η πολιτική εξουσία παρεμβαίνει στη λήψη αποφάσεων που αφορούν σε θέματα, όπως νέες δραστηριότητες, νέα προϊόντα, επενδύσεις, καθορισμό τιμολογίων, προμήθειες.

Οι πολιτικές παρεμβάσεις σε θέματα καθημερινής εργασίας και διαχείρισης είναι προέκταση καθιερωμένων πρακτικών στα γενικότερα ζητήματα και του πελατειακού πολιτικού συστήματος, που αποτελεί μεγάλη παράδοση στην Ελλάδα. Η σημαντικότερη συνεισφορά και επιτυχία ενός συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης στις ΔΕΚΟ, είναι η ανάθεση ευθύνης των επιχειρήσεων στους διευθύνοντες συμβούλους και όχι στους πολιτικούς προϊσταμένους τους. Επιπλέον, η μονοπωλιακή θέση ορισμένων ΔΕΚΟ σε στρατηγικούς τομείς, όπως η ενέργεια και οι τηλεπικοινωνίες, είχε οδηγήσει σε πλαστή κερδοφορία. Η σπατάλη των πόρων, η αδιαφάνεια, η έλλειψη οποιασδήποτε αξιολόγησης των εργαζομένων, αλλά και των διοικήσεων δημιούργησαν γενεές προβληματικών δημοσίων επιχειρήσεων (π.χ. Ολυμπιακή, ΟΣΕ) και έφεραν σε αδιέξοδο όχι μόνο τις εταιρείες και τους εργαζομένους, αλλά και ολόκληρη την κοινωνία. Έτσι, οι δραματικές ελλείψεις εταιρικής διακυβέρνησης καταλήγουν σε μεγάλες επιβαρύνσεις για τους φορολογουμένους.

Η εφαρμογή των κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης στις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς (ΔΕΚΟ) καθίσταται επιτακτική ανάγκη μέσα στο σύγχρονο πλαίσιο ανταγωνισμού και διεθνοποίησης των αγορών. Σήμερα, υπάρχουν 49 ΔΕΚΟ, των οποίων τα αποτελέσματα παρακολουθεί το Υπουργείο Οικονομικών. Από αυτές, 11 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, 15 μεγάλες μη εισηγμένες, 13 μικρές μη εισηγμένες και 10 Οργανισμοί Λιμένων. Όπως είναι κατανοητό, υπάρχει μεγάλη πανσπερμία και ανομοιογένεια ανάμεσα στις ΔΕΚΟ και υπάρχει πάντα η ανάγκη για προσδιορισμό και οριοθέτηση των επιχειρήσεων και οργανισμών που ανήκουν στο Δημόσιο, καθώς και ανάγκη για συγχώνευσή τους και εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου για πιο αποτελεσματική λειτουργία τους.

Η αποτελεσματική λειτουργία των ΔΕΚΟ κρίνεται αναγκαία σήμερα, αφενός διότι οι καταπτώσεις των εγγυήσεων ΔΕΚΟ αναγράφονται αναλυτικά στο δημόσιο χρέος και αφετέρου, γιατί σύμφωνα με τους νέ-

ους κανόνες της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, πρέπει να καταγράφονται και στο έλλειμμα. Κατά συνέπεια, οι υπερβάσεις των δανειακών αναγκών των δημοσίων επιχειρήσεων επηρεάζουν άμεσα και τη στατιστική εμφάνιση του δημοσιονομικού αποτελέσματος και του δημοσίου χρέους. Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι το χρέος των ΔΕΚΟ το 2005 ξεπέρασε τα 12 δισ. Ευρώ και έχει σημειώσει μια αύξηση κατά 30% τα τελευταία δύο χρόνια. Αντί, λοιπόν, να δίνουν αναπτυξιακή δυναμική στην οικονομία, έχουν εξελιχθεί σε τροχοπέδη.

Επίσης, έχει προκύψει ότι το μεγαλύτερο μέρος των πληθωριστικών πιέσεων στην οικονομία προέρχεται από τη δυσλειτουργία του δημόσιου τομέα. Αυτό συμβαίνει κατ' αρχάς μέσω των μεγάλων αυξήσεων στους έμμεσους φόρους (η πιο πρόσφορη πηγή άντλησης πόρων για την κάλυψη των ελλειμμάτων) και κατά δεύτερον, το υψηλό κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος (κυρίως κατά το κύριο μέρος που προέρχεται από το δημόσιο τομέα).

Τις τελευταίες δεκαετίες έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις ΔΕΚΟ. Έχουν συσταθεί ομάδες εργασίας από εμπειρογνώμονες, ειδικούς επιστήμονες και με την ευρύτερη συμμετοχή των κοινωνικών ομάδων. Το ζητούμενο ήταν στη συγκεκριμένη περίπτωση η διατύπωση κάποιων προτάσεων για την πολιτική εκσυγχρονισμού των Δημοσίων Επιχειρήσεων (ΔΕΚΟ). Μπορούμε να ξεχωρίσουμε την επιστημονική προσπάθεια του 1987, που έθιξε θέματα όπως: ιδιοκτησία των ΔΕΚΟ, ο επιχειρησιακός ρόλος και το περιεχόμενο δραστηριότητας των δημοσίων επιχειρήσεων, η οικονομική αποτελεσματικότητα, η ισοδυναμία ιδιωτικών και δημοσίων επιχειρήσεων, ο προγραμματισμός συμμετοχής των εργαζομένων στο κράτος και των κοινωνικών φορέων, το επίπεδο παροχής υπηρεσιών, οι τρόποι διοίκησης - οργάνωσης, οι έλεγχοι, τα στελέχη τους, η εποπτεία κ.ά.

Μία εξίσου σημαντική προσπάθεια που κατέληξε και σε νομοθετική ρύθμιση έγινε και το 1996. Η ομάδα εργασίας του Υπουργεί-

ου Εθνικής Οικονομίας διαπίστωσε την αναγκαιότητα βελτίωσης των οικονομικών αποτελεσμάτων των ΔΕΚΟ και του θεσμικού πλαισίου μέσω της εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων διοίκησης και αύξησης της αποτελεσματικότητας και της ανταγωνιστικότητάς τους. Γι' αυτό κατέληξε στη διατύπωση κάποιων προτάσεων, που θα γίνουν νόμος αργότερα, και αναφέρονται:

- ▶ Διαμόρφωση επιχειρησιακών σχεδίων με ορίζοντα 3-5 έτη.
- ▶ Έλεγχος τριμηνιαίων και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων από τις ΔΕΚΟ
- ▶ Κάλυψη δαπανών κοινωνικού χαρακτήρα από το Δημόσιο
- ▶ Συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσώπων των εργαζομένων και των κοινωνικών φορέων (ΓΣΕΕ)
- ▶ Διορισμός του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Διοικητικού Συμβουλίου από την Κυβέρνηση με απαραίτητη έγκριση από την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής.

Οι παραπάνω μεταρρυθμίσεις άνοιξαν το δρόμο για τον εκσυγχρονισμό των ΔΕΚΟ και την εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο μέσω της σταδιακής αποκρατικοποίησής τους. Ο ΟΤΕ αποτέλεσε την πρώτη εταιρεία όπου το κράτος προχώρησε σε σταδιακή αποκρατικοποίηση και εισαγωγή στα ελληνικό και αμερικανικό χρηματιστήρια.

Πρόσφατα, ο ν. 3249/2005 καθορίζει την οργάνωση, λειτουργία, διοίκηση και εποπτεία των ΔΕΚΟ, στοχεύοντας στην εξυγίανση και στον εκσυγχρονισμό τους. Προχωρά σε ένα διαχωρισμό των Δημοσίων επιχειρήσεων σε τρία επίπεδα, τις εισηγμένες στο ΧΑΑ, τις μη εισηγμένες αλλά βιώσιμες και τις προβληματικές ΔΕΚΟ. Ειδικότερα, προβλέπει να εφαρμοσθούν οι αρχές της εταιρικής διακυβέρνησης, να εξορθολογιστεί η λειτουργία τους μέσω σύνταξης στρατηγικών και επιχειρησιακών σχεδίων και δημιουργίας εσωτερικού ελέγχου και αξιολόγησης, να ρυθμιστούν οι εργασιακές σχέσεις και να οριστούν οι υποχρεώσεις τους έναντι του δημοσίου και του κοινού. Συγκεκριμένα,

- ▶ Ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. των δημοσίων επιχειρήσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους εννέα.

- ▶ Ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος ορίζονται και παύονται αζημίως για το Δημόσιο με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του εποπτεύοντος τη δημόσια επιχείρηση υπουργού.

- ▶ Τίθεται ανώτατο όριο στις αμοιβές του Διοικητικού Συμβουλίου.

- ▶ Προβλέπεται η καθιέρωση εσωτερικού ελέγχου

- ▶ Καθορίζονται λεπτομερώς οι υποχρεώσεις των δημοσίων επιχειρήσεων για την κατάρτιση των στρατηγικών και επιχειρησιακών τους σχεδίων

- ▶ Ο κρατικός έλεγχος και η οικονομική εποπτεία των δημοσίων επιχειρήσεων ασκείται από τη Διυπουργική επιτροπή ΔΕΚΟ.

- ▶ Καθορίζονται κυρώσεις σε βάρος των δημοσίων επιχειρήσεων και των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του νόμου.

- ▶ Το πάσης φύσεως προσωπικό των δημοσίων επιχειρήσεων μπορεί να προσληφθεί με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας για δοκιμαστική περίοδο μέχρι 7 μηνών. Τόσο η πρόσληψη του προσωπικού όσο και η μετατροπή της σχετικής σύμβασης σε αορίστου χρόνου γίνεται από το ΑΣΕΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τις αρμοδιότητές του.

- ▶ Οι δημόσιες επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο τίθενται εκτός των διατάξεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

3. Μια πρώτη αξιολόγηση - προσέγγιση του ν. 3249/05

Η παγκοσμιοποίηση των αγορών, οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις σε συνδυασμό με την απελευθέρωση των αγορών και την κατάργηση των κρατικών μονοπωλίων, οδήγησαν στη διαμόρφωση ενός νέου πλαισίου λειτουργίας των ΔΕΚΟ.

Η ανάγκη μεταρρύθμισης και ενίσχυσης του ανταγωνισμού δεν σημαίνει τη γενικευμένη ιδιωτικοποίηση και απελευθέρωση, αλλά την επίτευξη καλύτερων οικονομικών και κοινωνικών αποτελεσμάτων. Δεν απο-

κλείει τη διατήρηση ισχυρών - αποτελεσματικών δημοσίων επιχειρήσεων.

Ο ν. 3249/05 σε συνδυασμό με τον πρόσφατο νόμο για την εταιρική διακυβέρνηση ν. 3016/2002 και τον ν. 2190/20 περί Ανωνύμων Εταιρειών, ευθυγραμμίζει ένα νομοθετικό πλαίσιο όπου η φιλοσοφία του ελέγχου και της διαφάνειας αποκτά έναν πιο καθορισμένο χαρακτήρα όχι μόνο στον ιδιωτικό αλλά και στον δημόσιο τομέα. Είναι πολύ σημαντικό οι κανόνες που υιοθετεί κάθε χώρα να είναι προσαρμοσμένοι στην ειδική πραγματικότητα και στις ανάγκες του εγχώριου οικονομικού περιβάλλοντος. Η ουσία της εφαρμογής ενός συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης είναι οι ΔΕΚΟ να μη συμμορφωθούν μόνο στο γράμμα του νόμου, αλλά να προχωρήσουν και ως προς το πνεύμα της εταιρικής διακυβέρνησης.

Μολονότι, με τον ν. 3249/2005 έχει γίνει μια σημαντική πρόοδος στη βελτίωση του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου για τις ΔΕΚΟ, υπάρχει πολύς δρόμος για να υιοθετήσουμε πρότυπα συστήματα εταιρικής διακυβέρνησης που χαρακτηρίζουν τις προηγμένες χώρες. Ο νέος νόμος φαίνεται ότι έχει εντοπίσει την ανάγκη παρέμβασης στη δομή και λειτουργία των ΔΕΚΟ. Παρόλο που οι μεταρρυθμίσεις που προτείνει είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, είναι ωστόσο αρκετά δειλές, αντιφατικές και σε μερικά σημεία περιορισμένης εμβέλειας.

Μια πρώτη κριτική είναι ότι ο ν. 3249/05 θα μπορούσε να βασισθεί περισσότερο στις κατευθυντήριες γραμμές ή, αλλιώς, στα πρότυπα βέλτιστης λειτουργίας των δημοσίων επιχειρήσεων που έχουν διατυπώσει ο ΟΟΣΑ, το ΔΝΤ και η Παγκόσμια Τράπεζα. Επίσης, εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα συστήματα εταιρικής διακυβέρνησης που έχουν για τις ΔΕΚΟ (State-Owned Enterprises) αναπτυγμένες χώρες, όπως η Σουηδία, η Φινλανδία, η Αυστραλία, η Ν. Ζηλανδία και ο Καναδάς.

Είναι απορίας άξιο ότι στον ν. 3249/05 γίνεται εκτενής αναφορά για το ρόλο της Διυπουργικής Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (ΔΕΔΕΚΟ) που θα έχει την ευθύνη έγκρισης της πολιτικής στρατη-

γικού και επιχειρηματικού σχεδιασμού, την εισοδηματική, την τιμολογιακή και δανειοληπτική πολιτική των ΔΕΚΟ, καθώς και την πολιτική θεσμικού εκσυγχρονισμού και λειτουργικής αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων και την πολιτική προσλήψεων (άρθρο 10). Σε ένα προηγμένο σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης όλες οι παραπάνω αρμοδιότητες είναι αποκλειστική ευθύνη του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Διοικητικού Συμβουλίου και όχι ενός κεντρικού κυβερνητικού κλιμακίου (πολιτικοί προϊστάμενοι, ειδικές γραμματείες). Το κράτος ως βασικός μέτοχος οφείλει να λειτουργεί μόνο εποπτικά και να συμμετέχει διά αντιπροσώπου στις γενικές συνελεύσεις, αλλά να μην ασκεί καμία παρεμβατική πολιτική στη λήψη αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, και να αποφεύγει με κάθε τρόπο να παρεμβαίνει στην καθημερινή λειτουργία των ΔΕΚΟ, που είναι αποκλειστική ευθύνη του επαγγελματικού management. Μία από τις βασικές οδηγίες του ΟΟΣΑ είναι να προτείνει στις κυβερνήσεις να διορίζουν ανεξάρτητα, εξωτερικά μέλη στα διοικητικά συμβούλια στις κρατικές επιχειρήσεις, δίνοντάς τους την αρμοδιότητα προσλήψεων και απολύσεων στη διοίκηση της εταιρείας. Σήμερα, οι δημόσιες επιχειρήσεις είναι εκτεθειμένες στο διεθνή ανταγωνισμό και το μείζον πρόβλημα είναι να αποκτήσουν ευέλικτες διοικήσεις και ικανά στελέχη και προσωπικό που θα τις βοηθήσουν να μειώσουν το κόστος λειτουργίας και να κρατήσουν τα μερίδιά τους στην αγορά. Η επιλογή τόσο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και του Διευθύνοντος Συμβούλου πρέπει να γίνεται με διαφανή, αδιάβλητα κριτήρια, βασισμένα στην πείρα, κατάρτιση, ικανότητες και τεχνογνωσία του. Ένα άλλο θέμα που δεν αντιμετωπίζει αποτελεσματικά ο ν. 3249/05 είναι το θέμα των αποδοχών αυτών που διοικούν τις ΔΕΚΟ. Η Κυβέρνηση πρέπει να προβληματιστεί για τους ανθρώπους που επιλέγει να διοικούν τις ΔΕΚΟ. Αντί να μειώνει τις αποδοχές στις ελλειμματικές (που χρειάζονται περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη ΔΕΚΟ αποτελεσματικό management) ή να τις κρατά στα όρια του πληθωρισμού, θα έπρεπε

αφενός να τις συνδέσει με τα αποτελέσματα χρήσης των εταιρειών και αφετέρου να κινηθεί στα ίδια επίπεδα που ισχύουν για τις αποδοχές των manager του ιδιωτικού τομέα. Για να προσελκύσει αξιόμαχα στελέχη, πρέπει να αποφύγει τις μισθολογικές αγκυλώσεις ορίζοντας ως ανώτατη αμοιβή «το μισθό του Προέδρου του Αρείου Πάγου». Για αυτό το λόγο πρέπει να θεσπίσει ανεξάρτητες επιτροπές καθορισμού αμοιβών των διευθυντικών στελεχών, που θα προκύπτουν σε συνάρτηση με τη γενικότερη απόδοση των εταιρειών που διευθύνουν. Επίσης, οι επιτροπές αυτές θα συντάσσουν προτάσεις για τη βελτίωση των υπάρχοντων προγραμμάτων κινήτρων (incentives schemes). Αποτελεί συγκριτικό μειονέκτημα το γεγονός ότι ο διορισμός προσωπικού γίνεται μέσα από δημόσιο διαγωνισμό και τις άκαμπτες διατάξεις του ΑΣΕΠ και απαιτείται τουλάχιστον μια διετία να ολοκληρωθεί. Δυστυχώς, για ακόμη μια φορά οι σημερινές διοικήσεις δεν έχουν λόγο ούτε στις προσλήψεις, τις μετακινήσεις, την αξιολόγηση, την επιβράβευση ή την επιβολή ποινών στο προσωπικό, γεγονός που οδηγεί στην αδυναμία διοίκησης, προγραμματισμού και τελικά στην απαξίωση της ίδιας της διοίκησης. Αυτή η «μακροχρόνια εξισωτική πολιτική», που έχει ακολουθηθεί για πολλές δεκαετίες, έχει καθλώσει όλες τις υγιείς δυνάμεις που υπάρχουν στο Δημόσιο τομέα. Μέχρι σήμερα οι υφιστάμενοι Γενικοί Κανονισμοί Προσωπικού (ΓΚΠ) προστατεύουν τα κεκτημένα διαφόρων ομάδων, περιλαμβάνουν δεσμευτικές ρήτρες και καθορίζουν συγκεκριμένες παροχές, με συνέπεια να ανεβάζουν απαγορευτικά το κόστος λειτουργίας των ΔΕΚΟ. Το κράτος πρέπει να προωθή τον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρήσεων και να αποφεύγει να ενισχύει ή να εξυπηρετεί τις ΔΕΚΟ εις βάρος της ελεύθερης οικονομίας είτε μέσω επιχορηγήσεων είτε με παροχή εγγυήσεων δανεισμού. Υποστηρίζεται ότι πολλές ΔΕΚΟ παρέχουν «δημόσια αγαθά» και κατά συνέπεια, προκειμένου να είναι βιώσιμες, απαιτούνται ενισχύσεις. Το ποια αγαθά αναγνωρίζουμε ως «δημόσια αγα-

θά» είναι κάτι που μεταβάλλεται με το χρόνο, διότι η τεχνολογική εξέλιξη δημιουργεί δυναμικές καταστάσεις που μεταβάλλουν τις επικρατούσες. Το δημόσιο πρέπει να είναι σε θέση να προμηθεύεται τις υπηρεσίες του από περισσότερους αποτελεσματικούς παραγωγούς ανεξάρτητα εάν είναι ΔΕΚΟ ή ιδιωτικές εταιρείες. Αυτονόητο είναι ότι από τη διαδικασία αυτή θα εξαιρεθούν οι ΔΕΚΟ που λειτουργούν σε αγορές που είναι πολύ δύσκολο να αναπτυχθούν συνθήκες ανταγωνισμού.

Στο δυναμικό και διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, ο ν. 3249/05 επιτελεί μια σημαντική τομή στο θέμα των εργασιακών σχέσεων με διάθεση να αλλάξει το εργασιακό καθεστώς, αφού με νομοθετική ρύθμιση θεσπίζει την κατάργηση της μονιμότητας για τους νεοεισερχόμενους υπαλλήλους και μετατρέπει τις συμβάσεις από μόνιμου χαρακτήρα σε αορίστου χρόνου, ενώ το προσωπικό προσλαμβάνεται δοκιμαστικά για επτά μήνες. Επιπλέον, προς τη σωστή κατεύθυνση είναι η καθιέρωση εσωτερικού ελέγχου και η εφαρμογή των τριμηνιαίων λογιστικών καταστάσεων και των Διεθνών Λογιστικών προτύπων στις ΔΕΚΟ, όταν τα προηγούμενα χρόνια πολλές ΔΕΚΟ δεν συνέτασσαν ισολογισμό, αλλά έναν ετήσιο απολογισμό.

Σήμερα, είναι αναγκαία η αλλαγή νοοτροπίας των εργαζομένων στις ΔΕΚΟ στον τρόπο εργασίας, στην αντιμετώπιση του κοινού, τις σχέσεις μεταξύ τους και απέναντι στον εργοδότη τους. Οι ΔΕΚΟ έχουν χάσει τον προσανατολισμό τους, που είναι να υπηρετούν τον πολίτη και να έχουν θετική συνεισφορά στην οικονομία. Για αυτό το λόγο, πρέπει οι ΔΕΚΟ να λειτουργήσουν αυστηρά ως Ανώνυμες Εταιρείες, να αναθεωρήσουν και να εκσυγχρονίσουν τους κανονισμούς λειτουργίας τους, να αποκτήσουν ευελιξία στις εργασιακές σχέσεις, να πατάξουν τη γραφειοκρατία και να επιδιώξουν σύμπραξη με τον ιδιωτικό τομέα για την καλύτερη αξιοποίηση των περιουσιακών τους στοιχείων. Αυτό προϋποθέτει την αλλαγή νοοτροπίας των εργαζομένων και δημιουργία νέας κουλτούρας στις Δημόσιες επιχειρήσεις. ■

ΘΕΩΡΙΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Η Εναλλακτική Προσέγγιση Στη Σύγχρονη Θεωρία Του Χαρτοφυλακίου

ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ των θεωρητικών της Χρηματοοικονομικής Επιστήμης να καταγράψουν, να περιγράψουν και κατ' επέκταση να προβλέψουν την πορεία των αγορών κεφαλαίου και χρήματος, έχει αναπτυχθεί πλήθος θεωριών βασισμένων σε μαθηματικά υποδείγματα και πολύπλοκα οικονομετρικά μοντέλα. Στο επίκεντρο των εν λόγω προσεγγίσεων βρίσκεται η Σύγχρονη Θεωρία του Χαρτοφυλακίου (Modern Portfolio Theory). Παράλληλα, καθώς ακόμα και τα πιο πολύπλοκα μοντέλα αποδεικνύεται ότι μπορούν να αποτυπώσουν μέρος μόνο της πολυπλοκότητας των αγορών και της ψυχολογίας των επενδυτών, αναπτύχθηκε μια σειρά θεωριών οι οποίες, υιοθετώντας ποιοτικά κυρίως και όχι ποσοτικά δεδομένα, προσπαθούν να προχωρήσουν ένα βήμα από εκεί που αποτυγχάνουν τα μαθηματικά: Οι θεωρίες Συμπεριφοράς (Behavioural Finance).

Η Σύγχρονη Θεωρία του Χαρτοφυλακίου στηρίζεται στην υπόθεση ότι οι επενδυτές δεν επηρεάζονται από την ψυχολογία τους, αλλά λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις στηριζόμενοι στη «λογική», δηλαδή στις παραδοσιακές χρηματοοικονομικές θεωρίες (Standard Finance).

Πιο συγκεκριμένα, η θεωρία αυτή στηρίζεται στις κάτωθι βασικές υποθέσεις / παραδοχές:

- ▶ Οι επενδυτές εξετάζουν τις επενδύσεις στα πλαίσια του συνολικού τους χαρτοφυλακίου (διαφοροποίηση του κινδύνου - diversification).
- ▶ Η ανάληψη επιπλέον επενδυτικού κινδύνου είναι ανάλογα συνδεδεμένη με την απαίτηση για επιπλέον απόδοση.

Των Οικονομολόγων

ΤΕΚΙΡΔΑΓΛΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑΣ

ΑΡΝΑΟΥΤΟΠΟΥΛΟΥ ΔΙΟΝΥΣΗ

(αποστροφή κινδύνου - risk aversion).

- ▶ Οι επενδυτές λαμβάνουν «λογικές» επενδυτικές αποφάσεις (αναλύουν τις προσλαμβάνουσες πληροφορίες και επενδύουν βάσει αυτών).
- ▶ Οι επενδυτές δεν πέφτουν σε συστηματικά λάθη (systematic errors).

Η βασική αδυναμία των παραπάνω υποθέσεων είναι ότι στην πραγματική ζωή, όπως έχει παρατηρηθεί, οι επενδυτές πολλές φορές λειτουργούν παρορμητικά και «παράλογα» σε σχέση με αυτά που ορίζουν οι παραδοσιακές θεωρίες και κάνουν συστηματικά λάθη. Η συμπεριφορά τους χαρακτηρίζεται από ριψοκίνδυνες αποφάσεις παρά από αποστροφή κινδύνου. Ακόμη, πολλές φορές εξετάζουν μεμονωμένα τις επενδύσεις και όχι στα πλαίσια της διαφοροποίησης μέσω του συνολικού τους χαρτοφυλακίου.

Εξαιτίας της αναποτελεσματικότητας των παραπάνω μοντέλων - και της Σύγχρονης Θεωρίας του Χαρτοφυλακίου - να ερμηνεύσουν πραγματικές συνθήκες αγορών που έχουν καταγραφεί παγκοσμίως, αναπτύχθηκαν οι θεωρίες Συμπεριφοράς. Αυτές εξετάζουν τον τρόπο που οι «αμυντικοί μηχανισμοί» του εγκεφάλου οδηγούν τους επενδυτές στη λήψη αποφάσεων που έρχονται σε σύγκρουση με τις υποθέσεις των παραδοσιακών θεωριών της χρηματοοικονομικής.

Καθώς θα παρατίθενται συνοπτικά οι διάφορες θεωρίες Συμπεριφοράς, θα γίνεται σαφής η μεταξύ τους σύνδεση. Από την άλλη πλευρά, αναπόφευκτοι είναι οι συνειρμοί σύνδεσης των θεωριών αυτών με την εμπειρία που αποκομίστηκε από τις Κεφαλαιαγορές του κόσμου στην αρχή τις νέας χιλιετίας και, βεβαίως, από τη Σοφοκλέους του 1999.

A. Η Θεωρία Της Ακρίβειας Και Της Σπουδαιότητας Των Πληροφοριών

Οι επενδυτές πρέπει να αναλύουν την ακρίβεια και την ορθότητα των πληροφοριών που λαμβάνουν και να επενδύουν βάσει αυτών. Στην πραγματικότητα, οι πληροφορίες είναι σπάνια ακριβείς και ορθές.

Παρ' όλα αυτά, προσλαμβάνονται ως τέτοιες και οδηγούν σε λανθασμένες επενδυτικές αποφάσεις.

Για παράδειγμα, πολλοί επενδυτές αξιολογούν γενικές και ασαφείς πληροφορίες σχετικά με τη συνεργασία ή την επέκταση των εργασιών μιας εταιρείας με πολύ συγκεκριμένο τρόπο, μετουσιώνοντάς τες σε ακριβείς προβλέψεις για τα οικονομικά αποτελέσματα. Τόσο η αξιοπιστία της πηγής της πληροφορίας όσο και ο μηχανισμός «μετατροπής» της σε ακριβή οικονομική πρόβλεψη αγνοούνται πλήρως.

B. Η Θεωρία Της Υπερβάλλουσας Αυτοπεποίθησης

Σε άμεση συνάρτηση με την προηγούμενη θεωρία και σύμφωνα με τη Θεωρία της Υπερβάλλουσας Αυτοπεποίθησης, οι επενδυτές έχουν την πεποίθηση ότι τόσο οι πληροφορίες που οι ίδιοι κατέχουν όσο και οι αναλυτικές και κριτικές

τους ικανότητες είναι καλύτερες του μέσου όρου. Πιστεύοντας ότι μπορεί να προβλέψει το μέλλον, ο επενδυτής καταφεύγει σε συχνές αγοραπωλησίες, αυξάνοντας έτσι δραματικά τα κόστη συναλλαγής. Ως αποτέλεσμα τούτου, συχνά εξανεμίζονται τα όποια κεφαλαιακά κέρδη των επενδύσεων.

Επιπλέον, οι επενδυτές που χαρακτηρίζονται από υπερβολική αυτοπεποίθηση, συχνά πωλούν νωρίς επενδύσεις που συνεχίζουν να αποδίδουν υψηλά, ενώ διακρατούν άλλες που συνεχίζουν να τους προκαλούν ζημιές.

Ένας επενδυτής με υπερβάλλουσα αυτοπεποίθηση χαρακτηρίζεται από άγνοια της πολυπλοκότητας και της πολυδιάστατης φύσης των επενδυτικών αποφάσεων, καθώς υποτιμά την αβεβαιότητα και την ανακρίβεια των προβλέψεων που ο ίδιος κάνει.

Αποτέλεσμα όσων περιγράφονται ανωτέρω είναι ο επενδυτής να διαμορφώνει χαρτοφυλάκια που χαρακτηρίζονται από υπερβολική ανάληψη κινδύνου, καθώς και από ελλιπή διαφοροποίηση.

Γ. Η θεωρία των σημείων αναφοράς

Μια πολύ συχνά εμφανιζόμενη θεωρία συμπεριφοράς είναι αυτή που σχετίζεται με κάποιο συγκεκριμένο σημείο αναφοράς. Αυτό συμβαίνει όταν οι επενδυτές αξιολογούν μια επένδυση, όχι στα πλαίσια της συμμετοχής της στην απόδοση του συνολικού τους χαρτοφυλακίου, αλλά σε σύγκριση με κάποιο συγκεκριμένο σημείο αναφοράς.

Για παράδειγμα, πολλοί επενδυτές διακρατούν μια μετοχή περιμένοντας να φτάσει η τιμή της στο μέγιστο της χρονιάς, θεωρώντας ότι η πώλησή της σε τιμή κατώτερη αυτής αποτελεί ζημιογόνο επενδυτική απόφαση. Στο μυαλό τους, σημείο αναφοράς και καταξίωσης είναι η επίτευξη του μέγιστου κέρδους και αγνοούν ότι με τον τρόπο αυτό οδηγούνται πιθανώς στη διακράτηση επενδύσεων ζημιογόνων για το σύνολο του χαρτοφυλακίου.

Παράδειγμα:

Έστω ένας επενδυτής έχει να επιλέξει μεταξύ δύο εναλλακτικών τοποθετήσεων των χρημάτων του:

- Η επιλογή Α θα του αποδώσει 20.000 ευρώ με μηδενικό κίνδυνο, απόδοση που είχε το χαρτοφυλάκιό του και την προηγούμενη χρονιά.
- Η επιλογή Β έχει ίσες πιθανότητες (50%) να αποδώσει είτε 10.000 ευρώ είτε 30.000 ευρώ.

Όπως γίνεται εύκολα κατανοητό, και οι δύο επενδύσεις προσφέρουν την ίδια αναμενόμενη απόδοση (επιλογή Β: $50\% \times 10.000 + 50\% \times 30.000 = 20.000$ euro), αλλά η επιλογή Β έχει αυξημένο κίνδυνο, καθώς η επιλογή Α αποτελεί επένδυση εγγυημένης απόδοσης. Έχοντας ως σημείο αναφοράς τη «βέβαιη» απόδοση της προηγούμενης χρονιάς, ο επενδυτής είναι διατεθειμένος να διακινδυνέψει προκειμένου να επιτύχει το κέρδος των 30.000 ευρώ και επιλέγει την επένδυση Β. Καθώς θεωρεί δεδομένη την επίτευξη κέρδους ίσου με αυτό της περασμένης χρονιάς, λαμβάνει μια επενδυτική απόφαση που έρχεται σε αντίθεση με τη Σύγχρονη Θεωρία του Χαρτοφυλακίου:

Μεταξύ δύο επενδύσεων με ίση αναμενόμενη απόδοση, επιλέγει αυτήν με τον υψηλότερο κίνδυνο.

Δ. Η θεωρία της Συγκαταβατικότητας

Στην επενδυτική πρακτική έχει αποδειχτεί ότι πολύ συχνά οι επενδυτικές αποφάσεις λαμβάνονται σε σχέση με τα συναισθήματα που προκαλούν σε αυτούς που τις λαμβάνουν. Σύμφωνα με τη θεωρία της Συγκαταβατικότητας, οι επενδυτές επηρεάζονται άμεσα από αυτά τους τα συναισθήματα (απογοήτευση, ικανοποίηση) και δρουν υποκινούμενοι από την επήρεια αυτή. Για παράδειγμα, τα συναισθήματα αυτά είναι ιδιαίτερα έντονα σε περιόδους ανακοίνωσης οικονομικών αποτελεσμάτων εταιρειών, καθώς οι επενδυτές αισθάνονται άμεσα

υπεύθυνοι για τις επιπτώσεις στις επενδυτικές τους επιλογές: Όταν τα νέα είναι θετικά οι επενδυτές προβαίνουν σε άμεσες και βιαστικές, συχνά, ρευστοποιήσεις, επιδιώκοντας την επιβράβευση και την ικανοποίηση από τις επενδυτικές τους επιλογές. Στην αντίθετη περίπτωση, προβαίνουν σε υπερβολική διακράτηση, προσπαθώντας να αποφύγουν να βιώσουν το συναίσθημα της απογοήτευσης και της αποτυχίας.

Από την άλλη πλευρά, όταν οι πληροφορίες δεν αφορούν σε συγκεκριμένες επενδύσεις αλλά συνδέονται με τη γενικότερη πορεία της οικονομίας, η στάση των επενδυτών είναι διαφορετική: Αισθανόμενοι ότι σε τέτοιες περιπτώσεις δεν έχουν οι ίδιοι τον έλεγχο της κατάστασης, δεν προκαλούνται σε αυτούς αρνητικά ή θετικά συναισθήματα για τις επενδυτικές τους επιλογές και συγκαταβαίνοντας δρουν ανάλογα με τη φύση και το είδος των πληροφοριών που λαμβάνουν.

Ε. Η θεωρία της Γνωστικής Ασυμφωνίας

Σύμφωνα με την επιστήμη της ψυχολογίας, η γνωστική ασυμφωνία λαμβάνει χώρα όταν οι πράξεις ενός ατόμου έρχονται σε αντίθεση με τις ιδέες του. Τα άτομα τείνουν να επιζητούν τη συνέπεια μεταξύ των δύο, οπότε προσπαθούν να αποφύγουν τη γνωστική ασυμφωνία. Η γνωστική ασυμφωνία αποφεύγεται είτε με αλλαγή συμπεριφοράς (προκειμένου να συμφωνεί με τις ιδέες/πεποιθήσεις) είτε με αλλαγή των ιδεών (προκειμένου να συμφωνούν με τη συμπεριφορά).

Με τον ίδιο τρόπο που τα άτομα γενικότερα προσπαθούν να αποφύγουν τη γνωστική ασυμφωνία, οι επενδυτές κάνουν το ίδιο αγνοώντας ασυναίσθητα τις διδαχές και τις εμπειρίες του παρελθόντος. Για παράδειγμα, οι περισσότεροι επενδυτές έχουν την πεποίθηση ότι είναι επιτυχημένοι. Αν η προηγούμενη επενδυτική τους εμπειρία έρχεται σε αντίθεση με αυτήν την πεποίθηση, τότε λαμβά-

νει χώρα η γνωστική ασυμφωνία. Προσπαθώντας να συντηρήσουν στο μυαλό τους την εικόνα του επιτυχημένου επενδυτή, τα άτομα αγνοούν τις μνήμες εκείνες και τις εμπειρίες που καταρρίπτουν την πεποίθηση της επιτυχίας. Με τον τρόπο αυτό οι επενδυτές υποτιμούν τη σημασία των λαθών του παρελθόντος, ενώ ταυτόχρονα υπερεκτιμούν τις ικανότητές τους σχετικά με τις μελλοντικές επενδυτικές τους επιλογές.

ΣΤ. Η Θεωρία της Αντιπροσωπευτικότητας

Η συγκεκριμένη θεωρία αναφέρεται στην τάση των ατόμων να απλοποιούν τις καταστάσεις άρα και τις αποφάσεις που σχετίζονται με αυτές, αντιμετωπίζοντας συγκεκριμένα γεγονότα ή χαρακτηριστικά ως αντιπροσωπευτικά μελλοντικών επιτυχιών ή αποτυχιών. Έτσι, πολύ συχνά οι επενδυτές θεωρούν δεδομένο ότι μια «καλή εταιρεία» αποτελεί απαραίτητα ελκυστική επενδυτική επιλογή. Κάτω από το συγκεκριμένο πρίσμα επιλέγονται μετοχές εταιρειών με υψηλή κερδοφορία, θεωρώντας ότι αυτές αντιπροσωπεύουν τις μεγαλύτερες επενδυτικές ευκαιρίες.

Με τον τρόπο αυτό αγνοείται παντελώς αυτό που η έρευνα έχει επανειλημμένως αποδείξει: Οι μετοχές εταιρειών με υψηλή κερδοφορία στο παρελθόν, για μεγάλο χρονικό διάστημα παρουσιάζουν αποδόσεις κατώτερες της αγοράς, καθώς η κερδοφορία τους έχει ήδη προεξοφληθεί και αποτυπωθεί στην τιμή των μετοχών τους.

Ένα άλλο παράδειγμα της θεωρίας της Αντιπροσωπευτικότητας είναι αυτό που οι τεχνικοί αναλυτές αποκαλούν «επένδυση στην τάση» (momentum investing).

Με άλλα λόγια, πρόκειται για την τάση των επενδυτών να επιλέγουν μετοχές που εμφάνισαν υψηλές αποδόσεις στο άμεσο παρελθόν. Και στην περίπτωση αυτή η έρευνα έχει αποδείξει ότι οι προηγούμενες αποδόσεις σε καμιά περί-

πτωση δεν διασφαλίζουν τη μελλοντική απόδοση της επένδυσης.

Ζ. Η Θεωρία της Εξοικείωσης

Ένα πολύ συχνό φαινόμενο που παρατηρείται στη συμπεριφορά των επενδυτών είναι η τάση τους να επιλέγουν επενδύσεις που σχετίζονται άμεσα με εταιρείες με τις οποίες αισθάνονται εξοικείωση, χρησιμοποιώντας το χαρακτηριστικό αυτό ως καταλυτικό παράγοντα των επενδυτικών τους επιλογών. Επενδύοντας σε μετοχές εταιρειών τις οποίες ο επενδυτής αισθάνεται ότι «γνωρίζει» καλά, δημιουργεί τεχνηέντως την αίσθηση της ασφάλειας και του ελέγχου του επενδυτικού κινδύνου.

Στην πραγματικότητα, τα πράγματα είναι διαφορετικά: Οι επενδυτές διαμορφώνουν χαρτοφυλάκια με ανεπαρκή διαφοροποίηση και, ως εκ τούτου, με αυξημένο επενδυτικό κίνδυνο.

Επιλέγουν κυρίως μικρές τοπικές εταιρείες, που πιστεύουν ότι γνωρίζουν καλά, ή μεγάλες εγχώριες εταιρείες με ισχυρή φήμη. Από την άλλη πλευρά, αγνοούν τις επενδυτικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται στις διεθνείς αγορές, καθώς αισθάνονται άβολα να επενδύσουν σε άγνωστες και μη οικείες σε αυτούς εταιρείες. Τέλος, είναι πολύ συχνό το φαινόμενο οι εργαζόμενοι μιας επιχείρησης να επενδύουν ένα μεγάλο μέρος του χαρτοφυλάκιού τους στη μετοχή της επιχείρησης στην οποία εργάζονται. Με τον τρόπο αυτό προκαλείται αναποτελεσματική αύξηση του επενδυτικού κινδύνου του χαρ-

τοφυλάκιου, με δύο τρόπους ταυτόχρονα:

- ▶ Μέσω της ελλιπούς διαφοροποίησης (συγκέντρωσης μεγάλου ποσοστού σε μία μετοχή) και
- ▶ Μέσω της σύνδεσης τόσο του εισοδήματός τους όσο και των αποταμιεύσεών τους με την ίδια πηγή κεφαλαίου.

Όπως γίνεται αντιληπτό από τη συνοπτική παράθεση των ανωτέρω, στις θεωρίες Συμπεριφοράς ο ψυχολογικός παράγοντας διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο και επηρεάζει καταλυτικά την επενδυτική συμπεριφορά. Φαίνεται ότι στις περισσότερες περιπτώσεις οι επενδυτές οδηγούνται σε παρορμητικές και συχνά λανθασμένες επενδυτικές κινήσεις, εξαιτίας κυρίως της υπερεκτίμησης των ατομικών τους ικανοτήτων και των ελλιών γνώσεών τους.

Η διαφοροποίηση των Θεωριών Συμπεριφοράς σε σχέση με τις παραδοσιακές θεωρίες της Χρηματοοικονομικής συνίσταται στο ότι επιλέγουν να αποδεχτούν την ύπαρξη «λαθών» στην ανθρώπινη συμπεριφορά, με τις όποιες διαστρεβλώσεις αυτή δημιουργεί στις αγορές, καταφέροντας έτσι να προσεγγίσουν καλύτερα και να ερμηνεύσουν «γνωστές» επενδυτικές συμπεριφορές των τελευταίων ετών, παρά να τις αγνοήσουν, δημιουργώντας μοντέλα ερμηνείας της επενδυτικής συμπεριφοράς που μπορεί μαθηματικά να είναι τέλεια, αλλά απέχουν σημαντικά από την αποτύπωση της πραγματικότητας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- The Psychology of Investing, 2nd edition, John Nofsinger (Prentice Hall, 2005).
- Handbook of the Economics of Finance, George M. Constantinides, Milton Harris, Rene Stulz (Elsevier Science B. V. , 2003)
- Irrational Exuberance, 2nd edition, Robert J. Shiller (Broadway Books, 2005)
- Investment Analysis and Portfolio Management, 6th edition, Frank K. Reilly, Keith C. Brown (Harcourt College Publishers, 2000).
- Investments, 2nd edition, Bodie, Kane, Markus Perrakis, Ryan, (IRWIN 1997).

Δημοκρατική Κίνηση Οικονομολόγων

είναι η άλλη επιλογή

Για ακόμη μία φορά, απευθυνόμενοι στους συναδέλφους, κρίνουμε απαραίτητο να αναφερθούμε στην αναγκαιότητα δημιουργίας κλίματος συνεννόησης και συνεργασίας για την υλοποίηση του οράματος που δεν είναι άλλο από την καταξίωση του Επαγγελματία Οικονομολόγου, από την ανάδειξη του Φορέα μας ως του κυριότερου οικονομικού Συμβούλου της Πολιτείας, του βασικού Επιστημονικού Οργανισμού αναβάθμισης και παραγωγής της Οικονομικής Σκέψης.

Αυτό, όπως κατ' επανάληψη έχουμε διατυπώσει και στο παρελθόν από αυτή εδώ τη στήλη, προϋποθέτει τη συσπείρωση όλων μας, προβάλλοντας μέσα από τη συμμετοχή, το διάλογο, τη διεκδίκηση, που κεντρικό σκοπό και στόχο θα έχει την επίλυση των προβλημάτων που χρόνια τώρα είχαν δημιουργήσει μια κατάσταση ακαμψίας και τέλματος στο Οικονομικό Επιμελητήριο.

Γεγονός είναι ότι κληρονομήσαμε μια κατάσταση πολύ δύσκολη.

Παράλληλα, καλούμαστε να δραστηριοποιηθούμε μέσα σε ένα εντελώς αρνητικό διεθνές περιβάλλον.

Καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε και να δώσουμε λύσεις σε επαγγελματικά ζητήματα, που όμως η φιλοσοφία και η προσπάθεια της κατοχύρωσής των, προσκρούει στις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή που αφορά στην εσωτερική αγορά υπηρεσιών.

Παρ' όλες τις δυσκολίες, αισθανόμαστε ικανοποίηση για το έργο μας.

Αισθανόμαστε ικανοποίηση, διότι ως Οικονομικό Επιμελητήριο:

- > Αποκαταστήσαμε χιλιάδες συναδέλφους Λογιστές - Φοροτεχνικούς, δίνοντάς τους το δικαίωμα αναβάθμισης της τάξης, βγάζοντάς τους από το καθεστώς ομηρίας που είχαν περιέλθει.
- > Βάλαμε τις βάσεις για την τροποποίηση του άρθρου 38 του Ν. 2873/2000.
- > Ξεκινήσαμε τις διαβουλεύσεις με τον Υπουργό Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για την κατοχύρωση του Οικονομολόγου στον Δημόσιο Τομέα.
- > Προγραμματίσαμε, και από τον Ιανουάριο του 2007 θα αρχίσουν να υλοποιούνται, σεμινάρια κατάρτισης και επιμόρφωσης σε όλη την Ελλάδα για τους συναδέλφους Λογιστές - Φοροτεχνικούς.
- > Σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ ξεκινάμε σεμινάρια επαγγελματικής κατάρτισης για τα μέλη του Οικονομικού Επιμελητηρίου πάνω σε βασικές δεξιότητες πληροφορικής.
- > Συνεργαζόμαστε με το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο, το Ινστιτούτο Ανατολικού Αιγαίου για την εκπόνηση προγραμμάτων της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης των Οικονομολόγων στα αντικείμενα οικονομολόγου μελετητή και αξιολογητή επενδύσεων.
- > Έχουμε εκπονήσει μια σειρά από μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες με πρόσφατες αυτές, την επιδότηση του επιτοκίου στις ΜΜΕ, τη δημιουργία εργαλείων για την αξιολόγηση επενδύσεων, τις Συμπράξεις μεταξύ του Ιδιωτικού και Δημόσιου Τομέα και ολοκληρώνεται η μελέτη για τις εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Είμαστε αποφασισμένοι να υλοποιήσουμε το πρόγραμμά μας, που αποσκοπεί στην αναβάθμιση του ρόλου του Οικονομικού Επιμελητηρίου και στην επαγγελματική αναγνώριση όλων των συναδέλφων Οικονομολόγων.

Πανελλήνια Αγωνιστική Συνδικαλιστική Κίνηση Οικονομολόγων και Συνεργαζόμενοι (ΠΑΣΚΟ-Σ)

Συνάδελφοι,

Επίκαιρο είναι το θέμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της σχέσης της με το Οικονομικό Επιμελητήριο, λόγω των πρόσφατων εκλογών που πραγματοποιήθηκαν για την ανάδειξη νέων «Τοπικών Αρχόντων».

Η ΠΑ.Σ.Κ.Ο, πέρα από την ιδεολογική της αρχή για μεταβίβαση πρόσθετων ουσιαστικών αρμοδιοτήτων και πόρων από την Κεντρική Εξουσία στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, θέλει σήμερα να ξαναφέρει στην επιφάνεια το θέμα της σχέσης του Ο.Ε.Ε. με την Τ.Α., τη συνεισφορά του στην αναβάθμισή της, ως όφειλε, και να απευθύνει μήνυμα και προτροπή στους νεοεκλεγέντες της 15ης Οκτωβρίου για στενότερη μόνιμη και ειλικρινή συνεργασία προς όφελος των πολιτών.

Ταυτόχρονα καλεί το Προεδρείο της Κεντρικής Διοίκησης να ενεργοποιηθεί άμεσα στο ζήτημα και να προκαλέσει την ευρύτερη δυνατή δέσμευση των υποψηφίων και του αρμοδίου Υπουργού για ενεργή εμπλοκή του Ο.Ε.Ε. στα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Επισημαίνουμε δύο κρισιμότατα σημεία υστέρησης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που άπτονται του γνωστικού μας αντικείμενου, αποτελούν δε σημείο τριβής μεταξύ των πολιτών των μικρών κοινωνιών, με συνέπεια την απαξίωση των Τοπικών εκπροσώπων και κατ' επέκταση του σπουδαιότατου θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης:

1. Η διαχείριση των οικονομικών των Δήμων δεν είναι η καλύτερη και μάλιστα σε μερικές περιπτώσεις είναι απαράδεκτη, σύμφωνα και με τις εκθέσεις των Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.
2. Οι περισσότερες αναπτυξιακές εταιρείες που συστάθηκαν από τους Δήμους λειτουργούν με προβλήματα. Αρκετές είναι ζημιογόνες και σε μερικές αμφισβητείται η αναπτυξιακή δραστηριότητά τους.

Βασικές αιτίες των παραπάνω είναι, κατά την άποψή μας, η ελλιπής ή η στρεβλή οργάνωση και η στελέχωση με μη εξειδικευμένο προσωπικό.

Το Ο.Ε.Ε. ως καθ' ύλην αρμόδιος φορέας μπορεί και πρέπει να συμμετάσχει σε μια κεντρικά κατευθυνόμενη προσπάθεια για διασφάλιση ορθής και διαφανούς λειτουργίας. Τούτο μπορεί να γίνει με την απασχόληση στα αμιγώς οικονομικά θέματα αποκλειστικά συναδέλφων οικονομολόγων και ταυτόχρονα με τη συμμετοχή εξειδικευμένων μελών του Ο.Ε.Ε. σε ανεξάρτητες επιτροπές υποστήριξης και ελέγχου.

Προτείνουμε και διεκδικούμε:

1. Τη στελέχωση των ΟΤΑ με τον αναγκαίο αριθμό οικονομολόγων για διεκπεραίωση απ' αυτούς των εργασιών του γνωστικού τους αντικείμενου.
2. Την εξάπλωση παντού της διπλογραφικής μεθόδου λογιστικής παρακολούθησης των οικονομικών λειτουργιών.
3. Τη λειτουργία των Αναπτυξιακών Επιχειρήσεων με οικονομικά κριτήρια με την ουσιαστική συμμετοχή εξειδικευμένων Οικονομολόγων.
4. Τη θεσμοθέτηση εκπροσώπησης του Ο.Ε.Ε. σε όλους τους Οργανισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΚΙΝΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Συνάδελφε Οικονομολόγε,

Το Υπουργείο Οικονομικών αρνείται να καταργήσει το άρθρο 38 του Ν. 2873/2000.

Δεν προχωρά στην υλοποίηση της πρότασής μας, να συνδέσει το μητρώο του Ο.Ε.Ε. (Λογιστών - φοροτεχνικών) με το TAXIS ώστε η υποβολή των οικονομολογικών εργασιών να γίνεται μέσω της νέας τεχνολογίας.

Είναι δέσμιο αγκυλώσεων και ομάδων σε βάρος του οικονομολογικού επαγγέλματος, της εξυπηρέτησης των επιχειρήσεων και των εσόδων του ελληνικού δημοσίου.

Η Ανεξάρτητη Κίνηση Οικονομολόγων Ελλάδας απαιτεί:

- την άμεση κατάργηση των ορίων του άρθρου 38 του Ν. 2873/2000 και την υποχρεωτική υπογραφή σε κάθε εργασία που σχετίζεται με το Οικονομολογικό Επάγγελμα
- τη σύνδεση του μητρώου του Λογιστή - Φοροτεχνικού (Λ/Φ) του Ο.Ε.Ε. με τις δικτυακές πύλες του Υπ. Οικονομίας και Οικονομικών (taxis net, gsis, e-economia)
- την πιστοποίηση όλων των γραφείων, που νόμιμα κατέχουν άδεια Λ/Φ από το Ο.Ε.Ε.
- τον τερματισμό της παραοικονομίας στο χώρο του Οικονομολογικού επαγγέλματος, που ενίοτε γίνεται και με τις ευλογίες της εκάστοτε κυβέρνησης
- την ένταξη των νέων σε προγράμματα του ΟΑΕΔ για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας όπως οι απόφοιτοι ΤΕΙ και οι απόφοιτοι νομικών σχολών.

Η ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης προτείνει την κατάργηση των ελεγκτών του Ν. 2190 υποβαθμίζοντας το ρόλο των συναδέλφων, τερματίζοντας παράλληλα τα έσοδα του Ο.Ε.Ε. και το εισόδημα των συναδέλφων.

Μία υγιής κοινωνία απαιτεί τον έλεγχο και τη διαφάνεια.

Το Υπουργείο, γιατί άραγε τον καταργεί;

Θεωρούμε υποχρέωση και καθήκον μας να πρωτοστατήσουμε και καλούμε τους συναδέλφους να συστρατευτούν μαζί μας για:

- > την ανάκληση της ρύθμισης που καταργεί τον ελεγκτή του 2190
  - > τη διασφάλιση των εσόδων τόσο των συναδέλφων όσο και του Ο.Ε.Ε.
  - > την απαγόρευση των Ελεγκτικών εταιρειών και των Τραπεζών να ασκούν το επάγγελμα του Λογιστή - Φοροτεχνικού.
- Συνάδελφοι,
  - > Μόνο διεκδικώντας έχουμε τη δυνατότητα να αλλάξουμε τη ζωή μας.
  - > Η απραξία υποθηκεύει τη δουλειά μας, το μέλλον μας και την υπόστασή μας.
  - > Η ανοχή μας στην πολιτική ηγεσία και σε όσους την ακολουθούν έχει τα όριά της και την ημερομηνία λήξης της.

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΥΓ. : Αγαπητοί Συνάδελφοι, θέλουμε να γνωρίζετε ότι οι προτάσεις σας και οι απόψεις σας πάνω σε οποιοδήποτε θέμα είναι πάντα ευπρόσδεκτες στην ιστοσελίδα μας, www.akioe.gr και μέσω e-mail στο info@akioe.gr.

Δ/ση Ιστοσελίδας της Ανεξάρτητης Κίνησης Οικονομολόγων Ελλάδας:

WWW.akioe.gr

Ενωμένη Παράταξη Οικονομολόγων
Ε.Π.Ο.

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΣΤΟ ΣΚΑΜΝΙ

Η αδικία που για χρόνια τώρα ταλαιπωρούσε τους νέους οικονομολόγους, επιτέλους πήρε τέλος με το νέο νόμο 3470/06.

Η νέα κεντρική διοίκηση, έστω και με αρκετή καθυστέρηση, έδωσε τη λύση και πιστεύουμε ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα θα έχουν λάβει όλοι τις άδειες που τους αναλογούν.

Εμείς δεν καυχιόμαστε ότι αυτό αποτελεί επιτυχία, γιατί αποτελούσε υποχρέωση των διοικούντων το οικονομικό επιμελητήριο εδώ και πολλά χρόνια, απλά ενώσαμε τη φωνή μας με την αγωνία των νέων παιδιών και το ζητήσαμε επίμονα αμέσως μετά τις εκλογές και ίσως να συμβάλαμε με τη μικρή μας δύναμη. Δεν σταματάμε, όμως, εδώ.

Τα χρόνια που πέρασαν υπάρχουν υποψίες και μισόλογα ότι δόθηκαν χιλιάδες παράνομες άδειες Α' τάξης σε ανθρώπους που δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις και έτσι η υποτιθεμένη τακτοποίηση θα μείνει χωρίς αντικείμενο για τους νέους οικονομολόγους, που περιμένοντας χρόνια τώρα έχαναν τις δουλειές τους για να τις κερδίζουν όσοι είχαν τις προσβάσεις και έπαιρναν άδειες από το παράθυρο, και σήμερα με την άδεια στο χέρι θα αντιμετωπίσουν τον αθέμιτο ανταγωνισμό.

Τα πράγματα είναι απλά και η πρότασή μας επίσης, να ελεγχθούν όλες οι άδειες Α' τάξης από την επιτροπή διαφάνειας, να ακυρωθούν όσες από αυτές είναι παράνομες και αυτοί που τις έδωσαν να καθίσουν στο σκαμνί για να μην επαναληφθούν φαινόμενα τέτοιου είδους στο μέλλον.

Έχουμε ξαναπεί ότι μη πτυχιούχοι που είχαν δικαίωμα Α' τάξης με τις μεταβατικές διατάξεις του Π.Δ. 340/98 είναι στη σύνταξη ή στο νεκροταφείο.

Ας ξεκινήσουμε, λοιπόν, με τα απλά και με σεβασμό ακόμα και στους μη πτυχιούχους, γιατί και εκεί οι περισσότεροι είναι άνθρωποι με αξιοπρέπεια και δεν ζήτησαν περισσότερο από την άδεια που δικαιούνται (Γ' τάξη), ενώ κάποιοι συνάδελφοί τους των ιδίων προσόντων έχουν Α' τάξη.

Άμεση λύση επίσης, πρέπει να δοθεί με την κατάργηση του περίφημου άρθρου 38 που ανοίγει ένα μεγάλο παράθυρο στον περιορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των οικονομολόγων φοροτεχνικών. Εμείς έχουμε προτείνει και το επαναλαμβάνουμε, να κατέβει στο όριο των βιβλίων Α' κατηγορίας (100.000 ευρώ σήμερα) και μέχρι εκεί να δίδεται η άδεια Δ' τάξης που στην πράξη έχει καταργηθεί.

Τέλος, θα πρέπει να υπάρξει ηλεκτρονική σύνδεση με τη ΓΓΠΣ, προκειμένου να ελέγχονται οι υπογραφές των φοροτεχνικών, για να έχουν νόημα όλα τα προηγούμενα.

Ας τολμήσει, λοιπόν, η νέα διοίκηση κι εμείς θα είμαστε στο πλευρό της.

Συνεργασία Ενότητα Παρέμβαση - Οικονομολόγων (ΣΕΠ-Ο)

Συναδέλφισσες - Συνάδελφοι,

Πέρασαν 4 μήνες από την τελευταία επικοινωνία μας μέσα από το περιοδικό, αλλά οι παρεμβάσεις και επιστημονικές μας δυστυχώς δεν εισακούστηκαν και συνεχίζουμε στην ίδια κατεύθυνση.

• Παρά τις επιστημονικές μας στην Κεντρική Διοίκηση, αλλά και στη Συνέλευση της Αντιπροσωπείας, η πλειοψηφία της Κεντρικής Διοίκησης συνεχίζει να θεωρεί ότι η εξωστρέφεια του Οικονομικού Επιμελητηρίου υπηρετείται από μία δαπανηρή παρουσία του Ο.Ε.Ε. με περίπτερο στην Έκθεση Θεσσαλονίκης, την εποχή που όλοι προβληματίζονται για την ανάγκη ύπαρξης περιπτερού των Οργανισμών, των φορέων του Δημοσίου και των επιστημονικών - συνδικαλιστικών φορέων σε μια εμπορική έκθεση, αντί της διοργάνωσης συνεδρίων - εκδηλώσεων - ημερίδων με τα ζητήματα που αφορούν στους οικονομολόγους.

• Πέρασε πάνω από ένας χρόνος από τη σύσκεψη που είχε διοργανωθεί με τους Πρυτάνεις ή τους Προέδρους των τμημάτων των Οικονομικών Πανεπιστημίων, στην οποία όλοι αναγνώρισαν την ανάγκη της συνεχούς συνεργασίας, αλλά δυστυχώς το Προεδρείο της Κεντρικής Διοίκησης δεν προχώρησε σε πρωτοβουλίες για νέες συναντήσεις και την προώθηση των αρχών που αυτή η πρώτη συνάντηση έθεσε.

• Το Ευρωκοινοβούλιο και η Φινλανδική Προεδρία αποφάσισαν να ολοκληρωθούν μέσα στο Νοέμβριο του 2006 οι διαδικασίες έγκρισης της "οδηγίας Μπολκενστάιν" για την απελευθέρωση των υπηρεσιών, με την οποία καταργείται κάθε δυνατότητα "κατοχύρωσης επαγγελματικών δικαιωμάτων" και ακυρώνεται στην ουσία ο ιδρυτικός νόμος του Οικονομικού Επιμελητηρίου, αλλά το Προεδρείο της Κεντρικής Διοίκησης "κοιμάται τον ύπνο του δικαίου".

• Και ενώ προτείναμε στην Κεντρική Διοίκηση να διεκδικήσει τροποποίηση νόμου ώστε το Ο.Ε.Ε. να μπορεί να διαχειρίζεται τα οικονομικά του, όσον αφορά στη λειτουργία των θεματικών επιτροπών για επεξεργασία των θεμάτων που απασχολούν τους οικονομολόγους αλλά και την κοινωνία, καθώς και τροποποίηση του νόμου περί της επιτροπής λογιστικής τυποποίησης και ελέγχου που εκπαράθυρωσε από την ΕΛΤΕ τους εκπροσώπους του Οικονομικού Επιμελητηρίου, ή "συμμαχία" της αδράνειας που συμμετέχει στο προεδρείο του Ο.Ε.Ε., με τη δικαιολογία των σταδιακών βημάτων, τα θέματα αυτά τα παρέπεμψε στις Ελληνικές καλένδες.

Συναδέλφισσες και Συνάδελφοι,

• Όπως ήδη μπορεί να γνωρίζετε, με το άρθρο 17 του Ν. 3470/28.6.2006 (ΦΕΚ Α 132), άλλαξε ο νόμος 2515/1997 και πλέον για την αλλαγή τάξεως του Φοροτέχνη Λογιστή δεν απαιτούνται εξετάσεις, αλλά "πιστοποίηση παρακολούθησης επιμορφωτικών σεμιναρίων σε λογιστικά και φορολογικά θέματα και αξιολόγηση των υποψηφίων κατά τη διάρκεια παρακολούθησης αυτών". Έτσι, η Κεντρική Διοίκηση αποφάσισε κατά πλειοψηφία να γίνουν στην Αθήνα και σε όλες τις έδρες των περιφερειακών τμημάτων, μόνο για μία ημέρα, στις 23/9/2006, σεμινάρια για όλους τους συναδέλφους που θέλουν να αποκτήσουν άδεια Β' Τάξεως. Θεωρούμε ότι από την ομηρία των συναδέλφων που δεν είχαν το δικαίωμα ουσιαστικά να δώσουν εξετάσεις και να πάρουν την άδεια της παραπάνω από εκείνη που κατείχαν τάξης, οδηγούμαστε στην άλλη πλευρά της διανομής αδειάς σε όλους όσοι θα παρακολουθήσουν ένα ημερήσιο σεμινάριο που στην Αθήνα εκτιμάται ότι θα παρακολουθήσουν σε μία αίθουσα περί τους 700-800 συναδέλφους, χωρίς καμία αξιολόγηση, όπως και ο ίδιος ο νόμος ορίζει.

• Το διάστημα αυτό, το Οικονομικό Επιμελητήριο δέχτηκε ένα πισώπλατο χτύπημα από μία επιτροπή που επεξεργάζεται την τροποποίηση του Κ.Ν. 2190/1920 με την πρότασή της για κατάργηση του ελέγχου του άρθρου 36 α που αφορά στον έλεγχο των ανωνύμων εταιρειών οι οποίες δεν ελέγχονται από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές. Αντί η επιτροπή αυτή να αναδείξει τις αδυναμίες αυτού του ελέγχου και να προτείνει μέτρα για την απόλυσή τους, πρότεινε την κατάργησή του.

Ο εκπρόσωπός μας στην Κεντρική Διοίκηση καταδίκασε αυτή την ενέργεια και πρότεινε το Ο.Ε.Ε. να αναλάβει δράση (όχι μόνο με ανταλλαγή επιστολών με το Υπουργείο), ώστε ο έλεγχος αυτός, την εποχή που το θέμα της διαφθοράς και της ανάγκης της διαφάνειας είναι στην ημερήσια διάταξη, να αναβαθμισθεί και να γίνει ουσιαστικός, ώστε να υπηρετήσει τη διαφάνεια των οικονομικών καταστάσεων των ανωνύμων εταιρειών, την κατοχύρωση των συμφερόντων της μειοψηφίας των εργαζομένων σ' αυτές τις εταιρείες, των λοιπών συμβαλλομένων (προμηθευτών - πελατών - τραπεζών κ.λπ.), του Δημοσίου και των Ασφαλιστικών Ταμείων. Η κατάργηση του ελέγχου των μικρών ανωνύμων εταιρειών θα αποστερήσει έσοδα από ένα μεγάλο αριθμό συναδέλφων οικονομολόγων μελών του Ο.Ε.Ε., αλλά και έσοδα από το ίδιο το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος.

Καλούμε όλους τους συναδέλφους να είναι σε ετοιμότητα, ώστε ενιαία, αγωνιστικά και αποτελεσματικά να αποκρούσουμε την επίθεση αυτή κατά των Οικονομολόγων και του Οικονομικού Επιμελητηρίου.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΟΧΙ

ΣΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η Δημοκρατική Πανεπιστημονική Κίνηση Οικονομολόγων (ΔΠΚ - Ο) στο πλαίσιο της αντίθεσής της στο νόμο 2515/97 για το Φοροτέχνη - Λογιστή, πρωτοστάτησε στις αγωνιστικές κινητοποιήσεις του 2003, για να καταργηθούν στην πράξη οι εξετάσεις για την αναβάθμιση της τάξης.

Κάτω από την πίεση του κινήματος η κυβέρνηση, συνεπικουρούμενη από την πλειοψηφία της Κ.Δ. του Ο.Ε.Ε., αναγκάστηκε σε μερική αναδίπλωση.

Προχώρησε στην αντικατάσταση των εξετάσεων από τα επιμορφωτικά σεμινάρια αξιολόγησης. Η ουσία αυτού του τακτικού ελιγμού παραμένει η ίδια.

Η αποσύνδεση, δηλαδή, των επαγγελματικών δικαιωμάτων από τους τίτλους σπουδών, η κατηγοριοποίηση των επαγγελματικών δικαιωμάτων, η αφαίρεση των επαγγελματικών δικαιωμάτων μέσα από τις αλληπάλληλες διαδικασίες αξιολόγησης, το κτύπημα της συλλογικής δράσης, των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.

Οι κυβερνητικές ρυθμίσεις εντάσσονται στην υλοποίηση των συνολικότερων επιδιώξεων της Ε.Ε., οι οποίες προσπαθούν να εναρμονίσουν τις προωθούμενες αλλαγές στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας, στη βάση της αντιστοίχισης και ικανοποίησης των αναγκών αναπαραγωγής του κεφαλαίου και ενίσχυσης της κερδοφορίας του.

Οι προωθούμενες αλλαγές στοχεύουν:

- Στην υποβάθμιση των πτυχίων και την ιδιωτικοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης, την υποταγή της εκπαίδευσης, της έρευνας στις ανάγκες της αγοράς.
- Στην αποσύνδεση των επαγγελματικών δικαιωμάτων από τους τίτλους σπουδών. Στη θέσπιση ανεξάρτητων από τους ακαδημαϊκούς «επαγγελματικών τίτλων», μέσα από συνεχείς διαδικασίες αξιολόγησης - πιστοποίησης των επαγγελματικών προσόντων, ως προϋπόθεση για την πρόσβαση στην άσκηση του επαγγέλματος.
- Στη διά βίου κατάρτιση, στην αποσπασματική πρόσληψη γνώσεων για τον εκπαιδεύσιμο - απασχολήσιμο εργαζόμενο.
- Στην απελευθέρωση της αγοράς των υπηρεσιών (οδηγία Μπόλγκεσταϊν) προς όφελος της απρόσκοπτης δράσης του κεφαλαίου.

Η ΔΠΚ - Ο καλεί τους συναδέλφους:

- Να αμφισβητήσουν την ουσία αυτής της πολιτικής, να αντιταχθούν στη διαδικασία απελευθέρωσης των επαγγελματιών και της διαρκούς αξιολόγησης. Με τη δράση τους να μετατρέψουν σε κενό γράμμα τη διαδικασία αξιολόγησης των επιμορφωτικών σεμιναρίων και να επιβάλουν την κατάργηση του νόμου 2515/97.
- Να διεκδικήσουν Δημόσια, Δωρεάν, Ενιαία Ανώτατη Εκπαίδευση με κατάργηση της εμπορευματοποίησης και της επιχειρηματικής δράσης, με μόνη προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος την απόκτηση του τίτλου σπουδών.
- Να ανατρέψουν τους συσχετισμούς δύναμης, τόσο στο Ο.Ε.Ε. όσο και σε πολιτικό επίπεδο.

Σεπτέμβρης 2006

ΟΧΙ
ΣΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (ΕΤΑΟ)
ΣΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Μικρές Αγγελίες • Μικρές Αγγελίες • Μικρές Αγγελίες

ΖΗΤΟΥΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΛΟΓΙΣΤΡΙΑ, ΚΑΤΟΧΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ-ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ Β' ΤΑΞΗΣ (ΚΑΙ ΕΩΣ ΤΕΛΟΥΣ 2006 Α' ΤΑΞΗΣ) ΜΕ ΕΞΑΕΤΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΖΗΤΕΙ ΑΝΑΛΟΓΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΕΙΡΑΙΑ, ΠΕΡΑΜΑ, ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟ, ΕΛΕΥΣΙΝΑ Κ.ΛΠ. 210-4117542 - 6977217777

ΛΟΓΙΣΤΡΙΑ ΚΑΤΟΧΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΑΚΕΤΑ DEFACTO & EUROFASMA ΖΗΤΕΙ ΑΝΑΛΟΓΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΛ.210-2586349 ΚΙΝ. 697/7402147

ΝΕΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ, ΑΠΟΦΟΙΤΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ, ΜΕΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ, ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ, ΜΕ ΑΡΙΣΤΗ ΓΝΩΣΗ ΑΓΓΛΙΚΩΝ (CAMBRIDGE PROFICIENCY), ΜΕΤΡΙΑ ΓΑΛΛΙΚΩΝ, ΓΝΩΣΗ Η/Υ (MS OFFICE, INTERNET), ΜΕ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ: ΔΙΜΗΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΕ ΔΟΥ, ΔΙΜΗΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΔΩΔΕΚΑΜΗΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ. ΖΗΤΑ ΑΝΑΛΟΓΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ.
EMAIL:alexgra@freemail.gr, ΤΗΛ.: 6978963468

ΛΟΓΙΣΤΗΣ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΑΤΟΧΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ Β' ΤΑΞΗΣ ΜΕ 20ΕΤΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΑ ΣΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΚΑΙ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ (ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΠΕ Κ.ΛΠ.) ΖΗΤΩ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΑΣΤΙΩΝ ΑΥΤΗΣ. ΤΗΛ.: 6932730207

ΛΟΓΙΣΤΡΙΑ, ΚΑΤΟΧΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ Γ' ΤΑΞΗΣ ΜΕ ΕΝΝΕΑ ΕΤΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΣΕ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΗ), ΓΝΩΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ EUROFASMA/SINGULAR - ΚΕΦΑΛΑΙΟ & ΕΠΕΝΔΥΣΗ/UNISOFT - COMPAK AS400/COMPUTER LOGIC-MS OFFICE (EXCEL & WORD), ΖΗΤΕΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΑΝΑΛΟΓΗ ΘΕΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΝΟΤΙΩΝ ΠΡΟΑΣΤΙΩΝ.
ΤΗΛ.: 210-9854206/697 4749066/210-6893130

ΛΟΓΙΣΤΗΣ 40 ΕΤΩΝ, ΚΑΤΟΧΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ Γ' ΤΑΞΗΣ, ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΑΒΣΠ, ΜΕ ΓΝΩΣΕΙΣ ΣΕ EUROFASMA, PRISMA-WIN, OFFICE, ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΖΗΤΕΙ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ, ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΓΥΡΩ ΔΗΜΩΝ. ΤΗΛ. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: 6947303683

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ, ΜΕ ΠΤΥΧΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ 14ΕΤΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ, 2 ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ (ΑΓΓΛΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ), ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ Ρ.Σ., ΖΗΤΕΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΘΗΝΩΝ. ΤΗΛ: 6944292577

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΣΟΕΕ, ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΔΕΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΛΟΓΙΣΤΗ-ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ Γ' ΤΑΞΗΣ, ΚΑΛΗ ΓΝΩΣΗ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΚΑΙ Η/Υ (WORD, EXCEL, ACCESS, OUTLOOK Κ.ΛΠ.) ΓΝΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ (EUROFASMA, ΚΕΦΑΛΑΙΟ, SINGULAR ENTERPRICE, MANPOWER, H.R. MASTER), ΜΕ 6ΕΤΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΕ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ, ΖΗΤΕΙ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (ΚΥΡΙΩΣ ΓΙΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗ) ΣΕ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟ-ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΗΛ.: 210-7572614 210-8822760 6972854648

ΛΟΓΙΣΤΡΙΑ, ΚΑΤΟΧΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ-ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ Γ' ΤΑΞΗΣ ΜΕ 18 ΕΤΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΖΗΤΕΙ ΑΝΑΛΟΓΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ- ΖΩΓΡΑΦΟΥ- ΠΑΓΚΡΑΤΙ - ΒΥΡΩΝΑ & ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ.(ΔΙΑΘΕΤΩ Ι.Χ. ΑΥΤ/ΤΟ). ΤΗΛ: 6944-622565,210-7480855,210-7664648.

ΛΟΓΙΣΤΗΣ, ΚΑΤΟΧΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ Γ' ΤΑΞΗΣ ΜΕ ΕΝΝΙΑΕΤΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ Β' ΚΑΙ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΖΗΤΕΙ ΑΝΑΛΟΓΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΤΤΙΚΗΣ. ΤΗΛ: 6947-828474

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ Δ.Π.Θ. ΜΕΛΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ, ΜΕ ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ ΓΝΩΣΗ ΑΓΓΛΙΚΩΝ, ΓΝΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ EUROFASMA, ΚΑΤΟΧΟΣ ECDL, ΜΕ 3ΕΤΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΕ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗΣ, ΖΗΤΕΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΩΣ ΒΟΗΘΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ ΣΕ ΓΡΑΦΕΙΟ Ή ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ.ΤΗΛ.6939732405

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΣΟΕΕ, ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ, ΚΑΛΗ ΓΝΩΣΗ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΚΑΙ Η/Υ (WORD, EXCEL, ACCESS, OUTLOOK Κ.ΛΠ.), ΜΕ 5ΕΤΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΑΕ ΖΗΤΕΙ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΔΥΟ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΦΟΡΕΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ (ΚΥΡΙΩΣ ΓΙΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗ) ΣΕ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟ-ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΩΝ ΒΟΡΕΙΩΝ ΠΡΟΑΣΤΙΩΝ (ΜΑΡΟΥΣΙ, ΚΗΦΙΣΙΑ, ΜΕΛΙΣΣΙΑ, ΒΡΙΑΗΣΣΙΑ, ΧΑΛΑΝΔΡΙ Κ.ΛΠ.). ΤΗΛ.: 210-6975160 6948364463.

ΛΟΓΙΣΤΗΣ ΜΕ 5ΕΤΗ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ ΣΕ Γ' & Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΑ ΖΗΤΕΙ ΘΕΣΗ ΒΟΗΘΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ Ή ΒΟΡΕΙΩΝ ΠΡΟΑΣΤΙΩΝ (ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗΣ). ΓΝΩΣΗ ΚΒΣ, ΕΓΛΣ, Η/Υ, ΙΝΤΕΡΝΕΤ, ΦΠΑ, ΔΗΛΩΣΕΩΝ Κ.Τ.Λ. ΤΗΛ: 6948481132-2102854988.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΑΠΟΦΟΙΤΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, ΜΕ ΓΝΩΣΕΙΣ ΑΓΓΛΙΚΩΝ (PROFICIENCY) ΚΑΙ Η/Υ (ECDL) ΚΑΙ ΜΕ ΤΕΤΡΑΜΗΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΕ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΖΗΤΕΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. ΤΗΛ.:6976435607

ΖΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ-ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ, ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ Α.Π.Θ. (ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ), ΚΑΤΟΧΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ, ΚΑΛΗ ΓΝΩΣΗ ΑΓΓΛΙΚΩΝ (LOWER) & Η/Υ, ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ: 1 ΧΡΟΝΟ ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ. ΤΗΛ: 6974315432.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ, ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΑΕΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ, ΑΔΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ, ΚΑΤΟΧΟΣ ECDL ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ : MS-OFFICE, ATLAS-ORION, MANAGER, ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ: ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ, ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ, ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, Φ.Π.Α, ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ ΓΝΩΣΗ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΙΣΤΩΝ ΙΤΑΛΙΚΩΝ (ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ), ΔΙΠΛΩΜΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ. ΖΗΤΑΕΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ Ή ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ : ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΣΙΝΔΟΥ - ΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ . ΑΜΕΣΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΣ . ΤΗΛ: 6948-545-980. E-MAIL: TLASKARIS@IN.GR

Μικρές Αγγελίες

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ, ΚΑΤΟΧΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΖΗΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΩΣ ΒΟΗΘΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ ΣΕ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ Ή ΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. ΤΗΛ.: 6973789060.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ Α.Π.Θ. (ΤΟΜΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ) ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΛΟΓΙΣΤΗ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ Γ' ΤΑΞΗΣ ΖΗΤΕΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΕΡΡΩΝ Ή ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ. ΤΗΛ.:6973398192.

ΚΑΤΟΧΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΖΗΤΕΙ ΑΝΑΛΟΓΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΑΡΙΣΑΣ. ΤΗΛ : 2495052248-6979778858.

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ Α.Π.Θ. (ΤΟΜΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ) ΜΕ ΑΔΕΙΑ ΛΟΓΙΣΤΗ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ Γ' ΤΑΞΗΣ ΖΗΤΕΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΕΡΡΩΝ Ή ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ. ΤΗΛ.:6973398192.

Παγκόσμιο Συνέδριο Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών 2006

Το 17ο Παγκόσμιο Συνέδριο Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών θα πραγματοποιηθεί στην Κωνσταντινούπολη, κατά τις ημερομηνίες 13 - 16 Νοεμβρίου 2006. Το θέμα του Συνεδρίου είναι: "Δημιουργία Οικονομικής Ανάπτυξης και Παγκόσμια Σταθερότητα" και θα περιλαμβάνει στο πρόγραμμά του μεγάλο αριθμό διαλέξεων και εργασιών, από ομιλητές διεθνούς κύρους του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα κάθε κράτους. Θα αναπτυχθούν σημαντικά θέματα λογιστικής, ελεγκτικής, επαγγελματικής δεοντολογίας και χρηματοοικονομικής διοίκησης. Για περισσότερες πληροφορίες και εγγραφές, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Συνεδρίου, στη διεύθυνση:
<http://www.wcoa2006istanbul.org.tr>.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- ▶ Κυκλοφόρησε ο «Οδηγός Σπουδών» του Τμήματος Χρηματοοικονομικής και Ελεγκτικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας (Σ.Δ.Ο.) των Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ
Αναλυτική παρουσίαση των προγραμμάτων <http://preveza.teiep.gr>
- ▶ «Πολιτική Οικονομία και Κοινωνία στη Σύγχρονη Ρωσία», του Θεοφάνη Μαλκίδη, Εκδόσεις Γόρδιος, τηλ. 2108252279.
- ▶ «Διαχείριση Επενδύσεων», του Μιχάλη Αλεξανδρίδη, Επ. Καθηγητή στο Τ.Ε.Ι. Πειραιά, Εκδόσεις «Σύγχρονη Εκδοτική», τηλ. 2103815721
- ▶ «Εμπορικός Κώδικας - η Έκδοση 2006», του καθ. Βασιλείου Αντωνόπουλου, «Εκδόσεις Σάκκουλα», τηλ. 210 3387500
- ▶ «Το Νομικό Πλαίσιο του Χρηματιστηρίου», της Επικ. Καθηγήτριας Ματίνας Κορδή - Αντωνοπούλου, «Εκδόσεις Σάκκουλα», τηλ. 210 3387500
- ▶ Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις «Από την ανοικτή οικονομία στην παγκοσμιοποίηση», του Δημ. Μάρδα, Αναπληρωτή καθηγητή του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του ΑΠΘ, «Εκδόσεις ΖΥΓΟΣ», τηλ. 2310 271043
- ▶ «ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ», του Αθανασίου Τσιρωνά, «Εκδόσεις Σάκκουλα», τηλ. 210 3387500

Γνωστοποίηση Πρυτανικών Αρχών

Από τις πρόσφατες εκλογές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, οι Πρυτανικές Αρχές που προέκυψαν έχουν ως εξής:

- ✓ Πρύτανης: Καθηγητής Αναστάσιος Κ. Μάνθος
- ✓ Αντιπρύτανης: Καθηγήτρια Αναστασία Τσασάκου
- ✓ Αντιπρύτανης: Καθηγητής Σταύρος Μ. Πανάς
- ✓ Αντιπρύτανης: Αναπληρωτής Καθηγητής Ανδρέας Δ. Γιαννακουδάκης

Συγκλονισμένοι και άφωνοι μείναμε στην είδηση της τόσο πρόωρης αναχώρησης από τη ζωή του εκλεκτού Φίλου, Συναδέλφου και Οικονομολόγου

Χρήστου Κολιού

Δυσκολευτήκαμε να πιστέψουμε τον αιφνίδιο θάνατό του. Ο Χρήστος ήταν εκλεγμένο μέλος της Συνέλευσης των Αντιπροσώπων και ήταν από εκείνους τους νέους συναδέλφους που το πάθος και την αγωνία του για την πορεία του Οικονομικού Επιμελητηρίου τα έκανε πράξη και δημιουργικότητα στην κατοχύρωση του Οικονομολογικού Επαγγέλματος. Όλοι εμείς, η μεγάλη οικογένεια των οικονομολόγων, που συναναστραφήκαμε μαζί του, θα θυμόμαστε τον πρῶο και καλοσυνάτο νέο που προδόθηκε από την τόσο ευαίσθητη καρδιά του.

ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕ

ΤΟ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ
(Ε.Τ.Α.Ο)

ΤΟ ΕΤΑΟ ΕΧΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΔΥΟ ΚΛΑΔΟΥΣ

- ΚΛΑΔΟΣ ΕΦΑΠΑΞ
- ΚΛΑΔΟΣ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ

Συνάδελφε

οικονομολόγε

φοροτέχνη

λογιστή

ΓΙΝΕ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ (Ε.Τ.Α.Ο.)

ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΣΟΥ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΕΓΓΡΑΦΕΣ

Ε.Τ.Α.Ο. 3ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 36 ΤΗΛ: 210 5231014, 210 520258

ΚΑΙ ΣΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

Μεταφέρουμε κάθε δέμα σας από 1 έως 20
κιλά στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο

παρέχουμε πολλαπλές εξειδικευμένες υπηρεσίες
προσαρμοσμένες στις δικές σας ανάγκες

πάμε παντού
η εμπειρία μας
είναι η δύναμή μας

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**